

Mesura de Govern per a la Gestió Turística 2024 - 2027

Informe
Setembre 2024

Àrea d'Economia,
Hisenda, Promoció
Econòmica i Turisme

**Ajuntament
de Barcelona**

Índex

1. Introducció	4
El repte clau: la gestió del turisme	5
Evolució de l'activitat turística a Barcelona	6
Compromisos estratègics de Barcelona	8
2. El Turisme a Barcelona	12
Introducció	13
El volum de visitants	14
La concentració territorial i la sobreocupació	16
La fiscalitat del turisme	18
La mobilitat dels visitants	21
Allotjament	24
Impacte ambiental	26
Impacte econòmic	29
Perfil i hàbits dels visitants	32
La percepció ciutadana del turisme	36
3. Estratègia Turística	38
Reptes i oportunitats de millora per a la ciutat	39
Model Turístic	42
Pla de Sostenibilitat Turística en Destinació Barcelona	43
4. Programa d'actuació	48
Àmbits d'actuació i projectes destacats	49
Àmbit 1. Gestió dels espais urbans	54
Àmbit 2. Fiscalitat i finançament	60
Àmbit 3. Mobilitat interna	64
Àmbit 4. Allotjament	69
Àmbit 5. Convivència, seguretat i prevenció	73
Àmbit 6. Sostenibilitat i resiliència	76
Àmbit 7. Digitalització i innovació	81
Àmbit 8. Desenvolupament econòmic i retorn econòmic	86
Àmbit 9. Estratègia territorial i oferta turística	91
Àmbit 10. Promoció, comunicació i acollida	108
Àmbit 11. Coneixement	112
Àmbit 12. Comunitat i governança	121
5. Dotació Pressupostària	124
6. Glossari	126

1 Introducció

L'objectiu d'aquesta mesura de govern és prioritzar la gestió de l'activitat turística per millorar-ne l'equilibri amb la vida quotidiana dels residents i situar Barcelona com un referent en la gestió, l'ordenació, el finançament, i el retorn social de l'activitat turística.

Barcelona és avui una ciutat global coneguda i reconeguda internacionalment, amb una extraordinària capacitat d'atracció, que vol construir el seu present i futur com un espai per viure i convida sobre els pilars de l'equitat, la sostenibilitat i la competitivitat econòmica. Aquesta és la ciutat que volem ser i és fonamental que Barcelona sigui capaç d'afrontar els reptes locals i globals i que sigui capaç d'aprofitar tot el seu potencial per a fer-ho possible i promoure i garantir que tots els sectors socials i econòmics contribueixin en aquest sentit.

D'entre aquests sectors econòmics, l'economia del visitant és un dels seus pilars fonamentals, amb un 13,9% del PIB i 150.000 persones ocupades. És evident, doncs, que el creixement del turisme ha tingut un paper important de dinamització econòmica de la ciutat. Aquest dinamisme s'ha traduït en la creació i l'arribada a la ciutat d'empreses d'aquest sector, generant un efecte multiplicador. Tanmateix, el seu impacte va molt més enllà d'allò econòmic, i incideix en la transformació dels espais urbans, en les pràctiques de mobilitat, en el teixit comercial i fins hi tot, en la mateixa vida quotidiana dels veïns i veïnes.

La seva capacitat d'influir en la configuració i personalitat mateixa de la ciutat ha fet aflorar i intensificar-se el debat sobre els seus beneficis i externalitats. Hi ha un consens entorn de l'acceptació del turisme com a fenomen inherent i irrenunciable de la ciutat, i de la importància de la seva bona gestió per garantir que sigui beneficiós. El debat doncs, gira entorn de la imatge que es vol projectar, del retorn social de les activitats turístiques, de la sostenibilitat del sector, de garantir el benestar dels residents, de la qualitat de l'experiència turística, de l'equilibri urbà i del desenvolupament econòmic.

Els visitants tenen tendència a concentrar-se en aquells punts de la ciutat que consideren icònics, la qual cosa suposa un fort desequilibri territorial d'aquesta densitat entre els barris de la ciutat.

Aquest debat no és exclusiu de Barcelona, s'ha desenvolupat de forma similar en les principals destinacions urbanes europees, que han vist augmentar progressivament la preocupació de la ciutadania pel que fa al turisme.

Molts dels reptes de les ciutats turístiques són comuns, però cadascuna els ha d'abordar des de la seva singularitat, i una de les singularitats de la ciutat és la seva alta densitat urbana i capacitat de compactar. Barcelona és una ciutat petita des del punt de vista de superfície; 101 km², dels quals només 27,5 km² són residencials. Té una població d'1,7 milions de persones, i rep anualment 30 milions de visitants, la qual cosa resulta en unes altes densitats. A més, els visitants tenen una tendència a concentrar-se en aquells punts de la ciutat que consideren com a elements irrenunciables de la visita, la qual cosa suposa un fort desequilibri territorial d'aquesta densitat entre els barris de la ciutat.

L'increment constant de visitants ha posat sobre la taula reptes com la regulació de l'allotjament turístic o la fiscalitat en l'àmbit de les activitats turístiques.

L'increment constant de visitants ha posat sobre la taula reptes com la regulació de l'allotjament turístic, la fiscalitat en l'àmbit de les activitats turístiques o, més recentment, la gestió de la sequera. Es fa palès doncs, que cal una mirada integrada per aprofitar les noves oportunitats i donar resposta als reptes que plantegen, tot tenint en consideració que es tracta d'un sector socioeconòmic subjecte a dinàmiques disruptives i a una evolució constant que en complica la seva gestió.

És en aquest context que l'Ajuntament de Barcelona impulsa la nova Mesura de govern per a la gestió de l'activitat turística, que esdevé una de les prioritats programàtiques del mandat 2023-2027. Així, Barcelona continua sent un referent de ciutat que treballa de forma creativa, reflexiva i eficient per abordar els reptes i les oportunitats de l'activitat turística.

Barcelona s'ha convertit en una destinació turística líder en un període de temps molt curt. El 1990 hi havia 1,7 milions de visitants dormint en hotels a la ciutat; el 2023 aquesta xifra arriba als 12 milions de visitants. La majoria d'aquests (80,8%) són de procedència internacional, el percentatge més elevat de tots els destins urbans d'Espanya, fet que posa de manifest el posicionament de Barcelona en l'àmbit internacional. En el cas de l'aeroport, dels 9 milions de passatgers que hi havia el 1990, s'ha arribat als 50 milions el 2023. El poder d'atracció de Barcelona queda contrastat també en diversos rànquings internacionals. Així per exemple: Barcelona és la 8a ciutat més atractiva del món per a visitants i emprenedors, i la 3a d'Europa segons el *World's Best Cities*. Per altra banda, actualment, la despesa dels turistes a la ciutat s'estima, segons l'Observatori del Turisme a Barcelona (OTB), en un total de 9.600 milions d'euros el 2023.

L'augment de visitants no es produeix per casualitat, sinó que és fruit d'una aposta política per posicionar Barcelona com una destinació urbana de primer ordre, la qual va començar amb la celebració dels Jocs Olímpics (JJOO) a Barcelona l'any 1992. Amb la voluntat de donar continuïtat a l'èxit dels JJOO, es constituïa el 1993 el Consorci Turisme de Barcelona amb participació de l'Ajuntament de Barcelona, la Cambra de Comerç i la Fundació Barcelona Promoció, com a nou instrument de promoció turística i atenció als visitants. S'afavoria així una millor coordinació dels esforços entre els actors públics i privats, amb l'objectiu principal de posicionar Barcelona com a destinació turística.

Així mateix, l'aposta política es manifesta en l'ampliació i modernització de les infraestructures de la ciutat per incrementar la capacitat de rebuda dels visitants.

En el cas del Port de Barcelona, aquests esforços realitzats l'han portat a ser el port de creuers amb més activitat del Mediterrani i d'Europa i el 4t del món en nombre de creueristes, consolidant-se com a port base.

El Port de Barcelona és el port de creuers amb més activitat del Mediterrani i d'Europa i el 4t del món en nombre de creueristes.

El turisme va ser una de les activitats més resilientes durant la crisi del 2007, la qual cosa va fer que, juntament amb l'aparició de fenòmens com el *city break*, els vols de *low cost* o l'aparició de plataformes digitals i formes noves d'allotjament, el fenomen del turisme urbà creixés enormement transformant les principals ciutats europees, i també Barcelona. Així, per exemple, el nombre de pisos turístics va augmentar espectacularment, passant de 2.300 a més de 9.600 llicències de lloguer entre 2011 i 2014 (actualment és de 9.400 llicències). Pel que fa als llits d'allotjament turístic registrats, l'any 2023 Barcelona comptava amb 152.320 llits, dels quals 76.662 en establiments hotelers i 58.124 en habitatges d'ús turístic.

Un 61,5% de la ciutadania percep que la ciutat ha arribat als límits de la seva capacitat per acollir més visitants.

Aquestes transformacions a la ciutat van portar a que, l'any 2016 i per primera vegada, les enquestes realitzades per l'Ajuntament de Barcelona de la percepció dels residents sobre el turisme informessin que el nombre de residents que pensaven que Barcelona havia arribat als límits de la seva capacitat per acollir més visitants era superior als que pensaven que Barcelona podria seguir atraient més turistes. Des d'aquell moment, aquesta predominança de ciutadans que percebien que Barcelona havia arribat als límits de la seva capacitat per acollir més visitants s'ha mantingut i ara es situa en el 61,5%, amb prop del 50% manifestant que ha deixat de visitar alguna zona de la ciutat pel turisme. Tot i així, la població de Barcelona segueix percebent el turisme com una font de riquesa per la ciutat i el 70% considera que és més aviat beneficiós.

**L'any 2023,
el turisme a
Barcelona
consolida la seva
recuperació i tanca
l'any amb un 6,9%
menys de turistes
respecte el màxim
de 2019.**

La irrupció de la pandèmia de la Covid19 va afectar tots els aspectes de les nostres vides individuals i col·lectives, i va impactar de manera molt especial en el sector turístic. Barcelona va respondre als efectes de la pandèmia amb determinació, tant des del punt de vista sanitari com des del punt de vista econòmic. L'Ajuntament de Barcelona va dedicar grans esforços a reactivar econòmicament el sector, reforçant elements tals com la sostenibilitat social i ambiental, la resiliència, la seguretat sanitària i l'aportació de valor afegit a la ciutat, en termes no només d'atracció de visitants, sinó també de talent i d'inversions.

La caiguda de visitants va ser dràstica: total en els mesos de confinament i pràcticament inexistent durant els mesos de reobertura. Un cop aixecat el confinament, la incertesa i la inseguretat van fer que la gent optés per destinacions properes, el que va suposar una certa recuperació de l'activitat turística, però insuficient per recuperar l'activitat econòmica.

Dels esforços per recuperar l'activitat turística a la ciutat i convertir-la en una activitat més sostenible en resulta que, l'any 2023, el turisme a Barcelona consolida la seva recuperació i tanca l'any amb un 6,9% menys de turistes respecte el màxim de 2019, però amb més pernoctacions (1,8% més que el 2019), gràcies a l'augment de l'estada mitjana (9,3% respecte el 2019).

Aquesta reducció de visitants i augment de l'estada mitjana suposa una disminució en la intensitat de la visita a la ciutat, així com de la petjada de carboni, ja que el pes més important de la petjada de carboni del turisme prové del mitjà d'accés a Barcelona. Els desplaçaments amb avió són responsables del 85,7% de la petjada de carboni total del sector turístic a Barcelona.

Si analitzem les dades d'aquest 2024, en l'acumulat de l'any, durant els 7 primers mesos, el nombre de turistes que ens han visitat és de més de 7,2 milions allotjats en allotjaments turístics que han realitzat 21,5 milions de pernoctacions, un 6% i 4,5% respectivament superior a l'acumulat de l'any passat.

El mes de juliol, Barcelona ha rebut més d'1,2 milions de turistes allotjats als establiments turístics de la ciutat -hotels, habitatges d'ús turístic i albergs-, que representa un valor d'un 7,4% superior al del juliol de fa un any, però que s'ha situat un 3,8% per sota de la dada registrada al juliol de 2019. El 65,6% dels turistes s'ha allotjat en un establiment hotel·ler, el 27% en un habitatge d'ús turístic i el 7,4% en un alberg.

Pel que fa a les pernoctacions, el mes de juliol n'ha registrat 3,6 milions en allotjaments turístics, un 2,6% més que el 2023, i en aquest cas també s'ha situat un 1,1% per sobre de la del mes de juliol d'abans de la pandèmia.

L'estada mitjana en allotjaments turístics ha estat de 2,9 nits, xifra que es troba un 5,1% per sobre de la d'abans de la pandèmia, la qual cosa assenyala una tendència d'augment progressiu de l'estada mitjana.

Fa més de 15 anys que Barcelona adquireix compromisos en matèria de turisme sostenible i responsable, i que reflexiona i marca la seva estratègia en l'àmbit de l'activitat turística. Ho ha fet adquirint compromisos a nivell internacional, nacional i local, des de la signatura de la Carta de turisme responsable (Ajuntament de Barcelona, ITR, UNESCO) el 2010, a l'obtenció de la certificació Biosphere World Class Destination el 2011, o la signatura de la Carta mundial del turisme sostenible +20 el 2015, entre d'altres.

Aquests compromisos adquirits han marcat les estratègies programàtiques de la ciutat en matèria de turisme. Així, el Pla estratègic de turisme de la ciutat de Barcelona 2015 tenia dos objectius principals: afavorir la millora de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona i millorar l'encaix del turisme a la ciutat. Aquests dos objectius es sostenien al voltant de criteris que, en el seu moment, van ser molt innovadors i avui són essencials.

El ràpid creixement de volum de turistes i la voluntat de tenir propostes estratègiques d'actuació van portar a aprovar, l'any 2015, una mesura de govern anomenada Impuls del procés participatiu sobre el model de turisme de Barcelona, concebuda com un pla de xoc que contemplava tres actuacions:

- 1. L'aprovació del Pla especial urbanístic d'allotjaments turístics (PEUAT)**, que regula la implantació d'establiments d'allotjament turístic, així com d'albergs de joventut, habitatges d'ús turístic i llars compartides. El Pla respon a la necessitat de fer compatibles els allotjaments turístics de la ciutat amb un model urbà sostenible basat en la garantia dels drets fonamentals i la millora de la qualitat de vida dels veïns i veïnes.
- 2. La creació del Consell de Turisme i Ciutat** com a òrgan permanent per promoure el debat sobre el turisme, que aglutina els diversos actors implicats en el model turístic de la ciutat.
- 3. L'elaboració del Pla estratègic de turisme de la ciutat de Barcelona 2020**, com a full de ruta de les polítiques turístiques de la ciutat pels anys 2016-2020.

El Pla estratègic de turisme de la ciutat de Barcelona 2020 (PET 20), que portava per títol Turisme 2020 Barcelona, va consistir en una estratègia col·lectiva per un turisme sostenible. Aquest prenia com a fonament la concepció del turisme del pla estratègic anterior en la seva relació amb la ciutat i la seva gestió i es marcava com a objectiu gestionar la destinació i vetllar per la seva sostenibilitat, conciliant al màxim tots els elements en joc, així com promoure el major retorn social possible de les activitats turístiques al mateix temps que se satisfà el gaudi dels visitants sense posar en risc la pervivència dels qui hi viuen.

En el PET 20 es posava de manifest la importància de les polítiques de promoció i comunicació de la destinació, també com a element de gestió de l'activitat. Així, el 2021 s'aprova l'Estratègia de Màrqueting turístic de la Destinació Barcelona (EMTDB), un exercici agosarat i innovador, ja que per primera vegada des de 1993, la ciutat de Barcelona i Turisme de Barcelona decideixen de forma conjunta desenvolupar una estratègia de màrqueting turístic que permeti planificar com es vol presentar i posicionar Barcelona i a quin públic vol atraure des del punt de vista de la captació de turistes i visitants.

L'Agenda 2030 és concebuda com el full de ruta de les polítiques públiques de la ciutat durant la dècada 20-30 per assolir els ODS a Barcelona.

En el Green Deal s'assenyala l'economia del visitant com a uns dels sectors estratègics de l'ecosistema econòmic de la ciutat.

El 2020, per pal·liar l'impacte de la crisi provocada per la COVID-19, es va llançar l'Estratègia i accions del Centre de Coordinació de la Resposta Econòmica (CECORE), que preveia impulsar campanyes per restablir la reputació de Barcelona de cara a reactivar el turisme i transmetre confiança als ciutadans per reactivar el consum, així com articular nous esdeveniments que dinamitzessin la vida a la ciutat. L'Ajuntament va obrir línies de subvencions extraordinàries amb un import total de 2,5 milions d'euros per ajudar a les empreses dels sectors del turisme i l'oci a pal·liar l'impacte de la pandèmia, ajuts complementaris amb la resta de línies obertes en el marc de la campanya Reactivem Barcelona, i un fons extraordinari de 20 milions d'euros per donar suport als sectors econòmics que més havien patit les conseqüències de la pandèmia amb ajuts que buscaven estimular l'economia, evitar el tancament de locals, promoure la reobertura dels que van haver de tancar i generar nous llocs de treball.

En aquell moment, el Consell de Turisme i Ciutat de l'Ajuntament de Barcelona va consensuar, entre agents turístics, sindicats i ciutadania, que Barcelona havia d'advocar per recuperar l'activitat turística el més aviat possible, i fer-ho de manera que es reforqués la sostenibilitat, la seguretat i la resiliència aportant valor afegit. Així, es volia que Barcelona reforqués, de manera renovada i amb millors pràctiques, una economia del visitant necessàriament compatible amb la vida dels residents, que és indispensable per al bon funcionament de la ciutat.

Des de la Regidoria de Turisme i Indústries Creatives es va voler abordar el trasbals de la pandèmia de la Covid-19 repensant la relació de la ciutat amb l'economia del visitant i posant la cultura i la indústria creativa com a factor de transformació de l'economia del visitant.

Un dels compromisos més rellevants per la seva transcendència i visió global és l'Agenda 2030, concebuda com el full de ruta de les polítiques públiques de la ciutat durant la dècada 20-30 per assolir els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a Barcelona. Aquesta és doncs l'agenda que han de seguir les polítiques de gestió del turisme. Així mateix, cal que s'ajustin al marc del Barcelona Green Deal que, en aquest cas, marca l'agenda econòmica de la ciutat per fer-la més competitiva, sostenible i equitativa. En el Green Deal s'assenyala l'economia del visitant com uns dels sectors estratègics de l'ecosistema econòmic de la ciutat i es planteja la necessitat de reformular l'activitat per respondre a criteris de sostenibilitat i equitat d'un model econòmic inclusiu, de forma que generi riquesa per a tota la ciutadania.

En aquest context, es formula també el Pla de Sostenibilitat Turística en destinació Barcelona (PSTDB), que finançat amb 40,8 milions d'euros dels fons europeus Next Generation, impulsa actuacions en l'àmbit de la transició verda, la digitalització, la competitivitat, la desconcentració i la millora de la qualitat turística.

Així, amb tota la feina feta durant aquests darrers anys, es presenta aquesta mesura de govern que incideix en els principals reptes que presenta la gestió del turisme a Barcelona en un moment en que es constata que la ciutat es troba al límit de la seva capacitat turística. Existeix un consens sobre aquest límit i sobre l'alta densitat de les visites en alguns punts de la ciutat, així com sobre els seus impactes ambientals, socials i econòmics.

Així doncs, Barcelona no vol renunciar a la seva capacitat reguladora i fiscal per garantir l'èxit de l'activitat turística a la ciutat, i a través d'aquesta mesura de govern vol marcar les línies estratègiques pels propers anys, amb l'objectiu de trobar un equilibri, promovent determinades pràctiques i limitant-ne d'altres.

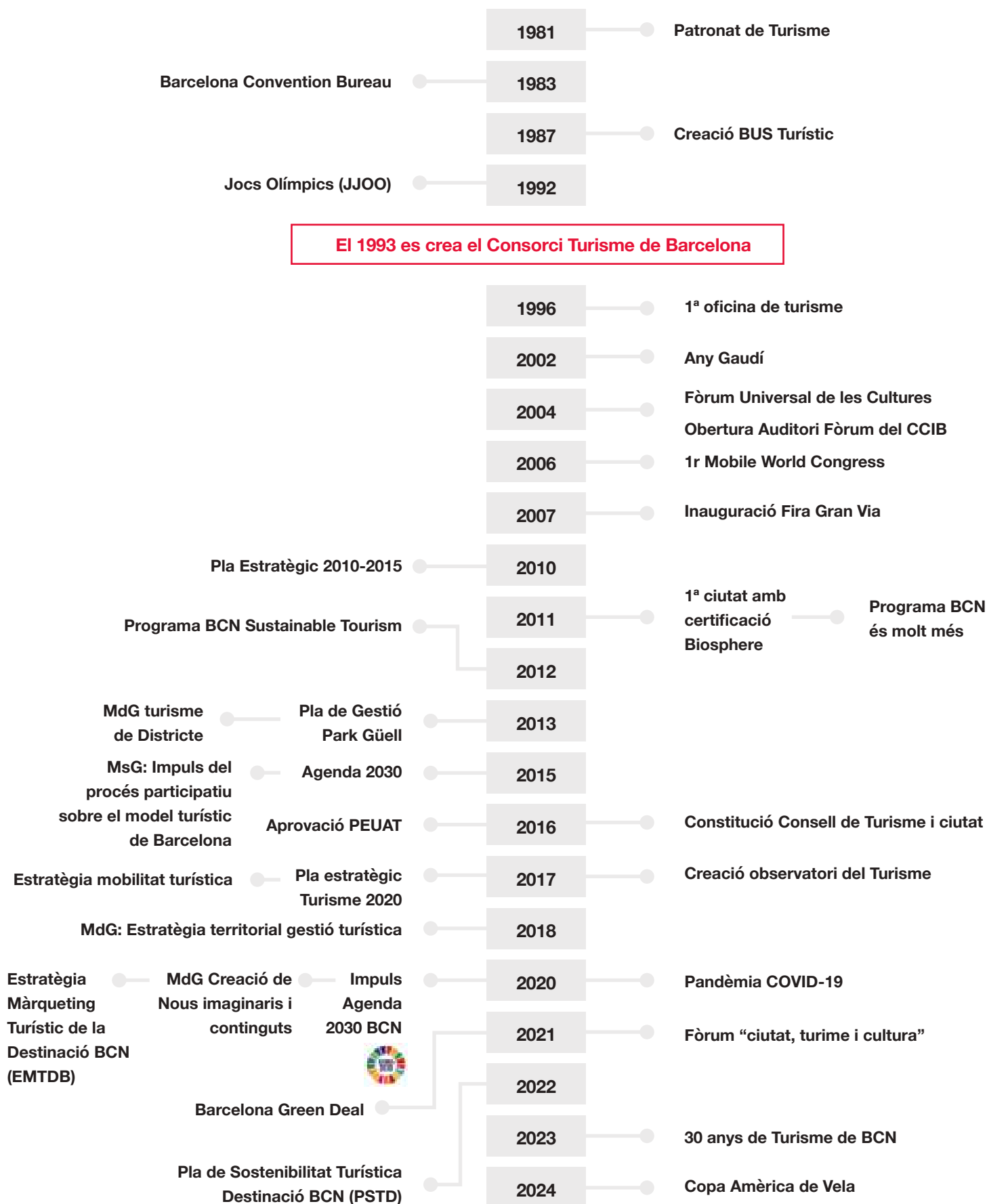
Cronograma de les principals iniciatives amb impacte a l'activitat turística a la ciutat.

Aquest queda dividit en:

- Estratègies i plans rellevants en l'àmbit del turisme.
- Esdeveniments a la ciutat amb impacte en l'activitat turística.

Cronograma de les principals iniciatives turístiques

2 El Turisme a Barcelona

2.1

La realitat del turisme a Barcelona és canviant, amb dinàmiques que transformen ràpidament l'escenari, com ara plataformes d'economia col·laborativa, l'ús de xarxes socials com a prescriptors de l'oferta turística i canvis normatius.

Introducció

Barcelona és una de les destinacions urbanes amb més informació respecte a la seva activitat turística. Compta amb una sèrie històrica rellevant d'enquestes d'activitat turística i percepció i, des de 2017, disposa de l'*Observatori del turisme a Barcelona: ciutat i regió (OTB)*, que és la plataforma de treball en matèria d'informació estadística del turisme, coneixement i intel·ligència de mercats de la ciutat de Barcelona i la resta de la província de Barcelona.

Aquest seguiment constant de les tendències i dinàmiques ens permet constatar que la realitat del turisme a Barcelona és canviant i apareixen dinàmiques que transformen ràpidament l'escenari, com ara plataformes d'economia col·laborativa, irrupció de les xarxes socials com a prescriptores de l'oferta turística, presència de visitants en indrets no previstos, canvis normatius, nous mitjans de transport, etc. És per això que cal destil·lar les noves tendències i dinàmiques que ens apunten les dades de les quals disposem.

Una de les dades més rellevants per poder gestionar la destinació és el volum de persones que visiten la ciutat. Malgrat les mancances d'informació en aquest punt clau, com els excursionistes, comptem amb estimacions molt fidedignes del volum de visitants a la ciutat.

L'exercici més recent de generació de coneixement per part de l'Ajuntament de Barcelona, per quantificar els visitants, ha estat l'estudi del Límit de canvi acceptable (LCA) del turisme de Barcelona elaborat per la Universitat de Girona. Aquest estudi posa de manifest que a l'hora de parlar de densitat urbana cal tenir present la presència de tota mena d'usuaris a l'espai públic i que la gestió dels espais urbans haurà de tenir en compte aquestes densitats.

Així, l'estudi del LCA quantifica que el 2019 Barcelona va acollir 17,4 milions de turistes. Prop de la meitat dels turistes van allotjar a hotels i els habitatges d'ús turístic representen aproximadament uns 3,8 milions de turistes.

Un exercici rellevant per conèixer realment el número de visitants que circulen pels carrers de la ciutat i conèixer aquesta població flotant consisteix en incorporar com a valor d'anàlisi "les estades", és a dir, quants dies està present a la ciutat una persona, i no tant les pernoctacions, que és la dada en què es basen els estudis de volum de visitants. Per tant, les estades representen un càlcul que incorpora no només els que passen la nit a la ciutat, sinó també els visitants diürns. Així s'estima que el 2019 es van realitzar 62 milions d'estades turístiques, de les quals prop de la meitat es corresponen a turistes allotjats en hotels i uns 32 milions als turistes que s'allotgen en habitatges d'ús turístic. La importància de les estades en cases particulars és significativa, amb aproximadament 18 milions, ja que la durada mitjana de l'estada en aquest tipus d'allotjament és considerablement alta. Les altres formes d'allotjament tenen una rellevància menor en comparació.

S'estima que a Barcelona hi ha 170.000 turistes de mitjana cada dia.

S'estima que ha Barcelona hi ha 170.000 turistes de mitjana cada dia. Aquesta nova estimació és força semblant a l'anterior del 2016, que situava el nombre de visitants a la ciutat en 154.000.

Turistes en establiments hotelers

Desembre 2023: 571.860

5,5% de variació respecte 2022

Any 2023: 8.278.156

12,2% de variació acumulada respecte 2022

Fent: INE

Segons aquest mateix estudi (LCA) de 2019, s'estima que 10 milions de visitants, incloent-hi turistes allotjats fora de Barcelona i els creueristes en trànsit, van visitar la ciutat. La majoria d'aquests visitants es van allotjar en localitats de les zones costaneres turístiques del país. Uns 2,5 milions dels turistes que visiten la ciutat de Barcelona es van allotjar en altres municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Aquest fenomen de metropolització del turisme de la ciutat és un dels aspectes més rellevants de la dinàmica turística de la darrera dècada.

Pel que fa al nombre de visitants a la ciutat, destaca un grup particularment rellevant per la seva influència en la intensitat de la visita: els creueristes en trànsit, pels quals es disposa d'informació precisa.

L'any 2023 es van enregistrar 803 arribades de creuers al Port de Barcelona, amb un total de 3,6 milions de passatgers, dels quals 1,6 milions eren en trànsit.

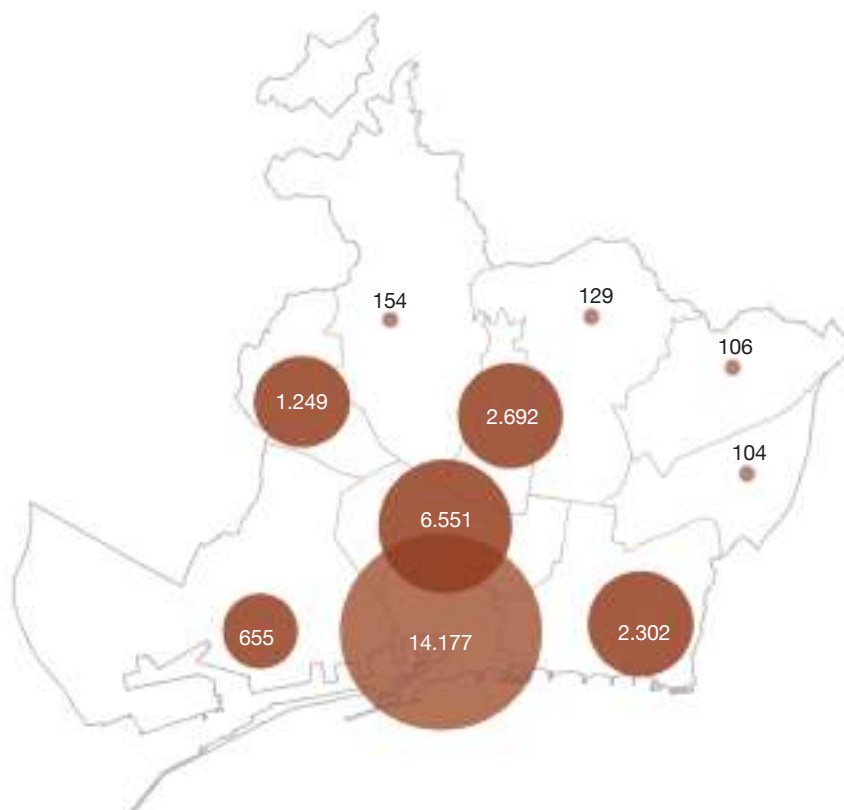
Conèixer el volum de visitants és imprescindible per poder gestionar la ciutat, però conèixer com es distribueixen al llarg del territori, la intensitat d'ús de l'espai i les seves pràctiques és essencial per garantir l'equilibri urbà i la conciliació de les activitats turístiques amb la vida quotidiana permanent a la ciutat.

El districte de Ciutat Vella experimenta una densitat diària de 14.177 turistes per Km², seguida per l'Eixample amb 6.551 turistes per Km².

La presència de visitants és molt desigual en el territori municipal, ja que els visitants tenen tendència a concentrar-se al voltant dels atractius turístics principals, i en el cas de Barcelona a més coincidint en un àmbit central i reduït de la ciutat. Així doncs, Ciutat Vella i l'Eixample són els districtes que experimenten una intensitat d'ús més elevada. Ciutat Vella experimenta una densitat diària de 14.177 turistes per Km², seguida per l'Eixample amb 6.551 turistes per Km². També cal destacar els altres espais amb altes densitats, com ara el Front litoral, el barri de Gràcia, el Park Güell, i dins de Ciutat Vella, espais fràgils que no estan preparats per acollir un gran volum de visitants, com el mercat de la Boqueria.

És essencial tenir en compte la presència i la mobilitat dels diferents usuaris urbans, així com l'ús variat que fan dels mateixos espais urbans. Tot i això, és notable que hi ha una tendència general a concentrar-se al centre de la ciutat, on es troben serveis, oferta cultural, activitats d'oci, comerços i restaurants. Els espais de gran afluència (EGA) abasten una gran diversitat, des d'icones urbanes fins a districtes sencers, on es congrega un gran nombre de persones, ja siguin residents o visitants.

Densitat diària de turistes per Km²

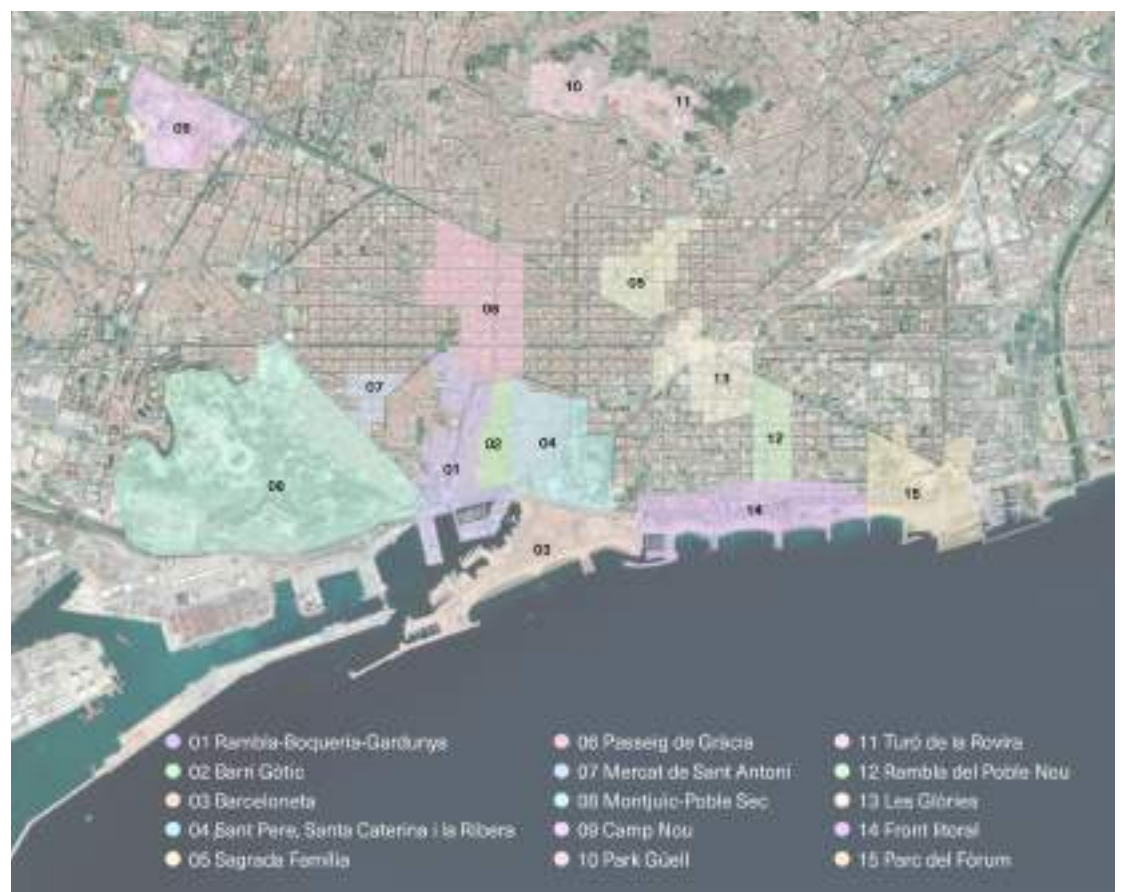
A Barcelona s'han identificat 15 espais de gran afluència. És crucial, per tant, centrar l'atenció en la necessitat d'abordar i gestionar aquests espais mitjançant polítiques urbanes integrals i intersectorials.

Aquests llocs tenen un gran atractiu, i en conseqüència acullen una amalgama de persones amb diversos interessos i expectatives d'ús, generant una competència per l'espai. Les característiques d'aquests espais inclouen una intensitat d'ús elevada, una sobreocupació de l'espai públic, una mobilitat considerable i desafiaments relacionats amb la gentrificació, canvis socioeconòmics i una concentració d'activitats comercials i de restauració destinades principalment als visitants. Això també es tradueix en una demanda major de serveis, com neteja urbana i seguretat.

És crucial, per tant, centrar l'atenció en la necessitat d'abordar i gestionar aquests espais mitjançant polítiques urbanes integrals i intersectorials, ja que el turisme i el seu impacte a la ciutat són una realitat permanent a Barcelona. En primer lloc, és important destacar que els EGA no són àrees uniformes i homogènies; al contrari, tenen característiques específiques que requereixen una aproximació particular a l'hora de buscar solucions, i la seva gestió és una prioritat durant aquest mandat.

A la ciutat de Barcelona s'han identificat 15 espais de gran afluència. Malgrat això, la intensitat d'ús varia entre aquests espais, i per aquesta raó s'han designat alguns com a EGAs prioritaris. Durant aquest mandat es prendran accions específiques en aquests llocs per mitigar els impactes de la gran afluència i millorar aspectes com l'habitabilitat, la mobilitat, la convivència d'usos i la qualitat de l'espai públic.

Espais de gran afluència

Aquesta mesura de govern concep la fiscalitat com un mecanisme clau per millorar la gestió de la l'activitat turística a la ciutat, incorporant, a més, un espectre més ampli del que es considera activitat turística. A través de la pressió fiscal es poden desincentivar aquelles pràctiques que tenen menys retorn social i més externalitats negatives i incentivar-ne d'altres amb impacte positiu. Així, fenòmens com els creuers amb estada de menys de 12 hores o els habitatges d'ús turístic veuran incrementada la pressió fiscal. Es tracta que aquests dos fenòmens, que generen uns forts impactes tant en l'ús intensiu de la ciutat com en la convivència, incrementin l'aportació a l'Ajuntament de Barcelona, contribuint així a fer front al sobre esforç addicional per a les arques municipals en alguns serveis públics com el manteniment, la neteja o la seguretat, entre d'altres serveis.

Per fer front a les despeses generades per l'activitat turística, l'Ajuntament de Barcelona compta amb una important eina en la fiscalitat turística: el recàrrec municipal de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (IEET).

El turista i el visitant es considera com a un ciutadà temporal, que fa un ús i consum específic de la ciutat segons les seves motivacions durant la seva estada i que ha de contribuir als costos que genera la seva presència i activitats a la destinació.

La voluntat és doncs explorar fórmules i instruments fiscals que permetin gestionar l'activitat i repensar els mecanismes existents per promoure un turisme més responsable.

Per fer front a les despeses generades per l'activitat turística, l'Ajuntament de Barcelona compta amb una important eina en la fiscalitat turística: el recàrrec municipal de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (IEET). Recordem que l'IEET és un tribut creat per la Generalitat de Catalunya i vigent des de novembre de 2012.

Actualment, segons la llei, els ingressos que se'n deriven s'han de destinar a la promoció, impuls, preservació, foment i desenvolupament de les infraestructures i activitats turístiques a Catalunya. El recàrrec municipal, del qual l'Ajuntament de Barcelona obté el 100% de la recaptació, permet fixar unes finalitats diferents a les que estableix la Generalitat de Catalunya. Així, per l'ordenança fiscal reguladora del recàrrec a l'impost sobre les estades en establiments turístics s'estableix que es pot destinar a:

- La millora del control sobre els habitatges que cedeixen habitacions per a usos turístics.
- La millora de la qualitat de vida de les persones residents dels barris més afectats per la pressió turística, de forma que aquests recuperin una activitat econòmica, social i cultural independent del turisme.
- La creació de nous continguts que es puguin desenvolupar en escenaris que permetin millorar la desconcentració turística.

A continuació es detallen les tarifes vigents de Barcelona ciutat i el recàrrec municipal:

Tarifes de Barcelona ciutat i recàrrec municipal

Establiment	IEET	Recàrrec BCN	Total
Hotels 5*	3,50 €	4 €	7,50 €
Hotels 4*	1,70 €	4 €	5,70 €
Habitatges d'ús turístic	2,25 €	4 €	6,25 €
Resta establiments	1 €	4 €	5,00 €
Creueristes +12 h	2 €	4 €	6,00 €
Creueristes -12 h	3 €	4 €	7,00 €

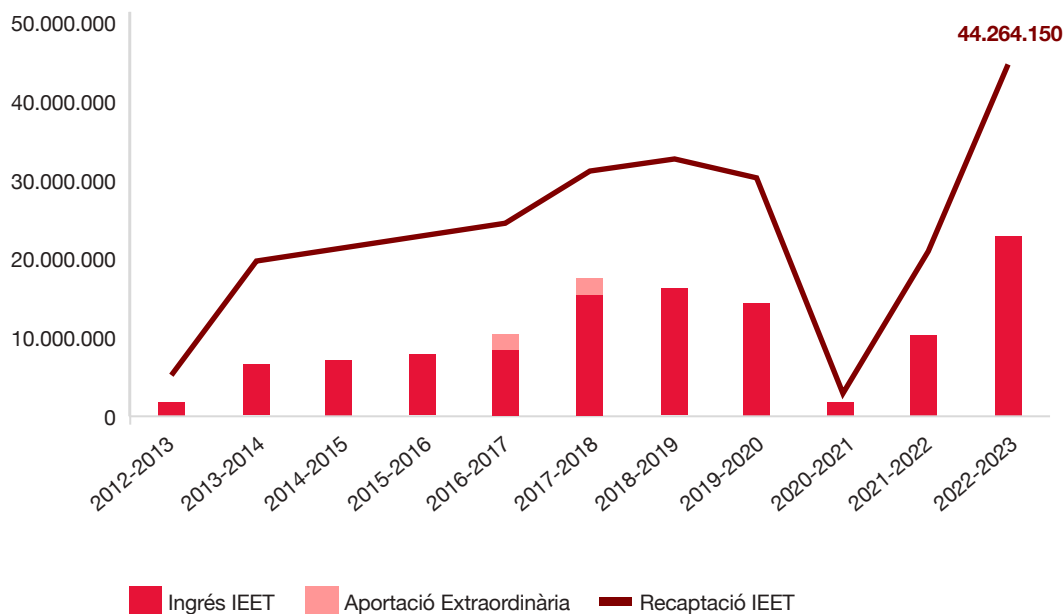
L'Ajuntament de Barcelona ha ingressat 115,3 milions d'euros, 64,7 milions en el darrer mandat. El 50% de la recaptació ha estat a la ciutat de Barcelona.

L'Ajuntament de Barcelona ha aprovat entre juliol i setembre 2024 (aprovació inicial i definitiva) l'augment del recàrrec, passant de 3,25€ a 4€ pel conjunt de tipologies, màxim permès actualment. Aquesta mesura serà aplicada un cop finalitzi la fase d'informació pública.

Des de l'inici de l'aplicació de l'impost l'any 2012 fins a març de 2023 a Barcelona s'han recaptat 253,1 milions d'euros, 129 milions dels quals en el darrer mandat municipal (2019 - març 2023).

Del total recaptat, l'Ajuntament ha ingressat 115,3 milions d'euros, 64,7 milions en el darrer mandat. Així doncs, més del 50% de la recaptació de l'IEET de Catalunya es genera a la ciutat de Barcelona, excepte l'any 2020, per l'afectació de la covid19. Per període de meritació, d'octubre a març aquest percentatge supera el 65%, fet que mostra l'especialització de Barcelona en turisme urbà fora de la temporada alta. El segon semestre de 2022 ha arribat al 71,4% del total de la recaptació de Catalunya. El recàrrec municipal ha suposat un ingrés de 55,2 milions d'euros en menys de 2 anys.

Evolució de la recaptació i assignació d'ingrés de l'IEET a Barcelona. 2012- març 2023

Actualment la fiscalitat associada a l'activitat turística és el tercer ingrés propi de l'Ajuntament de Barcelona, amb una recaptació estimada de 100M€ pel 2024.

Actualment la fiscalitat associada a l'activitat turística és el tercer ingrés propi de l'Ajuntament de Barcelona, amb una recaptació estimada de 100M€ pel 2024.

Per fer més transparent la gestió d'aquests recursos, i també per fer més visible el retorn de diners provinents del turisme sobre la ciutat, Barcelona compta des de 2018 amb un distintiu per identificar gràficament aquelles activitats i projectes finançats amb l'IEET i així dotar de major traçabilitat a l'ús d'aquests fons.

Des de la seva posada en funcionament l'any 2012, han rebut finançament prop de 450 projectes municipals. S'hi inclouen qüestions tan diverses com el suport a esdeveniments culturals, senyalització d'espais, inspecció d'allotjaments turístics, desplegament d'agents cívics, suport a la formació i recerca, impuls de la innovació i emprenedoria, gestió de la mobilitat turística o campanyes de promoció.

El Consorci de Turisme de Barcelona té l'encàrrec de dur a terme aquestes accions de promoció de Barcelona com a destinació de turisme urbà i d'iniciatives de foment de la sostenibilitat i la participació.

El 67,1% dels ciutadans de Barcelona declaren tenir coneixement que els turistes que s'allotgen a la ciutat paguen un impost o taxa durant la seva estada a la ciutat.

Des del punt de vista de la percepció ciutadana, la majoria dels residents a Barcelona són coneixedors de l'existència d'aquest impost, tal i com es constata a l'enquesta de Percepció del turisme a Barcelona 2023, en la qual un 67,1% dels ciutadans declaren conèixer que els turistes que s'allotgen a la ciutat paguen un impost o taxa durant la seva estada. Així doncs el segell distintiu de l'IEET ha finançat projectes tan emblemàtics per la ciutat com el Festival Grec, la Mercè o el Lluçs Barcelona, però també d'altres de gran importància i d'àmbit ambiental com el Pla Clima Escola BCN, anunciat recentment, que preveu la climatització de 170 centres educatius de la ciutat entre l'any 2024 i el 2029.

La visita turística porta intrínseca la mobilitat, i conèixer com es mouen els visitants és essencial per garantir no només una bona gestió de la mobilitat sinó de la destinació. Davant la forta demanda de mobilitat a la ciutat, val a dir que Barcelona compta amb una bona oferta d'infraestructures i de serveis als quals també s'hi incorporen serveis específics per a turistes, tals com el telefèric o el bus turístic. Malgrat aquesta bona situació de partida es requereix una millora en la gestió de la mobilitat i específicament de la mobilitat turística per reduir els impactes d'aquesta sobre la mobilitat quotidiana.

Un dels aspectes significatius de la mobilitat turística és la seva clara disparitat amb la mobilitat diària, tant pel que fa als horaris com als llocs de desplaçament, els punts de partida i de destinació. La mobilitat turística es concentra principalment en les principals atraccions de la ciutat, i aquesta concentració està determinada tant per la naturalesa pròpia de l'atractiu com per les seves polítiques de gestió, ja siguin de titularitat pública o privada. A més, els patrons de moviment del turisme estan influïts per l'estacionalitat de l'activitat turística, amb pics durant els mesos de juliol i agost que poden arribar a ser el doble dels del mes de gener. Cal destacar particularment l'activitat de creuers, que mostra una estacionalitat marcada amb una temporada alta que abasta de maig a octubre i amb certs dies puntuals on pot arribar a concentrar gairebé 30.000 turistes en un breu període de temps.

Comprendre aquests patrons és essencial per a una gestió efectiva de la mobilitat turística i dels espais de gran afluència, ja que la mobilitat dels turistes no és estàtica, varia segons l'hora, el dia de la setmana i el mes, i cal abordar tots aquests escenaris. També és essencial tenir en compte el volum de desplaçaments.

Es realitzen una mitjana de 3,9 desplaçaments al dia, el que significa que hi ha aproximadament 660.000 desplaçaments turístics diaris de mitjana.

El model de mobilitat turístic és més sostenible en comparació amb el dels residents locals, destacant l'ús majoritari del transport públic (48,7%).

L'any 2023 hi havia una mitjana de 300 autocars discrecionals d'ús turístic circulant per la ciutat.

Els turistes realitzen una mitjana de 3,9 desplaçaments al dia, el que significa que hi ha aproximadament 660.000 desplaçaments turístics diaris de mitjana. Durant els períodes de màxima afluència, aquest nombre podria augmentar fins a uns 800.000 desplaçaments diaris.

Pel que fa a la mobilitat interna dels turistes a la ciutat, destaca el seu ús majoritari del transport públic (48,7%) i dels modes de transport no motoritzats (46,7%).

Així doncs, el seu comportament en aquest àmbit respon a un model de mobilitat més sostenible en comparació amb el dels residents locals. No obstant això, aquesta tendència planteja altres reptes per a la ciutat, com ara la capacitat del sistema de transport públic per absorbir l'increment de la demanda, així com la qüestió de l'equitat en el sistema de tarifes i descomptes en el transport públic.

Un dels reptes consisteix en la capacitat del sistema de transport públic. Hem observat una saturació de línies d'autobús que donen servei a diferents punts turístics claus de la ciutat, i en els últims anys s'han implementat diverses mesures com canvis de parades o itineraris per abordar aquesta qüestió.

Pel que fa als mitjans de transport no motoritzats, tot i que representen només el 2% dels desplaçaments dels turistes a la ciutat, l'increment en l'ús de la bicicleta i altres vehicles de mobilitat personal ha plantejat problemes de convivència, especialment en desplaçaments recreatius en grup.

Com a resposta a això, l'Ajuntament de Barcelona ha establert regulacions especials per a les activitats d'explotació comercial, turística o d'oci amb vehicles de mobilitat personal amb ànim de lucre, incloent-hi la definició d'itineraris específics per a grups. L'aparició de nous vehicles i fenòmens relacionats amb la mobilitat turística a la ciutat és constant, i sovint aquests fenòmens poden ser disruptius i posar en perill la convivència amb la mobilitat diària. Per exemple, el 2022 es va prohibir la circulació de bicitaxis, coneguts com a 'rickshaws' o 'trixis', en àrees com el voltant de la Sagrada Família, el passeig de Gràcia, l'avinguda del Paral·lel, el Park Güell i el Camp Nou. L'objectiu d'aquesta mesura era reduir la congestió de l'espai públic i les molèsties per als residents locals, garantint així un equilibri entre els diferents usos de l'espai públic.

Un patró de visita rellevant a Barcelona és l'ús de l'autocar discrecional per a realitzar visites panoràmiques per la ciutat. Molts d'aquests autocars provenen de municipis de Catalunya i transporten excursionistes que desitgen explorar la ciutat en un sol dia. A més, s'ha observat una oferta de diferents operadors que ofereixen visites en autocar amb origen i destinació a la mateixa Barcelona. Encara que aquest model de visita no representa una gran proporció del total de visitants, té un impacte significatiu en l'espai públic, especialment en la circulació i els espais d'aparcament i parada. Per aquest motiu, existeix una zona de regulació coneguda com a Zona Bus, destinada a l'aparcament i la parada dels autocars discrecionals d'ús turístic.

Segons les dades de l'empresa pública BSM el 2023 hi havia al dia, una mitjana de 300 autocars discrecionals d'ús turístic circulant per la ciutat, dels quals 210 utilitzen el sistema SPRO (aplicació per a aparcar o parar a la Zona Bus de Barcelona) i 90 operaven de manera indisciplinada.

En els darrers anys, s'han realitzat revisions en diversos punts de la ciutat que presentaven problemàtiques, resolent-les amb actuacions parcials. No obstant això és necessari dur a terme una revisió més exhaustiva i global del sistema de Zona Bus, amb l'objectiu de millorar la gestió de la mobilitat dels autocars.

Això inclou la desconcentració de la pressió en les hores punta i en els espais amb major afluència, així com una revisió de la contribució d'aquest tipus de visita a la ciutat i l'equilibri dels esforços de la ciutat per donar-los servei. A més, aquest model de visita sovint implica grups de persones amb guiatge, que poden generar problemes de capacitat i convivència a les voreres, especialment quan es dirigeixen a icones específiques.

El fenomen de l'expansió i la pressió de l'allotjament turístic ha portat a la Generalitat de Catalunya a aprovar un decret llei per regular els habitatges d'ús turístic. En el preàmbul d'aquest decret llei, es posa l'accent en els efectes directes en el mercat de lloguer d'habitatge permanent i habitual. El Decret Llei de 3/2023, datat el 7 de novembre, sobre mesures urgents pel règim urbanístic dels habitatges d'ús turístic, declara Barcelona com a zona de mercat residencial tensat i, per tant, és d'aplicació en aquesta ciutat.

L'Ajuntament de Barcelona ha manifestat la voluntat d'acollir-se a aquest Decret Llei no renovant el total de 10.101 llicències d'Habitatge d'Ús Turístic (HUT) el 2028.

En relació amb la gestió de l'allotjament turístic, l'Ajuntament de Barcelona disposa des de 2017 d'un instrument clau, el PEUAT (Pla Especial Urbanístic per a la regulació dels establiments d'allotjament turístic, albergs de joventut, habitatges d'ús turístic, llars compartides i residències col·lectives docents d'allotjament temporal a la ciutat de Barcelona). Aquest pla permet regular diverses tipologies d'establiments d'allotjament turístic, establint límits en zones determinades amb tensió i definint estratègicament les àrees que permeten un creixement. Actualment, el PEUAT estableix un cessament del creixement dels Habitatges d'ús Turístic (HUTs) a tota la ciutat: quan es doni de baixa un HUT en una de les zones saturades, es permetrà una nova alta o la redistribució a la zona de creixement contingut.

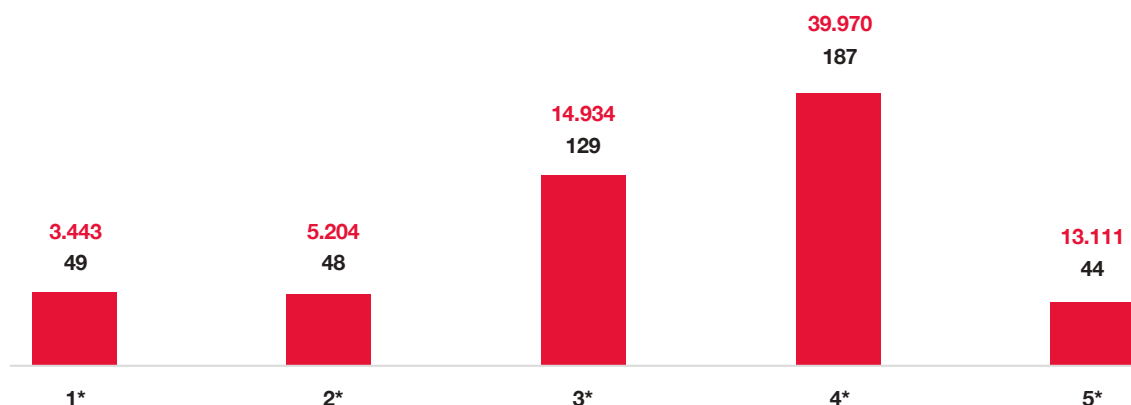
Mitjançant l'ús d'aquesta eina i els esforços d'inspecció de l'Ajuntament de Barcelona, juntament amb la col·laboració amb les plataformes d'allotjament i la cooperació amb altres ciutats europees que enfronten la mateixa problemàtica, s'ha aconseguit reduir de manera significativa l'oferta d'allotjament il·legal, convertint-la en una presència residual a la ciutat.

El 2023 Barcelona disposava de 10.701 establiments d'allotjament turístic, oferint un total de 152.320 places. La meitat d'aquestes places (76.662) s'ofereixen en els 457 hotels de la ciutat. La segona tipologia d'allotjament amb més places són els Habitatges d'ús Turístic (HUT), que ofereixen 58.124 places en els 9.818 establiments existents.

Nombre d'hotels per categoria a Barcelona ciutat

Nombre de places hoteleres per categoria a Barcelona

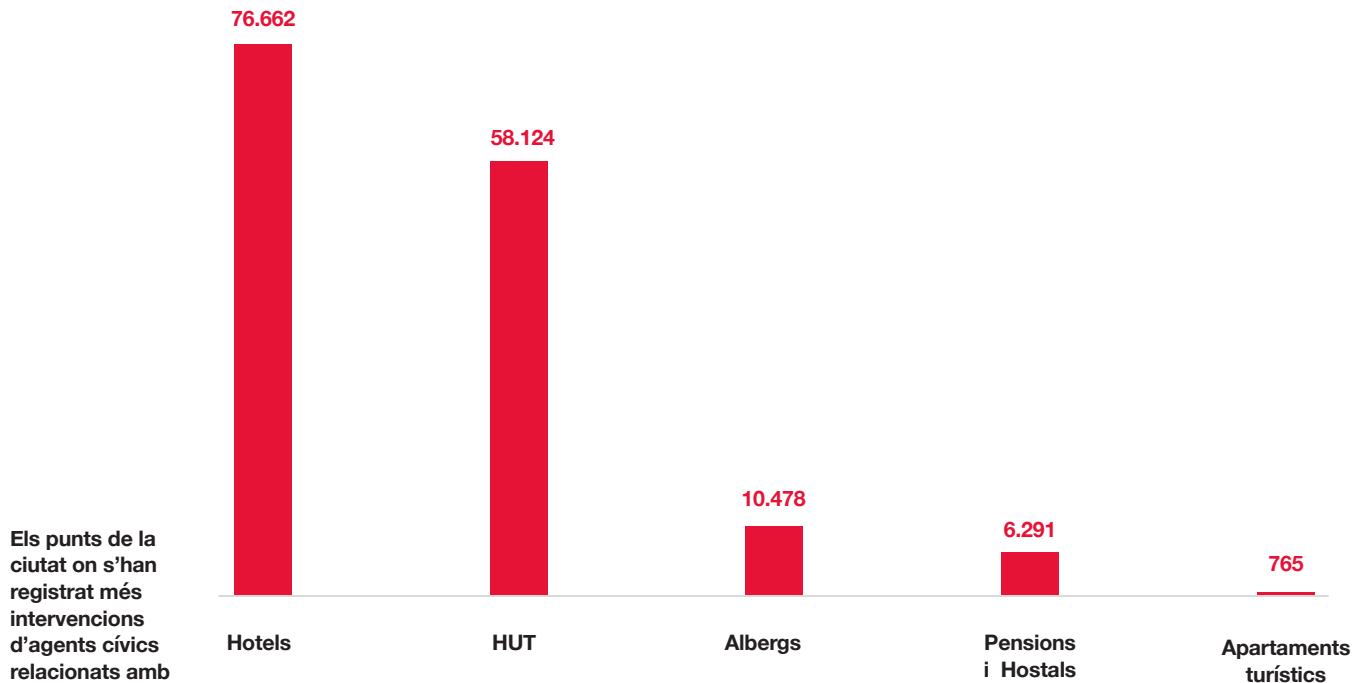
L'any 2023 Barcelona disposava de 10.701 establiments d'allotjament turístic, oferint un total de 152.320 places.

Aquesta oferta d'allotjament turístic es concentra principalment als districtes de l'Eixample, Ciutat Vella i Sant Martí.

Aquesta oferta d'allotjament turístic es concentra principalment als districtes de l'Eixample (amb 56.677 places), Ciutat Vella (amb 26.798 places) i Sant Martí (amb 23.458 places), els quals coincideixen amb les àrees de major concentració de visites i fluxos turístics. Així doncs, l'allotjament juga un paper crucial en la configuració de la destinació turística.

Oferta d'allotjament per tipologia a Barcelona (places disponibles)

Els punts de la ciutat on s'han registrat més intervencions d'agents cívics relacionats amb els HUTs són les zones properes a la Sagrada Família, a l'Avinguda Paral·lel (als barris de Poble Sec i Sant Antoni) i als voltants de l'estació de metro de Rocafort.

Els punts de la ciutat on s'han registrat més intervencions d'agents cívics relacionats amb els HUT són les zones properes a la Sagrada Família, a l'Avinguda Paral·lel (als barris de Poble Sec i Sant Antoni) i als voltants de l'estació de metro de Rocafort. A més, totes aquestes àrees presenten una densitat de població resident superior a la mitjana.

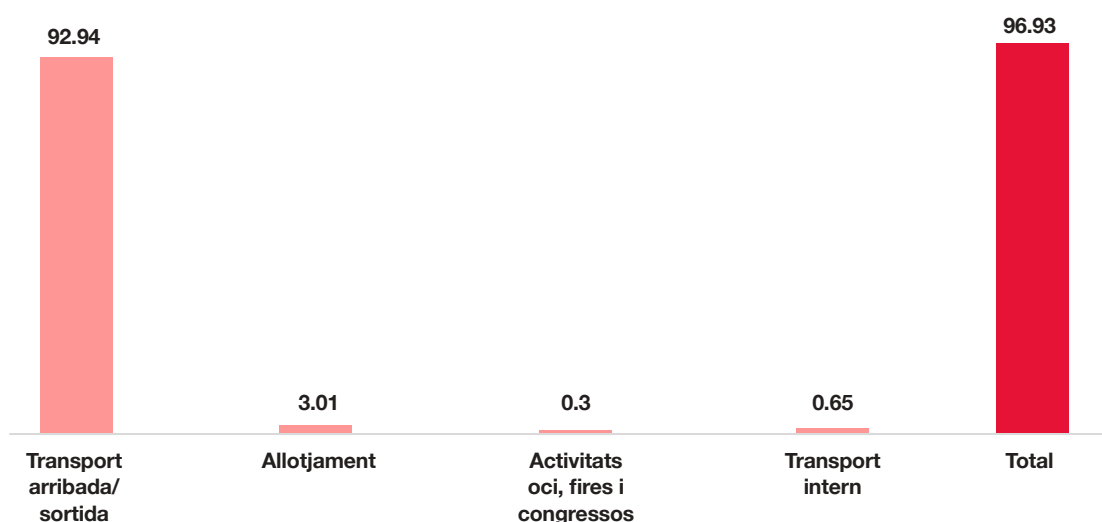

Impacte ambiental

L'activitat turística, com qualsevol altra activitat humana, genera un impacte ambiental. Aquest impacte està estretament relacionat amb la mobilitat de les persones fora del seu entorn habitual, ja que implica un desplaçament des del lloc d'origen fins al destí turístic. Aquesta distància del trajecte té un paper crucial en la magnitud de l'impacte ambiental. A més del desplaçament des de l'origen fins a la destinació, que representa el major factor en la empremta de carboni dels visitants (95,5% del total de l'emissió), diverses recerques també indiquen que els turistes presenten un consum de recursos superior a la mitjana dels residents.

En un estudi realitzat el 2017 per Barcelona Regional i Innèdit sobre la petjada de carboni del turisme a la ciutat de Barcelona es va estimar que les emissions totals generades en trànsit i el destí eren 9.578.359 t CO² eq/any, de les quals 90.776 t CO² eq/any (0,9%) eren emissions directes, 289.080 t CO² eq/any (3,0%) emissions indirectes associades al consum elèctric i 9.198.504 t CO² eq/any (96,0%) altres emissions indirectes. Això equivalia a unes emissions totals per visitant i per dia (turistes i excursionistes) de 96,93 kg CO² eq/visitant per dia.

Per visitant/dia mitjana (Kg Co²eq)

Cal destacar, no obstant això, que s'han realitzat diverses aproximacions per avaluar les externalitats ambientals de l'activitat turística, com ara l'estudi de 2019 sobre les Externalitats Ambientals del Turisme a Barcelona. Malgrat això, és important assenyalar les limitacions trobades en aquestes estimacions, ja que la manca de dades desagregades per a aquesta activitat és el principal obstacle. Per exemple, la manca generalitzada de dades periòdiques sobre fluxos metabòlics (com aigua, energia i residus) en les diverses tipologies d'activitats i serveis turístics constitueix una limitació significativa. Així mateix, donat el caràcter transversal i simbiòtic del turisme urbà, resulta particularment complex desxifrar els impactes de l'activitat en els recursos, els serveis públics i les infraestructures.

Malgrat les fronteres difuses de l'activitat turística, és possible identificar els àmbits en que el turisme urbà té un impacte significatiu. Aquests àmbits són el consum de recursos naturals i les emissions.

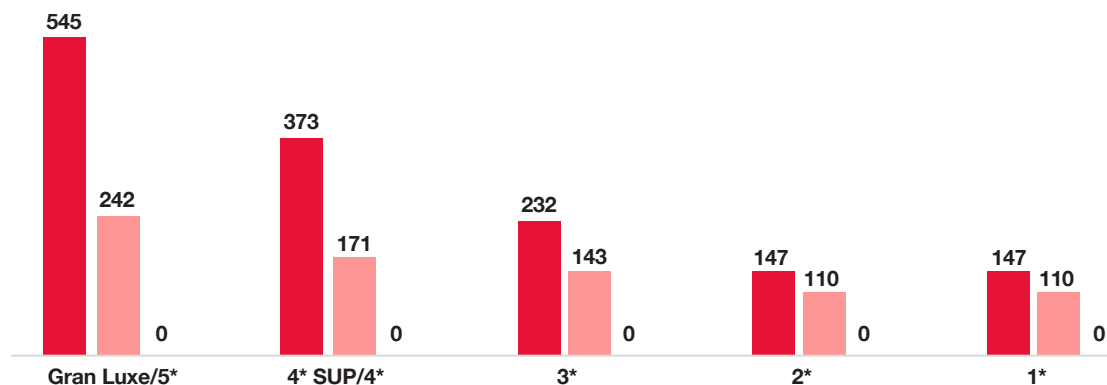
Segons un estudi del Gremi d'Hotels de Barcelona, una persona allotjada en un hotel consumeix una

Pel que fa al consum de recursos naturals, segons l'enquesta dels allotjaments turístics amb dades de 2016, el consum d'aigua va ascendir a 11.456.361 m³, representant un 12% del consum total d'aigua de la ciutat. Cal destacar que el consum mitjà d'aigua del turista és 1,5 vegades superior al del resident. Tot i que en els darrers anys el sector dels allotjaments turístics ha fet un esforç significatiu per reduir els

mitjana ponderada de 163,5 litres d'aigua a la seva habitació, mentre que un resident n'utilitza 99 litres per persona i dia.

consums d'aigua, els turistes continuen consumint més aigua que els residents. Segons un estudi del Gremi d'Hotels de Barcelona, una persona allotjada en un hotel consumeix una mitjana ponderada de 163,5 litres d'aigua a la seva habitació, mentre que un resident n'utilitza 99 litres per persona i dia. Els turistes allotjats en HUTs consumeixen una mitjana de 107,5 litres d'aigua per persona i dia.

Comparativa sobre el consum d'aigua (l/pernoctació) en establiments hotelers

■ Barcelona Regional (2016) ■ Gremi d'Hotels de Barcelona (2022)

En el context actual de sequera i la previsió de la seva recurrència, és especialment rellevant que les activitats amb elevats consums d'aigua i els sectors amb consums superiors a la mitjana siguin capaços de reduir-los. Per aquest motiu, en les mesures de govern actuals s'inclouen accions destinades a avançar en la transició cap a una economia més sostenible, incloent-hi la reducció dels consums d'aigua. L'objectiu de la gestió de l'activitat turística a Barcelona és impulsar, dins del marc de la nova cultura de l'aigua, mesures d'estalvi i eficiència en el seu ús.

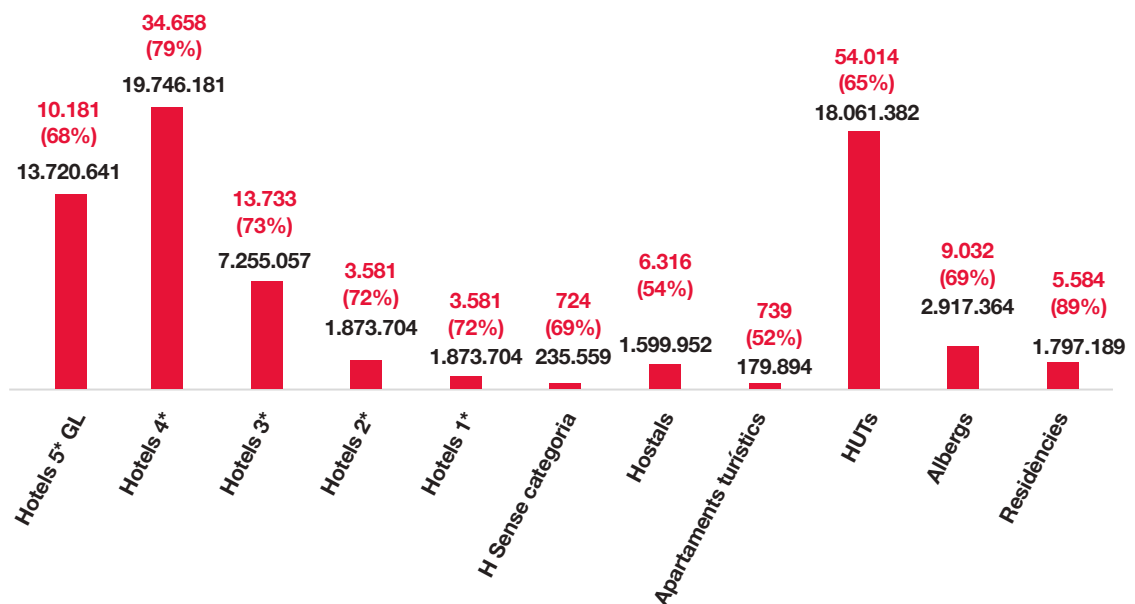
Pel que fa als consums energètics, l'any 2016 els allotjaments turístics de Barcelona van consumir 702 GWh d'energia final, equivalent al 5,6% del consum energètic total de la ciutat. La major part d'aquest consum, un 81%, es va concentrar en tres categories: HUTs, hotels de 4 estrelles i hotels de 5 estrelles. El 24% d'aquesta energia es va destinar als HUTs, mentre que el 57% va ser consumit pels allotjaments de 4 i 5 estrelles.

Pel que fa a la generació de residus, segons l'estudi de 2019 els allotjaments turístics van ser responsables del 9,2% dels residus generats a Barcelona.

Cal assenyalar que aquest càlcul es basa en referències bibliogràfiques a causa de la manca de dades reals, i s'han fet certes aproximacions, com assignar el valor per càpita de generació de residus de Barcelona als HUTs, apartaments turístics, residències o albergs. Per tant, aquest valor és una aproximació teòrica que necessitarà ser validada en estudis futurs. A més, l'activitat turística també impacta en els recursos destinats a la neteja viària, ja que les àrees de la ciutat amb una major intensitat de visita requereixen una major quantitat de recursos per a la neteja.

Per abordar aquestes qüestions, l'Ajuntament de Barcelona, a través de l'Observatori del Turisme a Barcelona (OTB), ha desenvolupat el Sistema d'Indicadors de Sostenibilitat Turística (SITS-OTB), elaborat per experts del CETT i la Universitat de Barcelona. Aquest nou sistema està format per 30 indicadors relacionats amb els 3 eixos de la sostenibilitat turística, cobrint 21 temàtiques i contribuint als 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Estimació de la generació de residus

Generació de residus estimada (kg)
Places (% ocupació)

L'impacte econòmic de l'activitat turística a Barcelona, amb una despesa directa de 9.676 milions d'euros el 2023, representa el 13,9% del PIB de la ciutat, mostrant la seva influència transversal en diversos sectors. No obstant això, encara no tenim una comprensió completa del seu potencial multiplicador en el territori i la seva capacitat de col·laborar amb el teixit comercial i social dels districtes. El dinamisme de l'activitat turística a Barcelona promou aquest efecte multiplicador, contribuint a enriquir l'economia del visitant.

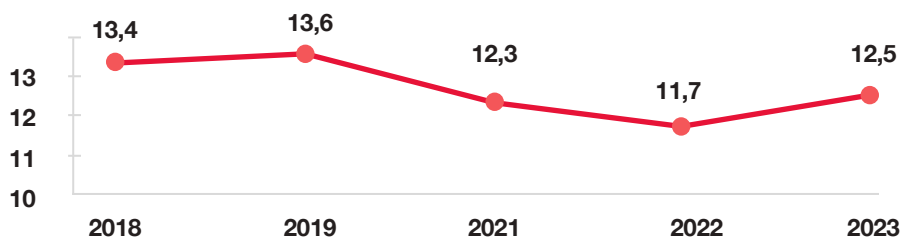
Aquest sector representa un ecosistema econòmic dinàmic on coexisteixen empreses especialitzades en atendre exclusivament els turistes (com allotjaments, guies turístics o botigues temàtiques), inversions que impulsen les perspectives de negocis tradicionals (com comerços i restaurants), generadors de contingut local o global (museus i diverses propostes culturals), professionals de la recerca i la innovació (fires i congressos), sectors altament globalitzats i especialitzats (clíniques i serveis sanitaris), així com rendes passives indirectes (com el Col·legi de Periodistes i els quioscos de la Rambla), entre d'altres.

Aquest ecosistema actua com un compte satèl·lit per a moltes economies locals, algunes de les quals són altament dependents del turisme, mentre que d'altres, amb més autonomia, es veuen igualment influïdes pel flux econòmic que aquest genera. Així doncs l'economia del visitant és una realitat global que aporta grans potencials a una ciutat, enriquant els imaginaris de la seva ciutadania i multiplicant les seves capacitats en termes de captació de talent, atracció de capitals, foment de l'emprenedoria i desenvolupament urbà.

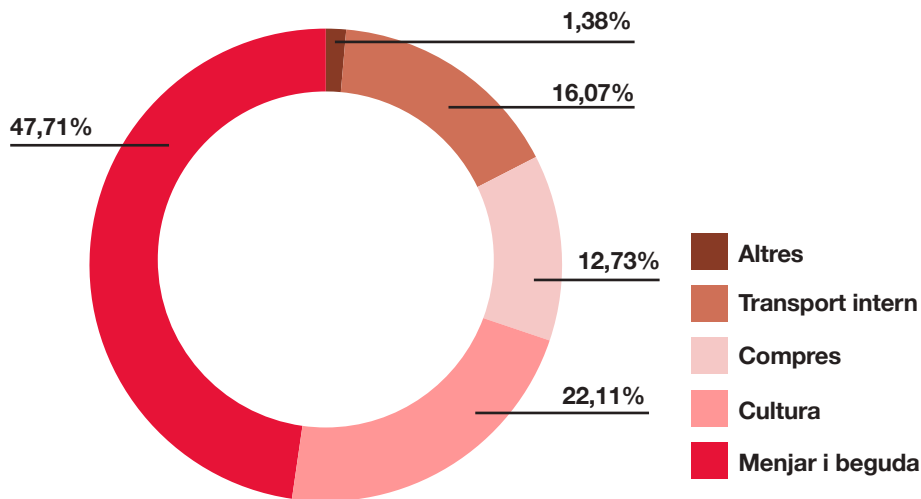
El balanç turístic de l'any 2023, elaborat pel Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica, revela una despesa turística a la ciutat de 9.676 milions d'euros. Aquesta xifra representa un augment del 26,1% respecte a l'any anterior i un increment del 14,7% respecte al 2019, abans de la pandèmia. La despesa als establiments de restauració el 2023 va ser un 56,9% superior a la del 2019.

Un altre impacte notable en l'economia del visitant és la generació d'ocupació laboral. L'any 2023 es van formalitzar gairebé 130.000 contractes en el conjunt del sector turístic, amb més de la meitat d'aquests de caràcter indefinit per primera vegada. La xifra de persones desocupades en aquest sector no arriba a 7.000, la segona més baixa des de l'any 2007. Hi ha 150.000 persones ocupades en aquest àmbit a Barcelona. La competitivitat de la destinació també passa per la professionalització dels treballadors de l'economia del visitant i per garantir bones condicions laborals. La millora de l'ocupabilitat i les condicions laborals contribuiran a una activitat amb un major retorn social per a la ciutat i una distribució més equitativa dels beneficis econòmics.

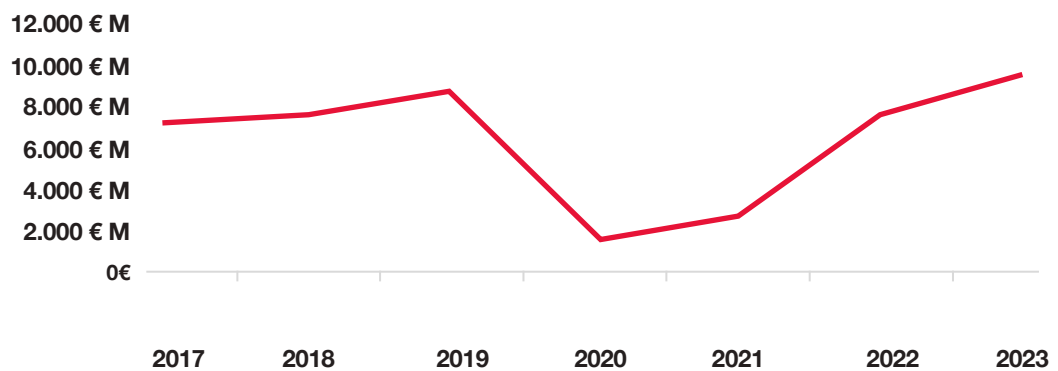
Evolució de l'ocupació al sector turístic de Barcelona (% sobre l'ocupació total)

Partides de despesa per persona/dia l'any 2023

Impacte de la despesa directa declarada pels turistes a Barcelona (en milions d'euros)

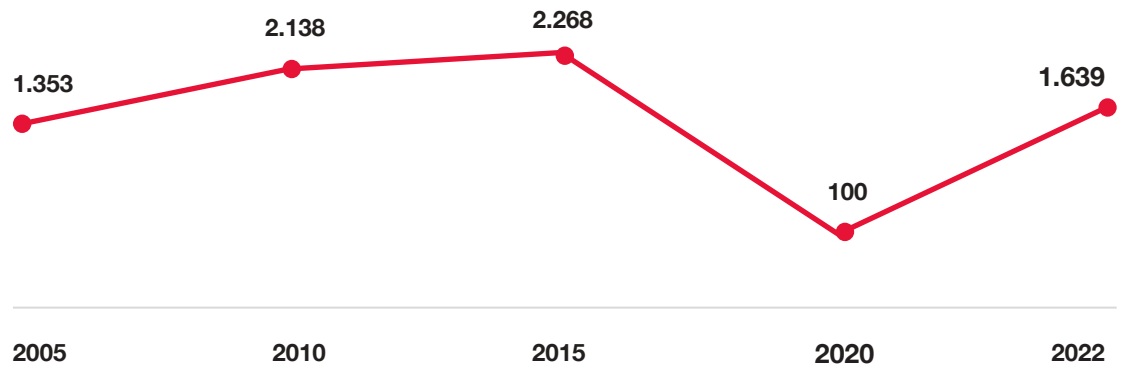

Barcelona ocupa la 4a posició mundial com a organitzadora de congressos, i la 1a com a ciutat no capital d'estat, alhora que ocupa la primera posició en nombre de delegats.

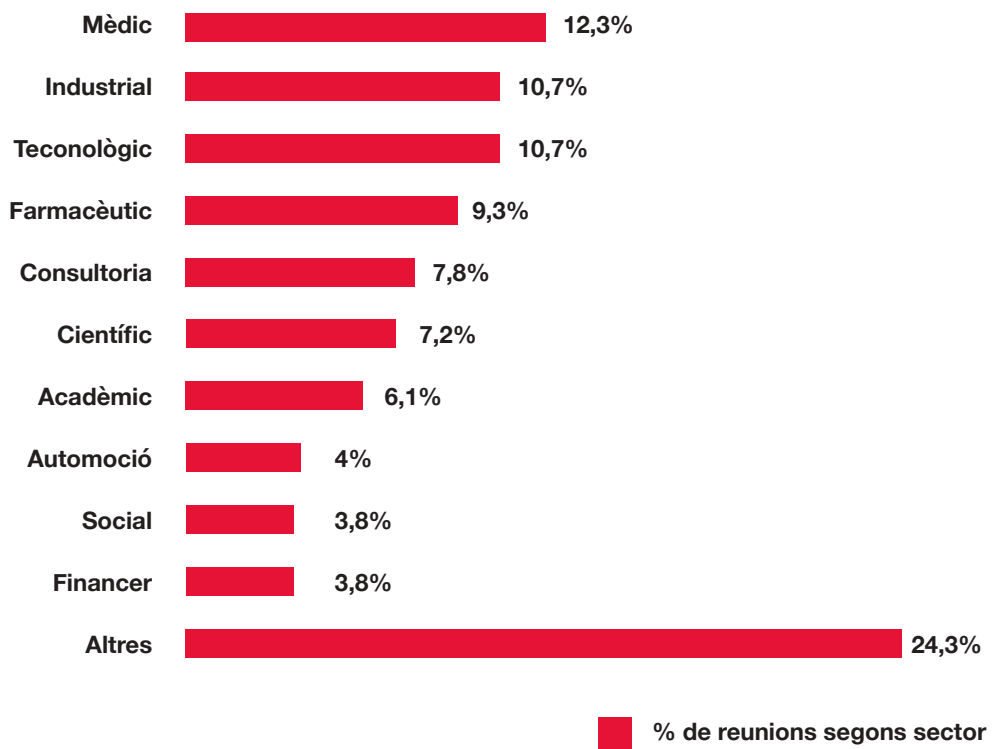
En l'anàlisi de l'impacte econòmic, és destacable el paper dels viatges professionals o de negocis, que es coneix com a sector MICE (de les sigles en anglès de Meetings, Incentives, Conferences and Events), el qual té un impacte significatiu i un alt retorn per a la ciutat. Barcelona s'ha consolidat com una destinació líder en aquest sector estratègic, impulsant la captació i fidelització de congressos i esdeveniments. Segons l'Associació Internacional de Congressos i Convencions (ICCA), Barcelona ocupa la quarta posició mundial com a organitzadora de congressos, i la primera com a ciutat no capital d'estat, alhora que ocupa la primera posició en nombre de delegats. La ciutat ha mantingut una presència constant en el Top 5 durant 20 anys consecutius.

Dels més de 1.600 congressos celebrats el 2023, gairebé la meitat són de tipus mèdic, industrial, tecnològic o farmacèutic, àmbits alineats amb sectors econòmics estratègics de la ciutat. Barcelona acull grans esdeveniments internacionals com el MWC Barcelona, l'Integrated Systems Europe (ISE) o el Congr s Europeu de Cardiologia, entre d'altres. Segons dades de 2019 del Barcelona Convention Bureau, el turisme de congressos i convencions genera aproximadament 1.900 milions d'euros anuals a Barcelona.

Evolució del nombre de congressos i convencions

Percentatge de congressos i convencions segons sector

Barcelona és un exemple destacat de ciutat que acull residents de curta durada o de molt curta durada, plantejant un repte significatiu per a la seva gestió. Amb importants centres de recerca, formació i seu de grans empreses, la ciutat atreu un nombre considerable de persones que hi resideixen temporalment durant períodes breus.

El ventall de motivacions i tipologies de visitants de curta o molt curta durada s'ha ampliat notablement en els últims anys, tal com reflecteix l'enquesta de perfil dels turistes, que des del 2014 ha adaptat les seves categories per reflectir aquesta evolució en la realitat dels visitants.

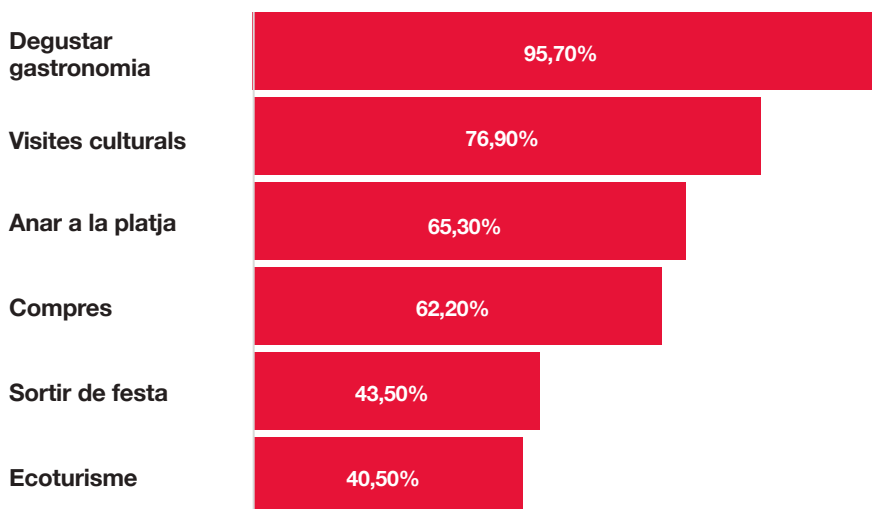
A través d'aquesta enquesta es posa de relleu la diversitat de perfils que acull la ciutat i les múltiples motivacions que porten les persones a visitar Barcelona. Mentre que les motivacions professionals mostren una tendència a disminuir en termes relatius des de principis dels anys noranta, ha augmentat la rellevància d'altres motius per a la visita a la ciutat.

L'oci, que engloba vacances, esdeveniments culturals i esportius entre d'altres, continua sent la motivació més comuna per visitar Barcelona (70,4%). Els motius professionals, com congressos, reunions i fires, ocupen el segon lloc (17,3%), mentre que els motius personals, com visitar amics o familiars, educació, serveis de salut o compres, ocupen la tercera posició, amb un 12,3%. En els últims anys s'observa un creixement en la motivació d'oci, amb una ampliació dels motius dins d'aquesta categoria.

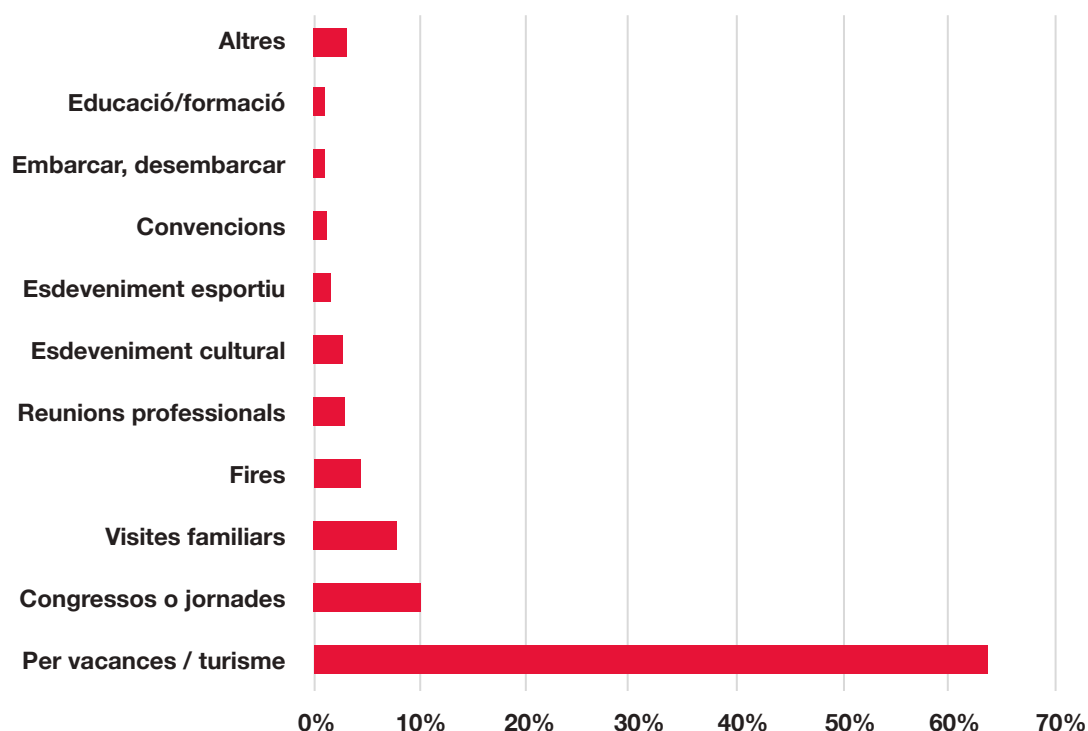
Des del punt de vista ciutadà l'enquesta de Percepció del Turisme a Barcelona de 2023 confirma un interès general per totes les tipologies de visitants suggerides, destacant una preferència per aquells que visiten per motius formatius, seguits dels professionals i els esportius o culturals. El turisme vacacional és més qüestionat que els perfils anteriors, i el turisme de creuers torna a generar més crítiques que suports, sent l'únic sector on la balança es mostra clarament negativa, amb més persones en contra que a favor.

Generen rebuig especialment els perfils associats a l'oci nocturn, l'incivisme i el baix nivell adquisitiu.

Activitats més comunes realitzades pels turistes al municipi (2023)

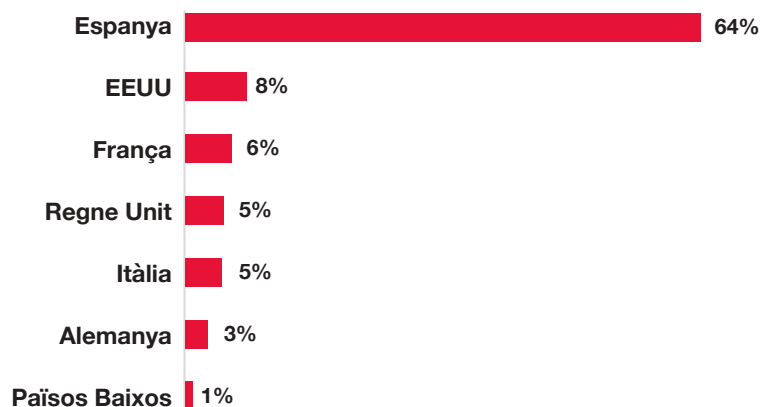

Motius del viatge (2023)

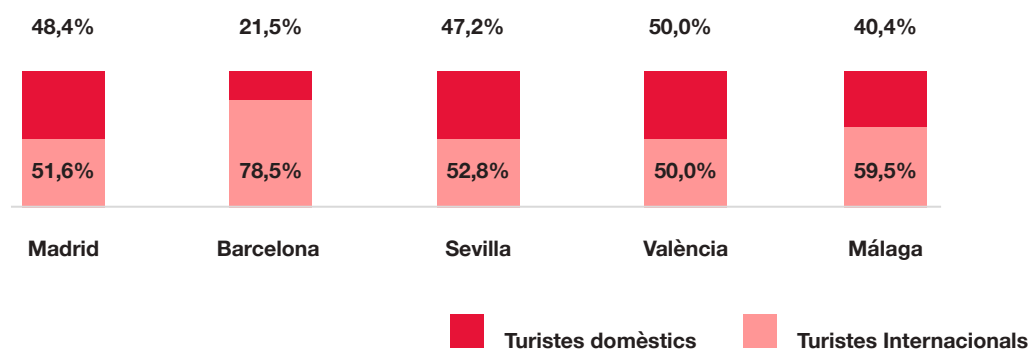

Pel que fa als orígens dels turistes a la ciutat de Barcelona, com ja s'ha esmentat anteriorment, la ciutat té un fort caràcter internacional. A nivell nacional Barcelona és la ciutat espanyola que rep més visitants internacionals, seguida per Màlaga i Sevilla.

Principal origen dels excursionistes

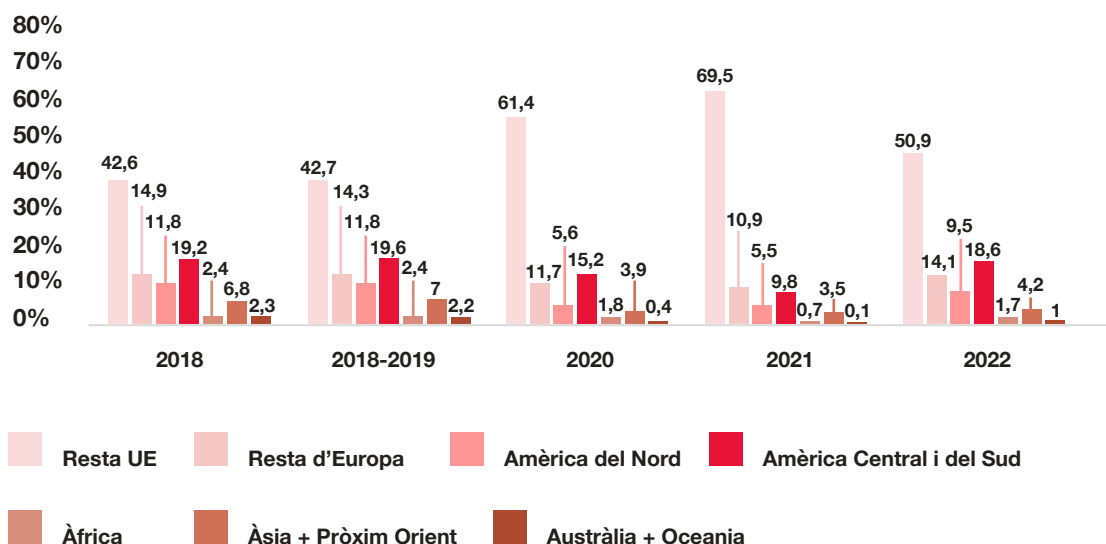
Origen dels turistes en establiments hotelers

El 81,2% dels turistes són internacionals. La majoria d'origen europeu, mentre que el 17,9% són nacionals.

El 2022, com es pot observar a la taula següent, s'han recuperat les tendències prèvies a la pandèmia, amb valors semblants als de l'època anterior tant pels turistes estrangers com pels nacionals. Un 81,2% dels turistes provenen de l'estranger, essent majoritaris els europeus amb un 50,9% amb nacionalitat de la UE i un 14,9% de la resta del continent. Amèrica Central i del Sud representa el segon grup en termes de volum, amb un 18,6% dels turistes que visiten la ciutat. Pel que fa al continent asiàtic, aquest representa l'origen del 4,2% dels visitants a Barcelona.

Visitants per països (%)

Malgrat la internacionalització, si ens fixem en els països de residència, el nacional és el principal origen dels turistes.

Destaca l'elevada proporció de turistes que són repetidors, arribant a ser pràcticament la meitat (49,6%). Aquests repetidors resideixen majoritàriament a Espanya, s'allotgen en cases d'amics i familiars.

Així, el 17,9% dels visitants de la ciutat resideixen a Espanya. Segueix Itàlia amb un 8,4%, França amb un 7,4%, el Regne Unit amb un 7,0%, Alemanya amb un 6,9% i els Estats Units d'Amèrica amb un 6,5%. És rellevant assenyalar la caiguda del nombre de visites procedents de Japó (-44,1%) i Rússia (-70,8%) en comparació amb les dades de novembre de 2019, causada per les restriccions imposades per la pandèmia de la Covid-19 i la guerra amb Ucraïna, respectivament.

En relació amb les característiques de la visita, Barcelona destaca per l'elevada proporció de turistes que són repetidors, arribant a ser pràcticament la meitat (49,6%). Aquests repetidors resideixen majoritàriament a Espanya, s'allotgen en cases d'amics i familiars, i visiten la ciutat de Barcelona per motius professionals, personals o d'altres. Pel que fa a la mitjana de visites, cada turista visita la ciutat de Barcelona 4,1 vegades. La repetició de la visita és un èxit com a destinació, ja que ens permet impulsar una visita més sostenible d'aquests repetidors. Els repetidors són susceptibles de fer una visita menys intensiva de la ciutat, amb menys visites als punts icònics i amb més exploració de diferents territoris. Així, aquesta dada adquireix una gran importància en el context turístic de la ciutat.

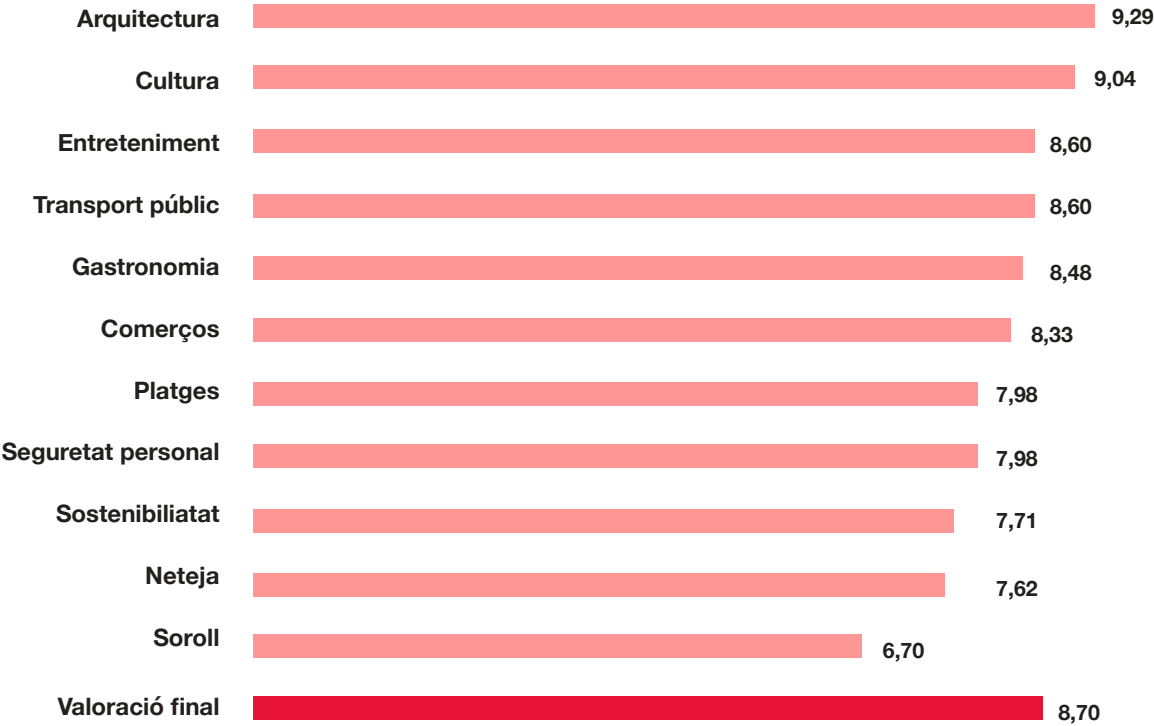
A més de la repetició, amb el propòsit de garantir una visita més respectuosa amb la destinació, és important destacar que en els darrers anys hem vist com s'incrementava la mitjana de pernoctacions per turista, que se situa al voltant de les 5 nits.

Els turistes que visiten Barcelona valoren molt positivament diversos aspectes de la ciutat, destacant l'arquitectura (9,3), la cultura (9,0), l'entreteniment (8,6) i el transport públic (8,6).

Seguint amb les característiques de la visita, la majoria del turistes arriben en parella (37,6%), un 29,7% ho fa en solitari, un 17,8 ho fa amb familiars i un 14,5%, ho fa amb amics. ho fa amb amics. Només un 0,4% hi arriba en grup organitzat.

Els turistes que visiten Barcelona valoren molt positivament diversos aspectes de la ciutat, destacant principalment l'arquitectura (9,3 sobre una puntuació màxima de 10), la cultura (9,0), l'entreteniment (8,6) i el transport públic (8,6), amb una valoració global de la ciutat de 8,7. No obstant això, hi ha alguns aspectes que reben una valoració més discreta, com l'accessibilitat per a persones amb dificultats de mobilitat (7,9), les platges (7,8), la seguretat sanitària (7,7), la sostenibilitat (7,7), la neteja en general (7,6) i el soroll (6,8).

Valoració dels visitants

Relacionat amb la sostenibilitat, en aquesta enquesta es va preguntar als turistes si estarien disposats a pagar un cost addicional superior al 10% per obtenir un servei més sostenible. Un 33,1% dels turistes que visiten Barcelona es mostrarien disposats a fer- ho. D'altra banda, el 30,1% dels visitants tenen en compte els certificats de sostenibilitat alhora de seleccionar una destinació.

Davant d'aquest panorama és evident la importància de reforçar els esforços que Barcelona ha realitzat en la gestió del turisme, prioritzant la responsabilitat i la sostenibilitat com a objectius imprescindibles per a la ciutat. Per tant, és necessari continuar treballant per estendre els criteris de sostenibilitat als establiments, serveis, productes i operadors turístics de la ciutat.

La percepció ciutadana del turisme

L'enquesta de percepció de 2023 reitera que la majoria dels ciutadans perceben el turisme com a beneficis per a la ciutat, amb un 70,9% de la població que manté aquesta visió. Malgrat això, des d'una perspectiva global hi ha una tendència creixent a la crítica. Encara que no és majoritària, cada vegada hi ha més persones que s'inclinen a destacar els aspectes negatius del turisme, tant a Barcelona com al seu barri i a nivell personal. El 23% dels residents consideren que el turisme és perjudicial, una opinió que puja fins al 28,2% entre els qui viuen en un barri turístic. Entre aquells que perceben el turisme com a perjudicial per a la ciutat, destaquen la massificació d'alguns espais com el principal problema. En relació amb la capacitat turística de la ciutat es reconeix l'aportació econòmica del turisme, però aquest benefici no equilibra la balança a favor d'aquest sector. Cada vegada més persones creuen que Barcelona ha arribat al seu límit de capacitat turística, amb un 61,5%, una xifra similar a la que es registrava abans de la pandèmia (61,3%).

El principal benefici del turisme que es destaca és la seva contribució econòmica, mentre que aquells que el veuen de manera negativa ho fan per l'augment dels preus i, sobretot, per la massificació d'alguns espais.

En relació als preus, es detecta una especial sensibilitat cap a la influència negativa del turisme, independentment del tipus de barri on visquin els ciutadans (turístic o no turístic). Aquesta preocupació es reafirma quan es pregunta específicament sobre l'increment dels preus en el barri: als barris amb una alta pressió turística s'expressa una opinió més contundent sobre l'impacte del turisme en aquest augment dels preus.

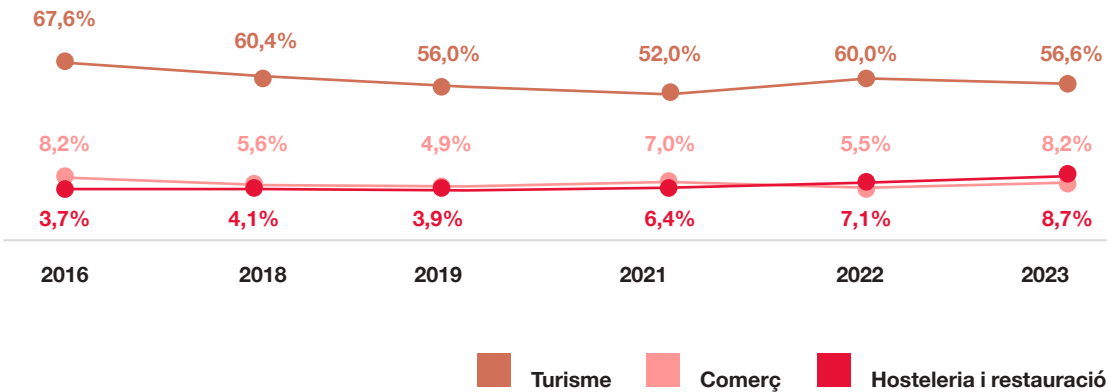

Pel que fa a la massificació d'alguns espais com la Rambla, la Sagrada Família, la Plaça Catalunya - Passeig de Gràcia o el front marítim, s'observa que una part dels enquestats han deixat de visitar aquestes zones de la ciutat a causa de la presència massiva de turistes. Aquestes percepcions reforcen la justificació d'aquesta mesura de govern per prioritzar la gestió del turisme, implementant accions per ordenar la mobilitat turística, diversificar l'oferta d'atraccions i millorar els fluxos a l'espai públic en les zones de major afluència.

Pel que fa al perfil dels visitants, es confirma l'interès de la ciutadania per diverses tipologies de turisme. Concretament, sobresurt la preferència dels visitants amb finalitat educativa, seguits dels professionals i els aficionats a l'esport. Tot i que el turisme de lleure també manté un cert nivell de satisfacció, és més qüestionat que en anys anteriors. Així mateix, el turisme de creuers continua sent l'única tipologia amb una clara tendència negativa, amb més persones que el rebutgen que les que el suporten, una tendència que s'ha accentuat respecte a l'any anterior.

Com és habitual, continuen generant rebuig els perfils associats als excessos en l'oci nocturn, la manca de civisme i els recursos econòmicament limitats.

Opinió ciutadana: Quin sector econòmic aporta més riquesa a la ciutat?

Aspectes beneficiosos del turisme

Activitat econòmica	72,5%
Llocs de feina	6,3%
Hosteleria	5,7%
Cultura	5,1%
Publicitat de la ciutat	4,4%
Altres	6,0%

Aspectes negatius del turisme

Massificació	23,6%
Pujada preus habitatges	16,2%
Pujada preus	14,7%
Incivisme	9,4%
Turisme Low Cost	8,2%
Altres	27,9%

3 Estratègia turística

Partint del diagnòstic sobre l'evolució de l'activitat turística a Barcelona, la ciutat es planteja una sèrie de reptes crucials que cal abordar amb l'objectiu de garantir un turisme sostenible, que garanteixi l'equilibri urbà, el benestar dels residents, la qualitat de l'experiència turística i el desenvolupament econòmic.

Comprendre els desafiaments actuals que afronta la ciutat en l'àmbit turístic és fonamental com a punt de partida per a la formulació proactiva de solucions viables cap a una gestió millorada del turisme a Barcelona.

1	Promoure la desconcentració dels espais de gran afluència
2	Augmentar la fiscalitat de les pràctiques turístiques amb més externalitats negatives
3	Reforçar i visibilitzar l'aposta de la ciutat per una activitat turística de qualitat i sostenible
4	Impulsar un model de governança sòlid, actiu i col·laboratiu
5	Reforçar la creació de coneixement de l'activitat turística
6	Impulsar la transformació digital de l'economia del visitant
7	Minimitzar les externalitats negatives de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona
8	Fomentar la promoció de caràcter estratègic
9	Disposar dels instruments i mecanismes necessaris per a la gestió del turisme
10	Afavorir una convivència positiva i respectuosa entre els visitants i la ciutat

REpte 1.

Promoure la desconcentració dels espais de gran afluència

Els espais de gran afluència (EGA) tenen una intensitat i volum de visites molt intens que hi genera uns impactes que cal reduir per garantir una bona qualitat de vida pels residents i una bona qualitat de la visita pels visitants. Així doncs cal fixar una agenda per desconcentrar territorialment els atractius i esdeveniments de ciutat i cal fer-ho no amb una agenda única per tot el territori, sinó reforçant la voluntat de construir estratègies de forma diferenciada segons les característiques, necessitats i les possibilitats de cadascun dels territoris.

REpte 2.

Augmentar la fiscalitat de les pràctiques amb més externalitats negatives

Cal cercar mecanismes de finançament per equilibrar la balança dels costos que suposa per a les finances municipals la gestió de l'activitat turística i els ingressos que aquests generen per a les arques municipals. Cal augmentar l'aportació econòmica a les arques municipals d'aquelles activitats que generen més externalitats negatives a la ciutat i als seus residents per engruixir el fons de retorn social.

REpte 3.

Reforçar i visibilitzar l'aposta de la ciutat per una activitat turística de qualitat i sostenible

Barcelona està plenament compromesa amb la promoció d'un model de desenvolupament turístic sostenible, que beneficiï el conjunt de la població local i que potenciï la millora de condicions laborals i la creació de nous llocs de treball de qualitat així com una distribució més equitativa dels beneficis econòmics. El camí és seguir impulsant la sostenibilitat com a fita de futur irrenunciable de la ciutat turística, i garantir el màxim retorn social possible de les activitats sense que es posi en joc la pervivència futura de la població de la ciutat.

Per a afavorir la transició de l'estructura empresarial de Barcelona cap a la sostenibilitat es fa imprescindible seguir estenent la cultura de la sostenibilitat turística a les empreses i als serveis turístics de Barcelona i mantenir el reconeixement amb una certificació oficial als operadors turístics que es comprometen amb una gestió responsable i respectuosa amb el medi ambient, la cultura, les condicions laborals, l'equitat de gènere i el retorn social i econòmic.

REpte 4.

Impulsar un model de governança sòlid, actiu i col·laboratiu

Impulsar el model de governança del turisme per construir un marc en què hi hagi un lideratge públic clar de la gestió turística, coordinat i participat amb tots els agents de l'economia del visitant i que permeti donar resposta davant dels reptes globals de la destinació. En aquest sentit, tant des de l'àmbit metropolità com del provincial, autonòmic i com estatal, cal construir un model de governança sòlid, actiu i col·laboratiu, enfortint la col·laboració institucional, així com l'alineació publicoprivada.

REpte 5.

Reforçar la creació de coneixement de l'activitat turística

Barcelona és una de les destinacions urbanes amb més informació respecte a la seva activitat turística. Tot i això, l'activitat turística és molt canviant, ja que és molt susceptible a afectacions externes, activitats disruptives o canvis de contextos, de manera que és imprescindible generar coneixement contínuament, tant de temes poc coneguts com de temes amb limitacions d'informació. Aquest coneixement ha de sustentar les polítiques urbanes en matèria de turisme, però també ha de servir per enriquir el debat sobre un fenomen eminentment complex.

REPTE 6.

Impulsar la transformació digital de l'economia del visitant

Impulsar la transformació digital integral de l'economia del visitant a Barcelona és essencial per optimitzar la gestió turística, a fi de millorar l'experiència dels visitants i, al mateix temps, afavorir la competitivitat i el desenvolupament sostenible de la ciutat. Cal fer de Barcelona una destinació intel·ligent i sostenible a través de la digitalització de les iniciatives públiques i privades vinculades a l'activitat turística, així com mitjançant l'aplicació de noves tecnologies.

REPTE 7.

Minimitzar les externalitats negatives de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona

Millorar l'encaix del turisme a la ciutat comporta minimitzar les externalitats negatives de l'activitat turística cercant tots els mecanismes normatius, reguladors o fiscals possibles per garantir aquest encaix i posant una atenció especial a les activitats amb externalitats fortes, siguin allotjaments, activitats de creuers, transport, restauració, serveis de guiatge o qualsevol altre àmbit d'activitat.

REPTE 8.

Fomentar la promoció de caràcter estratègic

Es fa necessari abordar la gestió de la destinació també des del vessant de la comunicació. Cal adaptar l'estratègia i els instruments de comunicació existents als nous reptes de la destinació. Això comporta fer una promoció de caràcter estratègic que reforci perfils i pràctiques que apostin per la sostenibilitat de la destinació i un retorn social més gran.

REPTE 9.

Disposar dels instruments i mecanismes necessaris per a la gestió del turisme

Els governs locals disposen de competències limitades a l'hora de poder abordar la gestió dels efectes de l'activitat turística en l'àmbit urbà. Cal reclamar els instruments necessaris per gestionar una activitat que té efectes sobre la configuració i el dinamisme de la ciutat i cal enfortir la col·laboració amb les altres destinacions europees, amb l'objectiu de reclamar a les instàncies europees més poder de decisió i de regulació sobre els efectes del turisme per part dels ens locals.

REPTE 10.

Afavorir una convivència positiva i respectuosa entre els visitants i la ciutat

Davant de la xifra creixent de visitants a la ciutat de Barcelona, emergeix el repte de fomentar una bona convivència entre aquests i els residents promovent el comportament cívic dels visitants, informant-los sobre els drets i deures que tenen com a ciutadans temporals de la ciutat, i apropant-los a la cultura local per tal de minimitzar el seu impacte negatiu a la vida diària de la comunitat local.

Missió

Barcelona vol impulsar una economia del visitant sostenible i respectuosa, que afavoreixi el desenvolupament d'altres sectors econòmics amb l'objectiu prioritari de promoure la prosperitat i el benestar dels seus residents i garantir el dret a la ciutat.

En aquest sentit, s'aposta per la gestió turística com a eina clau per garantir, d'una banda, la coherència amb el model de ciutat, i de l'altra, una experiència de qualitat dels visitants integrada amb la vida ciutadana.

Visió

Barcelona aposta per una major diversificació econòmica, i vol potenciar sectors productius estratègics com el talent i la innovació i reduir el pes relatiu de l'economia del visitant sobre l'economia de la ciutat.

Consolidar la ciutat de Barcelona com a destinació referent en turisme urbà amb criteris de sostenibilitat, qualitat, equitat i retorn social que contribueixi a l'assoliment del Pla Barcelona Green Deal i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) fixats en l'Agenda 2030.

Objectius estratègics

Gestió	Diversificació	Promoció estratègica
Prioritzar la gestió de l'activitat turística i la seva contribució a través del fons de retorn ciutadà per tal de mitigar les externalitats negatives, garantir un bon funcionament del metabolisme i les dinàmiques urbanes i potenciar la qualitat del sector i la corresponabilitat dels visitants.	Fomentar la desconcentració territorial i la diversificació de l'activitat turística apostant pel policentrisme, a través de la valoració de noves experiències culturals, esportives, gastronòmiques, educatives, etc, dins l'oferta turística de la destinació.	Apostar per una promoció estratègica que s'adreci als segments i mercats que responguin a les motivacions de visita i interessos de la ciutat, que atorgui valors als actius locals i permetin potenciar i consolidar el comerç, la gastronomia i els recursos propis.

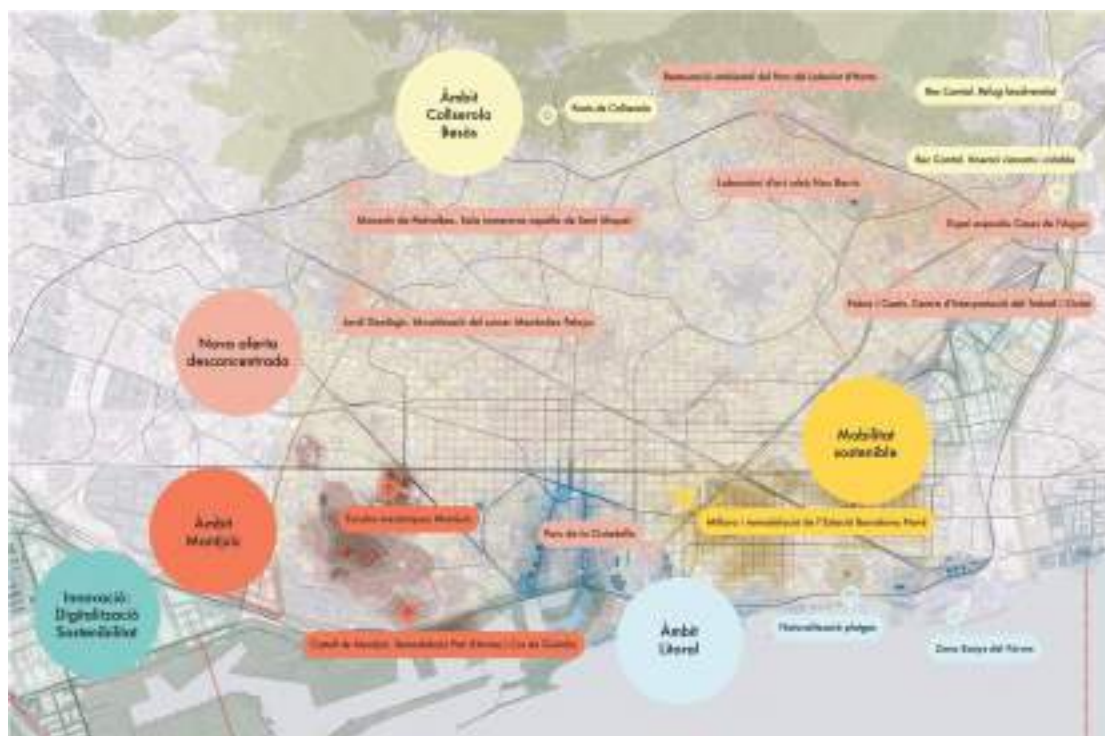
Pla de Sostenibilitat Turística en Destinació Barcelona

El 28 de juliol de 2021 la Conferència Sectorial de Turisme va aprovar l'Estratègia de Sostenibilitat Turística en Destins, establint un marc per transformar els destins turístics en pols d'innovació per millorar la seva resiliència. Aquesta decisió va obrir la porta a la presentació de sol·licituds per als Plans de Sostenibilitat amb fons europeus, els quals es finançarien mitjançant tres convocatòries extraordinàries, amb una reserva inicial de 1.858 milions d'euros.

En data 29 de març de 2022 es va acordar en el sí de la mateixa Conferència el llançament de la Convocatòria extraordinària corresponent a l'exercici 2022, que va permetre la presentació de propostes a entitats locals i comunitats autònomes, per a la configuració dels Plans Territorials.

En aquesta segona convocatòria, l'Ajuntament de Barcelona va optar per presentar el seu Pla de Sostenibilitat Turística en Destinació (PSTD). Per poder desenvolupar-lo, es va realitzar un aixecament de projectes, dels quals es van seleccionar 20 actuacions estratègiques destinades a redefinir el model turístic de la ciutat. Aquestes actuacions van ser seleccionades tenint en compte els eixos estratègics establerts en el marc de la convocatòria, prioritzant l'enfortiment de la competitivitat, l'eficiència energètica i la transició verda, sostenible i digital.

El PSTD va ser aprovat el 14 de desembre de 2022 per la Conferència Sectorial de Turisme, la qual cosa va comportar que l'Ajuntament de Barcelona rebés un finançament de 40,8 milions d'euros dels Fons Europeus NextGenerationEU per al seu desenvolupament.

Des de l'inici, Barcelona ha tingut la voluntat de construir una idea conjunta del que significava l'oportunitat de la convocatòria extraordinària del PSTD i s'ha entès la situació com una finestra d'oportunitats per a construir un Pla amb uns objectius i àmbits d'actuació compartits per la ciutadania.

Clar exemple d'això han estat les diferents trobades i presentacions liderades per l'Alcalde de Barcelona i altres representants municipals. Destaca la roda de premsa realitzada el maig de 2022 al Monestir de Pedralbes on es va presentar l'Estratègia de Sostenibilitat Turística de Barcelona. També destaca la trobada realitzada el febrer de 2023 a l'Auditori de la Fundació Joan Miró per presentar als agents del sector turístic les actuacions aprovades per executar amb els Fons Next Generation EU.

Presentació inicial del PSTDB davant els mitjans de comunicació

**Palau de
Pedralbes**

**13 de maig
2022**

Acte de presentació del Pla de Sostenibilitat Turística en Destinacions Barcelona

**Auditori
Fundació
Joan Miró**

**8 de febrer
2023**

El PSTDB té per objectiu impulsar la recuperació econòmica i la resiliència de la destinació a través de la desconcentració, la creació de nous imaginaris i la innovació.

El Pla de Sostenibilitat Turística en Destinacions Barcelona (PSTDB) té per objectiu impulsar la recuperació econòmica i la resiliència de la destinació a través de la desconcentració, la creació de nous imaginaris i la innovació, assegurant el retorn social del turisme i la sostenibilitat de l'activitat.

Per aconseguir-ho, s'han plantejat sis grans objectius:

1. Consolidar la **sostenibilitat del model turístic** i el seu encaix i coherència amb el **model de ciutat** i amb la **vida de la ciutadania**, sensibilitzant als agents de l'**economia del visitant**.
2. Fomentar la **desconcentració territorial** de l'activitat turística apostant pel **poli-centrisme**, a través de la posada en valor de **nous imaginaris**.
3. Promoure la posada en valor o creació de **nous continguts basats en la cultura**, la creativitat i en els **valors diferencials** de Barcelona com a destinació.
4. Fomentar la **mobilitat turística sostenible** compatible amb el model turístic i de mobilitat de la ciutat.
5. Impulsar processos de millora de l'**eficiència energètica** i **mitigació del canvi climàtic** en l'activitat turística.
6. Potenciar la **digitalització integral** de l'activitat i promoció turística.

El PSTDB pretén consolidar la ciutat com a referent en turisme urbà sostenible. A través d'aquest pla, s'estableixen les bases per a una gestió turística més equilibrada i respectuosa amb el medi ambient i la comunitat local, alhora que es promouen iniciatives innovadores per a millorar l'experiència del visitant i fomentar el desenvolupament econòmic local.

En aquest context, les actuacions presentades encaixen amb els eixos estratègics definits en el marc de la convocatòria: transició verda i sostenible, millora de l'eficiència energètica, transició digital i competitivitat. A continuació es detallen les actuacions que engloben el PSTDB:

Eix 1. Transició verda i sostenible

Rec Comtal. Refugi Biodiversitat	380.000€
Fonts de Collserola	1.179.750€
Millora platges i zona banys del Fòrum	4.000.000€
Restauració ambiental del Parc de la Ciutadella	3.536.830€
Restauració ambiental del Parc del Laberint d'Horta	1.000.000€

Eix 2. Millora de l'eficiència energètica

Escales Mecàniques de Montjuïc	3.600.000€
Millora i remodelació de l'Estació Barcelona Nord	4.840.000€
Rec Comtal. Itinerari vianants i ciclable	2.543.873€

Eix 3. Transició digital

Zona Bus 4.0.	380.000€
Espai expositiu Cases de l'Aigua. Museografia digital Casa de l'Aigua	500.000€
Digitalització de la promoció turística Barcelona	5.500.000€
Portal digital museus municipals Barcelona	240.001€
Agència de serveis i públics turístics	200.000€
Subvencions digitalització economia del visitant	2.500.000€

Eix 4. Competitivitat

Laboratori d'art urbà Nou Barris	953.018€
Monestir de Pedralbes. Sala immersiva capella de Sant Miquel	194.389€
Jardí Geològic. Urbanització carrer Menéndez Pelayo	1.208.608€
Fabra i Coats. Centre d'interpretació del Treball. Nau F	2.897.095€
Castell de Montjuïc. Remodelació Pati d'Armes i Cos de Guàrdia	3.715.000€
Gestió i coordinació del pla	860.310€

Les iniciatives aprovades en el PSTDB han estat estratègicament agrupades en 6 àmbits d'actuació.

Al voltant d'aquests eixos, les iniciatives aprovades en el PSTDB han estat estratègicament agrupades en 6 àmbits d'actuació, amb l'objectiu que l'Ajuntament de Barcelona les impulsi per fer realitat els objectius plantejats:

Montjuïc: Potenciar el gran parc ciutadà, millorant la seva accessibilitat, per tal d'atraure visitants vinculats a la cultura, l'esport i el medi natural.

Besòs/Collserola: Dinamitzar el Parc Natural de Collserola i la riba del riu Besòs a través de la recuperació ambiental i la restauració històrica de diferents atractius turístics.

Mobilitat sostenible: Actuacions per a la integració d'usos i dinàmiques de la mobilitat turística en el model de mobilitat de ciutat desitjat: saludable, segur, equilibrat, sostenible i accessible.

Innovació: Construir un punt d'inflexió en el desplegament de la digitalització, posicionant Barcelona com una destinació innovadora en turisme urbà.

Nova oferta desconcentrada: Ampliar l'oferta turística amb nous punts d'interès competitiu per aconseguir el reequilibri urbà en una ciutat policèntrica.

Litoral: Renaturalitzar les platges, millorant la seva accessibilitat i seguretat adaptant-la al canvi climàtic.

Els àmbits d'actuació abasten una àmplia extensió territorial, amb especial atenció a zones clau com el Besòs, el Litoral i Montjuïc, reconeixent el seu potencial i la seva importància per al desenvolupament urbà i turístic de la ciutat. En aquest sentit, s'ha reconegut la importància d'ampliar l'oferta turística per aconseguir un reequilibri urbà, destacant la necessitat de crear nous punts d'interès que descentralitzin el turisme i contribueixin a una distribució més equitativa i sostenible.

A més, amb l'objectiu de consolidar una Barcelona turística innovadora s'ha apostat per iniciatives relacionades amb la innovació, especialment en àrees clau com la digitalització i la sostenibilitat, que converteixin la ciutat en una destinació turística pionera, utilitzant la tecnologia per millorar l'experiència dels visitants i promoure alhora la conservació del medi ambient i el desenvolupament sostenible de la ciutat.

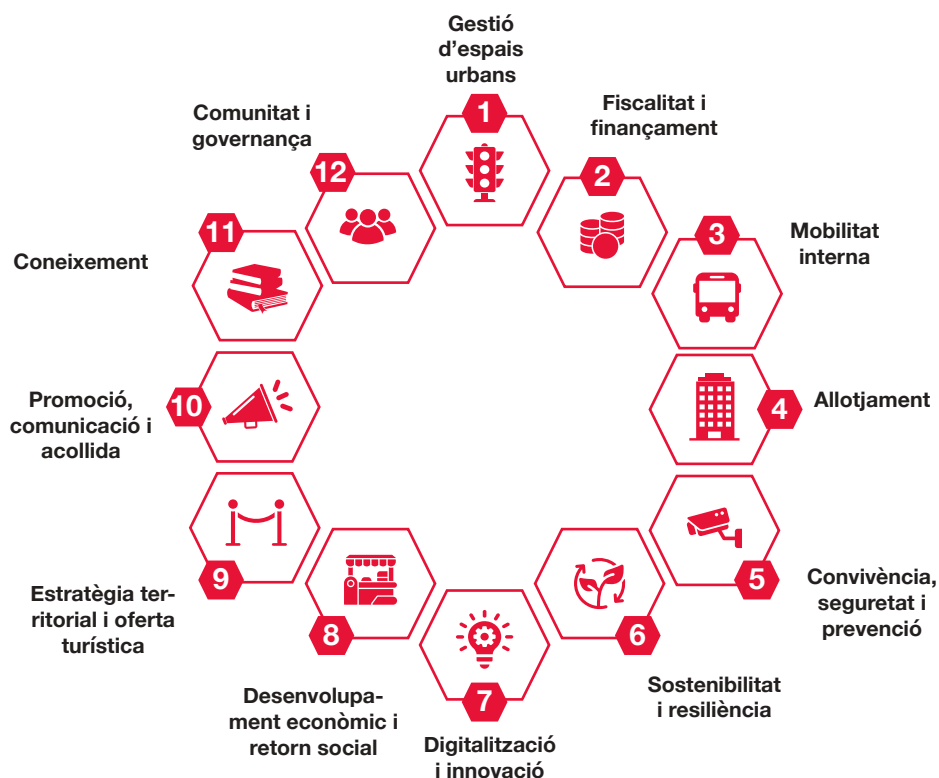
4 Programa d'actuació

Àmbits d'actuació i projectes destacats

La diagnosi de l'activitat turística a Barcelona permet constatar la necessitat d'aprofundir en la seva gestió i la dels seus afectes. Aquest és el repte clau amb què ens trobem avui i és a través d'aquesta estratègia turística que es vol abordar, fent-ho amb una mirada integrada. La complexitat del fenomen turístic així ho requereix. Així, en aquest document s'aborda el repte de la gestió des de 12 àmbits estratègics, però cal llegir aquests àmbits com a una estratègia conjunta en què tots estan relacionats entre si i, en molts casos, hi ha una forta interdependència. Es tracta, doncs, d'un exercici per sistematitzar les actuacions i facilitar la lectura, però que s'ha fet sense perdre en cap moment de vista la perspectiva integrada que exigeix aquest fenomen complex.

12 àmbits estratègics

El conjunt d'àmbits agrupa un total de 12 projectes destacats i 41 actuacions concretes que cal dur a terme al llarg del programa d'actuació, cadascuna de les quals té un marc temporal definit i un pressupost assignat. Les duran a terme l'Ajuntament de Barcelona i altres entitats involucrades en el sector turístic.

A continuació, de cada un dels 12 àmbits estratègics es presenta un plantejament inicial i una síntesi dels reptes que s'aborden des d'aquest àmbit, i que es desplegaran en accions concretes que es detallen més endavant.

1

Gestió d'espais urbans

La pressió derivada de la intensitat de visitants en alguns espais de la ciutat fa necessari gestionar aquests espais i la seva activitat turística per tal de mitigar externalitats negatives, garantir un bon funcionament del metabolisme i les dinàmiques urbanes i potenciar la qualitat del sector i la corresponsabilitat dels visitants. En aquest sentit, cal adaptar les mesures de gestió d'aquests territoris en les seves escales diverses en funció de les necessitats i els reptes de cadascun, ja que experimenten realitats molt diferents.

2

Fiscalitat i finançament

La fiscalitat es concep com una eina clau per incentivar pràctiques turístiques més responsables i sostenibles i per desincentivar les que generen externalitats negatives. L'objectiu és assolir una major equitat en el repartiment dels costos directes i socials, que garanteixi la viabilitat econòmica del sistema a través del sistema tarifari general o de la taxació específica d'algunes pràctiques.

3

Mobilitat interna

Cal gestionar la mobilitat turística com un element més que s'integra a unes pautes de mobilitat urbana a la ciutat de Barcelona, cada cop més complexes i diverses. Es tracta doncs de fomentar un model de visita responsable i compatible amb la mobilitat quotidiana, que garanteixi l'ús racional i coherent dels sistemes de transport i de l'espai públic a la ciutat. És essencial, per la gestió de la mobilitat turística, tenir en compte el volum, la intensitat i els ritmes canviants.

4

Allotjament

La regulació dels habitatges d'ús turístic (HUT) és una eina fonamental per garantir el dret a l'habitatge, la vida quotidiana i el turisme sostenible. La revisió del PEUAT es farà mantenint l'esperit i els objectius inicials, que són alleugerir la pressió turística, buscar l'equilibri urbà i la diversificació, i garantir el dret a l'habitatge, al descans, al benestar del veïnat i a la qualitat de l'espai.

5

Convivència, seguretat i prevenció

La intensitat i concentració de l'activitat turística poden produir un deteriorament de la convivència i un efecte negatiu en la qualitat de vida dels residents. Així mateix, els espais urbans amb intensitat turística són especialment sensibles en qüestions de seguretat. És per això que, per gestionar aquests aspectes, cal emprar les eines que té a l'abast l'administració local per garantir una bona convivència entre els usos turístics i els usos no turístics, des de regulacions específiques fins a campanyes de comunicació o serveis de mediació.

6

Sostenibilitat i resiliència

La sostenibilitat és un objectiu irrenunciable. Cal abordar la gestió responsable i respectuosa del medi ambient, la cultura, les condicions laborals i el retorn social i econòmic. I en el context d'emergència climàtica és inajornable sobreposar-se als seus impactes d'una manera proactiva. Això vol dir que les mesures de gestió turística s'han de prendre des de la mirada de la resiliència i tractant amenaces tan greus com la sequera o les temperatures extremes.

7

Digitalització i innovació

La digitalització ha d'estar plenament integrada en la gestió i l'experiència del visitant. Potenciar la digitalització integral de l'activitat i de la promoció turística, així com de l'atenció, el servei i l'experiència per al visitant és un objectiu de la destinació Barcelona a fi d'assegurar la competitivitat estructural de la destinació i garantir criteris de sostenibilitat.

8

Desenvolupament econòmic i retorn social

Vetllar pel desenvolupament econòmic i el retorn social de l'activitat turística és clau per garantir la contribució positiva del sector al creixement i al benestar de la ciutat i la seva comunitat local. Així doncs, aquest àmbit és primordial per assegurar l'impuls d'iniciatives d'interès en àrees estratègiques per a Barcelona, i per fomentar un teixit econòmic de proximitat sostenible, innovador i de qualitat. Aquest enfocament estimularà la captació de talent i la generació d'una ocupació turística de qualitat, i també reforçarà els vincles entre el turisme i la comunitat local en contribuir a un desenvolupament econòmic equilibrat i a un retorn social positiu per a tota la ciutadania.

9

Estratègia territorial i oferta turística

El turisme té un component clarament territorial; per això la seva gestió s'ha d'abordar també amb una estratègia específica per a cada àmbit. S'aposta per fomentar la desconcentració territorial i la diversificació de l'activitat turística, a través de la valoració de noves experiències culturals, esportives, gastronòmiques, educatives, etc, dins l'oferta turística de la destinació.

10

Promoció, comunicació i acollida

La promoció i la comunicació es conceben també com a eines de gestió, ja que, a través d'aquests àmbits, es pot influir en la imatge de la destinació i es permet optar per segments i mercats que responguin a les motivacions de visita i interessos de la ciutat, aprofitant les oportunitats de digitalització per aportar un major retorn econòmic i social a través de l'augment de l'estada mitjana i la seva repetició.

11**Coneixement**

La generació de coneixement de l'activitat, tant pel que fa als possibles efectes positius com a les externalitats, és essencial per prendre decisions informades, identificar tendències, oportunitats i desafiaments, optimitzar l'ús de recursos i adaptar-se als canvis. Cal doncs, apostar per mètodes innovadors d'obtenció, gestió i visualització de la informació.

12**Comunitat i governança**

El creixement del turisme a Barcelona durant els darrers anys i la consegüent multiplicació d'actors, tant públics com privats, vinculats a la seva activitat, han creat la necessitat de disposar d'un marc de governança eficaç per fer front a la complexitat del sector i garantir una coordinació i una alineació adequades dels esforços de tots els actors que hi estan implicats.

PROJECTES DESTACATS

En el marc de la Mesura de Govern s'han identificat un total de 12 projectes destacats per la seva importància estratègica, el seu potencial impacte i la seva capacitat d'abordar les necessitats i reptes més crítics del sector turístic. Concretament, s'ha identificat un projecte destacat per cadascun dels àmbits de gestió turística, els quals serviran com a catalitzadors per al seu desenvolupament sostenible i millora competitiva, en benefici de la comunitat local, els visitants i la ciutat.

A continuació, queden recollits els 12 projectes destacats:

ÀMBIT 1. GESTIÓ DELS ESPAIS URBANS

Gestió dels espais de gran afluència (EGA)

ÀMBIT 2. FISCALITAT I FINANÇAMENT

Creació d'un fons de retorn ciutadà del turisme (Fons ReCiutaT)

ÀMBIT 3. MOBILITAT INTERNA

Implantació de la Zona Bus 4.0 per a una millor mobilitat turística a la ciutat

ÀMBIT 4. ALLOTJAMENT

Revisió del PEUAT i aplicació del Decret Llei 3/2023 de mesures urgents sobre el règim urbanístic delshabitatges d'ús turístic, de la Generalitat de Catalunya

ÀMBIT 5. CONVIVÈNCIA, SEGURETAT I PREVENCIÓ

Campanya de comunicació dirigida als visitants

ÀMBIT 6. SOSTENIBILITAT I RESILIÈNCIA

Promoció de l'estalvi hídric davant la sequera a la ciutat

ÀMBIT 7. DIGITALITZACIÓ I INNOVACIÓ

Digitalització de la promoció i la gestió turística de la destinació Barcelona

ÀMBIT 8. DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I RETORN ECONÒMIC

Implantació de la convocatòria de subvencions per digitalitzar el sector privat que constitueix el sector de l'economia del visitant

ÀMBIT 9. ESTRATÈGIA TERRITORIAL I OFERTA TURÍSTICA

Millora de les platges de Barcelona i recuperació de la zona de banys del Fòrum (ZBF)

ÀMBIT 10. PROMOCIÓ, COMUNICACIÓ I ACOLLIDA

Nova estratègia de promoció turística

ÀMBIT 11. CONEIXEMENT

Anàlisi dels fluxos turístics a partir de tècniques big data per a l'anàlisi de dades

ÀMBIT 12. COMUNITAT I GOVERNANÇA

Impuls a la creació d'una xarxa internacional de destinacions urbanes

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Gestió dels espais de gran afluència (EGA)
Actuacions	Reconeixement formal dels EGA
	Governança: Oficina de Coordinació Tècnica de l'EGA
	Pla d'acció als EGA Sagrada Família, Rambla, Boqueria, Gardunya i Park Güell
	Impuls de la Taula de Gestió Turística

PROJECTE DESTACAT

Gestió dels espais de gran afluència (EGA)

Els espais de gran afluència són les zones, d'escala molt diferents (des d'icones i els seus entorns, fins a barris sencers o fragments d'aquests), on concorren un gran nombre de persones, independentment de si es tracta de població flotant, en totes les seves formes, o de població resident. Són àrees que tenen una gran atractivitat i que, consegüentment, fan convergir, en un mateix punt de la ciutat, un gran nombre de persones amb motivacions i expectatives d'ús molt diferents, la qual cosa provoca una pugna pel seu ús.

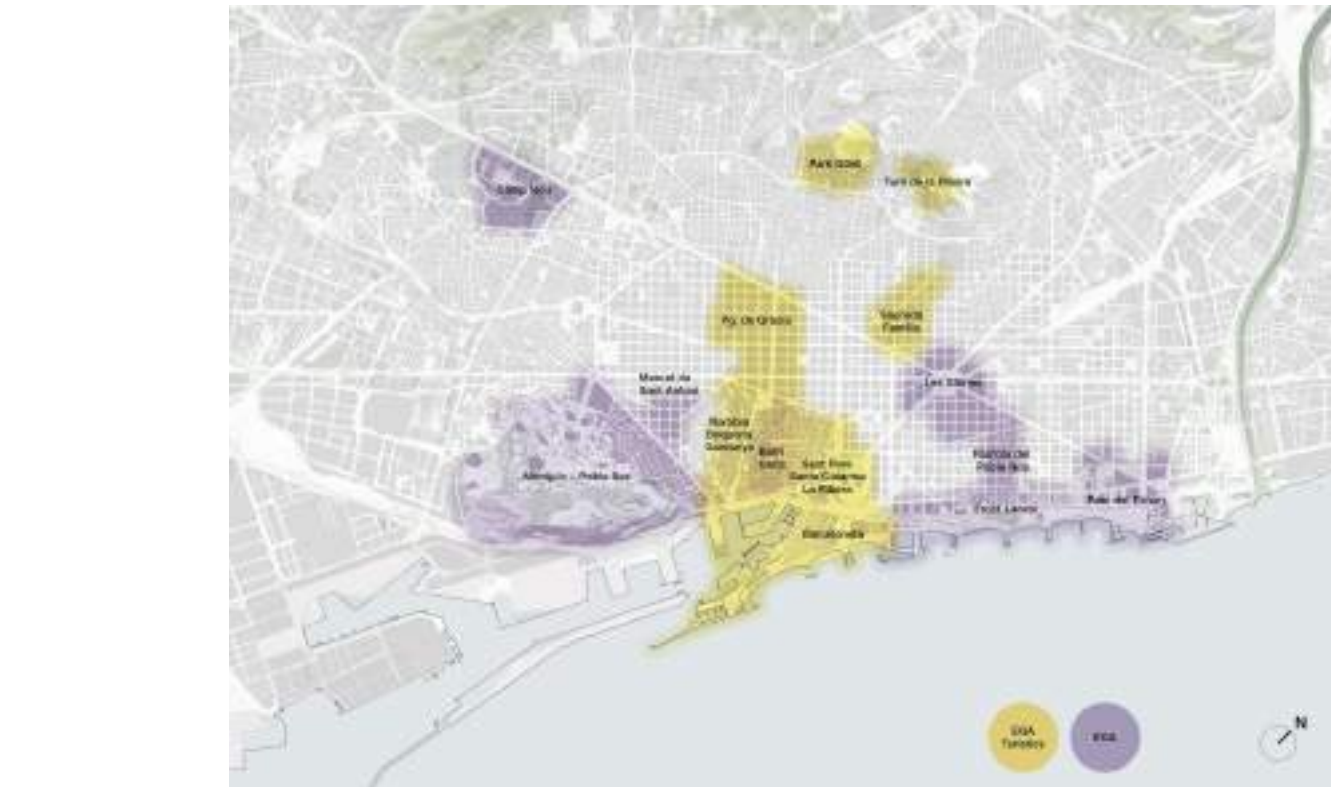
Cal posar èmfasi, doncs, en la necessitat d'abordar i gestionar aquests espais a través de polítiques urbanes i de manera transversal i multisectorial, atès que el turisme i l'ús que aquest fa de la ciutat és ja una activitat permanent i inherent de Barcelona.

Tant la definició mateixa dels EGA com els reptes principals que s'atribueixen a aquestes àrees han portat a la identificació de quinze EGA a la ciutat de Barcelona, dels quals vuit són eminentment turístics i set afegeixen una dimensió local vinculada a esdeveniments puntuals o recurrents i a activitat comercial, esportiva, cultural o d'oci de ciutat.

Els quinze EGA definits per l'Ajuntament són: Rambla - Boqueria - Gardunya, el barri Gòtic, Sant Pere - Santa Caterina - la Ribera, la Barceloneta, el Mercat de Sant Antoni, el passeig de Gràcia - plaça de Catalunya, la Sagrada Família, Montjuïc - Poble-sec, el Camp Nou, el Park Güell, el Turó de la Rovira, les Glòries, la Rambla del Poblenou, el Front Litoral i el parc del Fòrum.

D'aquests, vuit se'n consideren eminentment turístics: el Park Güell, la Sagrada Família, Rambla - Boqueria - Gardunya, el passeig de Gràcia - plaça de Catalunya, el barri Gòtic, Sant Pere - Santa Caterina - la Ribera, i la Barceloneta.

ACTUACIONES

1.1. Reconeixement formal dels EGA

La complexitat d'usos i la diversitat dels reptes dels EGA requereix una gestió específica que pot resultar complexa, atesa la gran diversitat i multiplicitat d'interessos i actors en joc i els diversos nivells i escales d'intervenció amb competències d'actuació en els EGA. Aquesta gestió específica anirà acompanyada d'un reconeixement d'aquests espais per tal de poder fer una gestió diferenciada respecte a altres espais urbans. Cal que aquesta excepcionalitat es gestioni de forma excepcional.

Aquest reconeixement ha de permetre:

- Identificar i delimitar físicament un àmbit d'intervenció.
- Condicionar la implantació dels usos i les activitats adaptant les eines normatives municipals (pla d'usos, ordenança de terrasses, ordenança de paisatge urbà, grups de visitants, altres).
- Dotar els EGA de recursos extraordinaris per desplegar l'acció pública.

1.2. Governança: Oficina de Coordinació Tècnica de l'EGA

La formalització d'aquests espais ha d'anar acompanyada d'un òrgan propi de governança i cada EGA ha de ser capaç de liderar, alinear i coordinar les diverses parts implicades per evitant dualitats i contradiccions en la implantació d'actuacions i garantir la coherència, eficàcia i eficiència en el seu desplegament. Així mateix, ha de ser responsable de:

- Dissenyar les operacions a través de taules d'experts i de taules operatives a escala interna amb els agents municipals implicats.
- Fer-ne la gestió econòmica.

- Canalitzar la interlocució amb els agents implicats.
- Coordinar les taules de treball i les demandes i propostes de les parts implicades.
- Comunicar les accions dutes a terme.

Amb aquest objectiu es constituirà una oficina de coordinació tècnica dels EGA que els doni suport i n'impulsi i estandarditzi (dins de la diversitat) el desplegament com a política pública de gestió del turisme a la ciutat de Barcelona. L'objectiu és crear i implementar un pla d'acció programat i pressupostat per cadascun dels EGA. Aquest pla intervindrà en els àmbits del finançament, la seguretat, la mobilitat, la gestió dels atractius, el disseny urbà, el desenvolupament econòmic, la comunicació o la implicació comunitària, entre d'altres.

1.3. Pla d'acció dels espais de gran afluència

De cadascun dels 15 EGA identificats se elaborarà un pla d'acció que ha de definir els reptes de cada espai, identificar, categoritzar i dissenyar-ne la resposta pública, implementar la resposta i avaluar les polítiques públiques. Aquests plans d'acció tenen els eixos d'intervenció següents:

- Ocupació i saturació de l'espai públic.
- Transformació d'activitats i usos.
- Mobilitat i fluxos de vianants.
- Dificultat de desenvolupar la vida quotidiana i comunitària.

↳ Actuacions prioritàries a la Sagrada Família, Rambla, Boqueria, Gardunya i el Park Güell

Es vol actuar de forma imminent a través de l'impuls, al llarg de l'any 2024, sobre 3 EGA prioritaris: La Sagrada Família, Rambla - Boqueria - Gardunya i el Park Güell.

Accions previstes a l'entorn de la Sagrada Família:

- Reubicació de la Zona Bus de l'entorn de la Sagrada Família per millorar la vida veïnal. Complint amb el compromís assumit pel Districte de l'Eixample, s'eliminen set zones d'encotxament i desencotxament exclusives per autocars turístics dels carrers Padilla i Consell de Cent, i es creen tres noves zones al carrer Marina, amb voreres prou amples per assumir el flux de turistes. En conjunt, la reorganització redueix el nombre de places autoritzades per a la parada d'autocars a l'entorn de la Sagrada Família.
- Reforç del servei d'agents cívics i el paper d'aquests per millorar la convivència a l'espai públic de l'entorn del temple.
- Campanyes de vigilància per evitar irregularitats i indisciplina en l'àmbit de la mobilitat, com ara: estacionaments indeguts, velocitat dels vehicles de mobilitat personal, bicicletes en espais restringits, empreses de bicicletes compartides, etc.

- Accions de comunicació de turisme responsable amb l'objectiu d'enviar un missatge de respecte, en termes de civisme, als turistes que visiten la ciutat. Complir les normes de convivència és necessari per garantir un turisme respectuós amb Barcelona.
- Foment d'usos alternatius a la visita, creació d'itineraris i relats diversos.
- Dispositiu de suport a l'activitat econòmica i comercial.
- Programa d'activitats culturals i comunitàries a l'espai públic.

↳ **Actuacions previstes a l'entorn Rambla - Boqueria - Gardunya:**

- Intervenció al Mercat de la Boqueria, centrada en l'adequació física i ordenació de l'oferta comercial de productes i serveis del mercat, basat en la realitat sectorial i de l'entorn.
- Enquesta per determinar volums i hàbits de la població resident i població flotant en visita turística.
- Intervenció urbana en l'espai públic de la Plaça de la Gardunya i dinamització comercial per fomentar un ús més cívic del mateix. I alhora per gestionar la diversitat d'usos de l'espai públic, a fi de fer conviure el dret del veïnat al descans amb el dret dels diferents col·lectius a gaudir de la ciutat.
- Accions de comunicació de turisme responsable amb l'objectiu d'enviar un missatge de respecte, en termes cívics, als turistes que visiten la ciutat. Complir les normes de convivència és necessari per garantir un turisme respectuós amb Barcelona.

↳ **Accions previstes al Park Güell:**

- Reducció de la congestió viària provocada per l'actual parada de taxis del carrer Mercedes al barri de la Salut a partir de la seva eliminació, i una consegüent ampliació de la parada de taxis de la Carretera del Carmel.
- Reforç de les línies actuals d'autobús regular que donen servei al barri de la Salut en aquells episodis on hi ha una sobreocupació de les línies.
- Millora de l'eficiència de la Plataforma logística del Park Güell i recollida de dades sobre els moviments per tal d'ajudar en la presa de decisions.
- Reubicació de la parada del Bus turístic del Park Güell per mitigar l'impacte veïnal de la ubicació actual de la parada.
- Accions de comunicació de turisme responsable amb l'objectiu d'enviar un missatge de respecte, en termes cívics, als turistes que visiten la ciutat. Complir les normes de convivència és necessari per garantir un turisme respectuós amb Barcelona.
- Venda d'entrades al recinte exclusivament online. Amb aquesta mesura el parc garanteix un accés fluid a l'espai, gestionat per franges horàries, amb visites programades, i ajudant a limitar-ne l'accés.

1.3. Impuls a la Taula de Gestió Turística

Dins de la governança interna de l'Ajuntament de Barcelona es vol impulsar la Taula de Gestió Turística com a espai de corresponsabilitat que lideri la gestió turística de la ciutat i garanteixi la transversalitat de les estratègies i les actuacions. Dins d'aquesta taula, es preveu la creació de dues taules específiques que posin el focus en els EGA i en les dades.

La taula d'EGA té els objectius següents:

- Oferta d'un espai que incorpori representants del conjunt d'EGA per facilitar la coordinació dels diferents òrgans i departaments implicats, així com per garantir la coherència, l'eficàcia i l'eficiència del desplegament d'accions concretes als EGA.
- Deliberació i disseny de les operacions que cal aplicar als EGA.
- Foment de la transferència de coneixement i l'intercanvi de bones pràctiques relacionades amb la gestió d'EGA, a fi de destacar-les i de reproduir la seva experiència en altres territoris.

Dades dels EGA

Es treballarà per disposar d'un volum de dades i indicadors rellevant que estiguin territorialitzades a escala d'EGA. Aquestes dades han de permetre una diagnosi de l'espai, el disseny de polítiques de gestió i l'anàlisi de les tendències i impactes de les actuacions implementades.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Creació d'un fons de retorn ciutadà del turisme. (Fons ReCiutat)
Actuacions	Revisió de l'import de l'IEET a la modalitat de creuers de curta estada. Revisió de l'import per l'ús dels aparcaments per autocars Modificació dels criteris de l'IEET

PROJECTE DESTACAT

Creació d'un fons de retorn ciutadà del turisme (fons ReCiutaT)

L'impost sobre les estades en establiments turístics (IEET) és un tribut creat per la Generalitat de Catalunya, vigent des del novembre del 2012. Segons la llei, els ingressos que se'n deriven s'han de destinar a promoure, impulsar, preservar, fomentar i desenvolupar les infraestructures i activitats turístiques a Catalunya.

Una part de la recaptació de la fiscalitat que grava l'activitat turística es destinarà a compensar els costos i els efectes que genera el turisme a la ciutat i a impulsar les polítiques de retorn social dirigides a millorar la vida de la ciutadania.

Aquesta partida de l'IEET destinada al fons de retorn ciutadà del turisme (fons ReCiutaT) és possible per l'aprovació d'un recàrrec propi de la ciutat de Barcelona d'un màxim de 4 euros per estada que reverteix directament en les arques municipals i no ha d'anar destinat a la promoció turística, tal com marca la llei de l'IEET.

↳ Aquest recàrrec es destina, principalment, a tres accions:

1. Millora del control sobre els habitatges que cedeixen habitacions per a usos turístics.
2. Millora de la qualitat de vida dels residents dels barris més afectats per la pressió turística de tal manera que recuperin una activitat econòmica, social i cultural independent del turisme.
3. Creació de nous continguts que es puguin desenvolupar en escenaris que permetin millorar la desconcentració turística.

Paral·lelament a aquestes accions, el Fons ReCiutaT es complementa amb altres actuacions destinades a enriquir la vida dels residents de Barcelona i potenciar l'activitat econòmica local. Les noves actuacions inclouran la generació de continguts culturals per a la ciutat de Barcelona, la promoció del comerç de proximitat, la creació d'activitats per als barris, l'atracció d'empreses i altres mesures destinades a millorar la gestió del turisme i el seu impacte en la comunitat local.

Així, en el terreny de les polítiques socials, aquest compromís es desplegarà en projectes concrets. Un és el Pla Clima-Escola que preveu la climatització d'escoles amb la instal·lació d'equips d'aerotèrmia – que produeixen fred i calor – en un total de 170 centres educatius, és a dir, en 148 escoles, 16 instituts-escola, 3 escoles d'educació especial i 3 instituts.

Em l'àmbit cultural es donarà suport a esdeveniments relacionats amb les indústries culturals i creatives.

Enguany, s'ha aprovat l'augment del recàrrec municipal fins el màxim permès de 4 euros i s'ha demanat a la Generalitat que revisi la modificació de l'actual normativa per permetre un increment progressiu de la fiscalitat en el futur.

ACTUACIONS

2.1. Revisió de l'import de l'IEET en la modalitat de creuers d'estada curta

Es demana a la Generalitat de Catalunya augmentar les tarifes actuals de l'impost d'estades en establiments turístics en la modalitat de creuers d'estada curta (menys de 12 hores) amb la finalitat que els fenòmens que tenen un fort impacte en l'ús intensiu de la ciutat i en la convivència contribueixin d'una manera més significativa als ingressos municipals. D'aquesta manera ajudaran a fer front a l'esforç addicional que requereixen les arquitectures municipals per prestar certs serveis públics, com ara el manteniment, la neteja i la seguretat, entre d'altres. Alhora, hi ha la voluntat de desincentivar aquesta modalitat de creuers.

Així mateix, s'estudiarà un sistema de fiscalitat flexible i adaptat tant a la temporada de creuers com a la capacitat dels mateixos, amb una voluntat de progressivitat.

2.2. Revisió de l'import per l'ús dels aparcaments per autocars

En el marc del projecte Zona Bus 4.0, amb els objectius de reduir, organitzar i supervisar les parades i els estacionaments dels autocars discrecionals turístics al centre de la ciutat, minimitzant els impactes negatius externs, es revisarà el sistema de tarifes aplicables.

La nova ordenança establirà una nova taxa destinada a cobrir les despeses de gestió. Així mateix, el sistema tarifari actualitzat integrarà elements de flexibilitat per tal d'incidir en el comportament dels operadors d'autocars i regular-ne l'activitat en funció de les necessitats específiques de la ciutat.

2.3. Modificar els criteris de l'IEET

La Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni (DOGC núm. 7340, 30/03/2017) conté la regulació de l'impost sobre les estades en establiments turístics (IEET).

El ingressos derivats de l'impost sobre les estades en establiments turístics queden afectats a la dotació del fons per al foment del turisme per atendre les finalitats que es determinen en la llei. Els recursos del fons per al foment del turisme s'han de destinar a projectes o actuacions que persegueixin algun dels objectius següents:

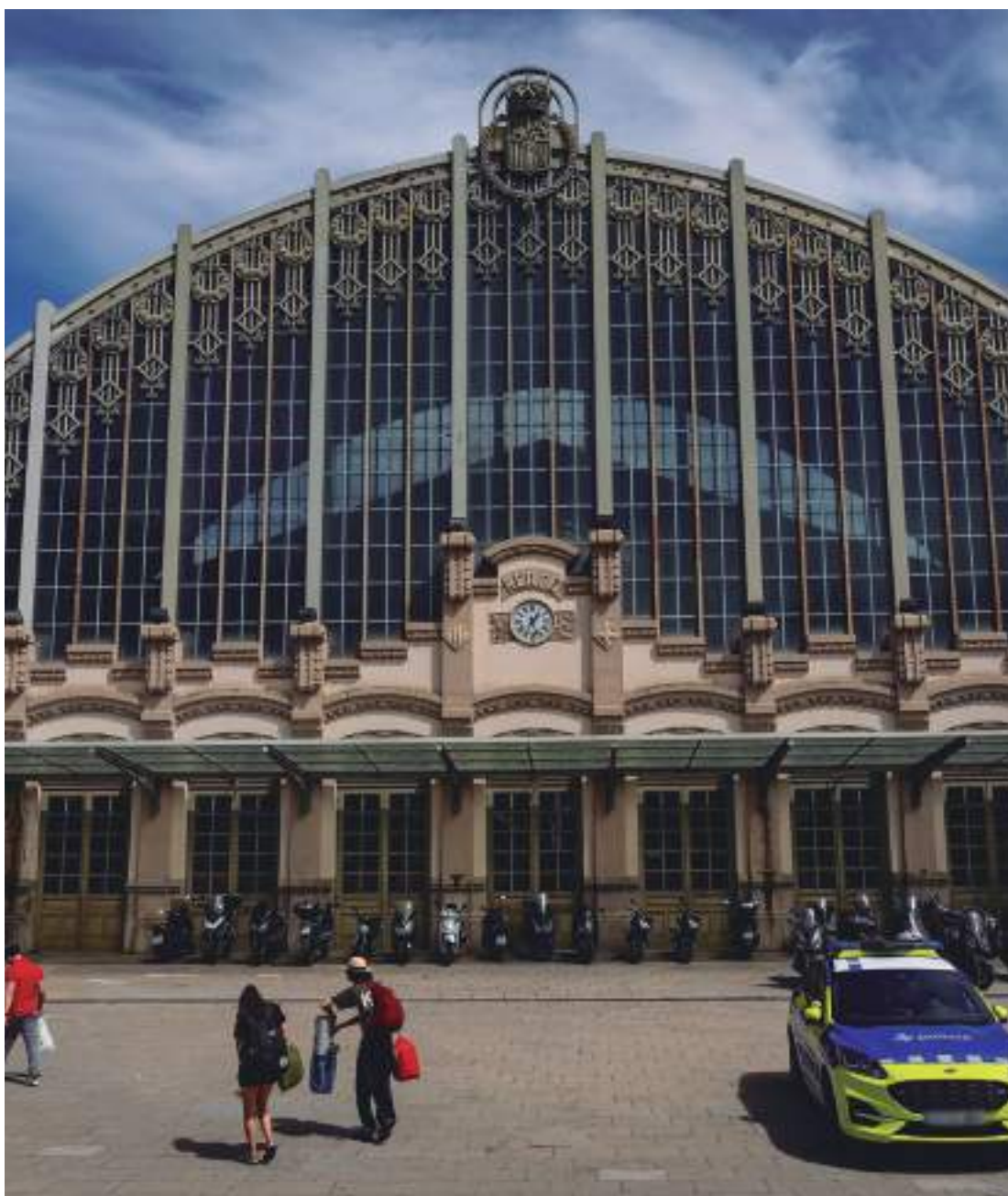
- La promoció turística de Catalunya.
- L'impuls del turisme sostenible, responsable i de qualitat, i la protecció, la preservació, la recuperació i la millora dels recursos turístics.
- El foment, la creació i la millora dels productes turístics.
- La millora dels serveis de control i inspecció sobre els establiments i equipaments turístics.
- El desenvolupament d'infraestructures i serveis relacionats amb el turisme.

L'Ajuntament de Barcelona vol instar a la Generalitat de Catalunya a modificar els objectius i criteris de distribució de l'IEET per tal que aquest es pugui invertir en una proporció més gran, a mitigar les externalitats negatives del turisme. Així mateix, es planteja una modificació de les tarifes amb la voluntat que el fons de l'IEET permeti finançar els plans, els programes i les actuacions que donin resposta als reptes estratègics de les polítiques turístiques de la ciutat de Barcelona.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Implantació de la Zona Bus 4.0 per a una millor mobilitat turística a la ciutat	PSTDB
	Millora i remodelació de l'estació Barcelona Nord	PSTDB
Actuacions	Renovació de les escales mecàniques de la muntanya de Montjuïc	PSTDB
	Desplegament de les noves rutes de bus turístic aprovades	

PROJECTE DESTACAT**Implantació de la Zona Bus 4.0 per a una millor mobilitat turística a la ciutat**

L'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona de Serveis Municipals (BSM), implantarà la Zona Bus 4.0, una iniciativa impulsada en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation EU.

La Zona Bus 4.0 vol limitar, endreçar i governar les parades i els estacionaments d'autocars discrecionals turístics a la zona centre de la ciutat per minimitzar les externalitats negatives generades pels visitants.

El nou model del sistema Zona Bus esdevindrà una eina de gestió de la mobilitat turística que permetrà:

- Limitar el volum diari d'autocars autoritzats.
- Limitar el volum d'operacions permeses per espai i franja horària.
- Ordenar i reubicar els espais de Zona Bus per reduir l'impacte en la convivència a l'espai públic.
- Gestionar la demanda i incentivar l'ús de punts intermodals.
- Controlar, en temps real, la situació de l'estacionament d'autocars discrecionals.

A través de la digitalització i connectivitat de les zones bus, el nou sistema cobrirà la necessitat de disposar de dades valuoses per poder gestionar, d'una manera efectiva i eficient les zones d'estacionament d'autocars i els espais autoritzats pròxims als punts de visita turístics.

Així doncs, la Zona Bus 4.0 facilitarà una flexibilitat total en la gestió del transport turístic, permetrà l'activació i desactivació d'espais de parada o estacionament d'autocars segons les necessitats específiques de la ciutat i garantirà que estan capacitats per fer front als reptes i les necessitats actuals i futures.

Els nous aparcaments contribuiran a millorar la gestió dels espais amb una alta demanda, la qual haurà quedat reduïda gràcies a la implantació de la Zona Bus.

Així mateix, el projecte inclou la descripció detallada de l'operativa de cadascun dels entorns singulars amb l'objectiu de redirigir els autocars discrecionals d'ús turístic cap a zones d'encotxament i desencotxament o als aparcaments ubicats fora del centre de la ciutat, amb l'objectiu de reduir la seva pressió sobre l'espai urbà i els quilòmetres recorreguts pels autocars.

En el marc de la implantació de la iniciativa, s'han establert diverses metes a termini curt i mitjà:

- Regulació del volum d'autocars turístics en la zona central de la ciutat i explotació de les dades derivades de l'operativa per analitzar-les i optimitzar-ne la gestió. Conèixer millor l'operativa permetrà minimitzar el nombre de desplaçaments innecessaris, optimitzar la mobilitat a la ciutat i, per tant, reduir les emissions contaminants.
- Ordenació de les operacions d'encotxament i desencotxament als punts d'interès turístic i vinculació amb els punts d'estacionament determinats.
- Implicació dels operadors turístics en la gestió eficient dels espais més freqüentats integrant en aquesta gestió els diversos ritmes, estacions i temporalitats.
- Habilitació de places d'estacionament connectades amb la xarxa de transport públic, de manera que s'ofereixi una alternativa més econòmica i amb més rigidesa d'horaris en els dies amb les reserves completes.

La implantació del projecte comportarà diversos beneficis en l'àmbit de la gestió de la mobilitat turística:

- Millora de les dades disponibles de l'activitat mòbil turística que en facilitarà una gestió més efectiva.
- Millora de la gestió de la mobilitat dels autocars amb reserva al centre de la ciutat i equilibri entre la demanda i l'oferta, per evitar saturacions.

- Desconcentració de la pressió en hores punta i en els espais amb més afluència.
- Reducció del paper del xofer en l'operativa del transport turístic.
- Facilitació de la gestió de les flotes als operadors de transport.
- Atenció especial a col·lectius singulars, com els infants i les persones amb mobilitat reduïda (PMR), per garantir una mobilitat turística inclusiva i accessible per a tothom.
- Millora de la convivència entre la mobilitat turística i la residencial, en busca d'una ciutat més harmònica i menys congestionada.

PSTDB

Pressupost total
4.840.000,00€

3.1. Millora i remodelació de l'estació Barcelona Nord

L'actuació, executada per Barcelona Serveis Municipals (BSM), consisteix en la remodelació de l'emblemàtica estació Barcelona Nord amb l'objectiu final de convertir-la en el punt de referència per a l'arribada i sortida d'excursions turístiques, consolidant-la com el hub de la mobilitat turística a la ciutat.

La configuració actual de l'estació en dues plantes requereix fer actuacions imprescindibles per optimitzar els fluxos de moviments, garantir l'accessibilitat universal en tot l'equipament i facilitar la implantació d'un sistema de control d'accés per a usuaris. D'altra banda, i malgrat que ja disposa de sistemes d'eficiència energètica, el projecte planteja la generació d'energia renovable addicional, de manera que l'Estació Barcelona Nord es configuri com un espai turístic modèlic tant en matèria d'eficiència energètica com d'accessibilitat.

Així doncs, el projecte de millora i remodelació es divideix en les següents iniciatives:

- Adequació de l'espai interior i millora energètica dels paraments mitjançant la ubicació de tots els serveis de l'estació en una sola planta, de manera que s'aconsegueixi més accessibilitat per a tots els col·lectius, la millora dels seus espais i l'actualització dels sistemes de seguretat actual mitjançant la instal·lació de càmeres i la lectura de matrícules.

La iniciativa millorarà considerablement la gestió dels fluxos dins l'espai, a més d'augmentar la percepció de seguretat a l'àmbit de l'estació i donar, a més, una imatge moderna i actualitzada.

- Instal·lació de plaques fotovoltaïques en la coberta i rampa d'accés per millorar l'enllumenat. Aquesta iniciativa permetrà millorar l'eficiència energètica de l'edifici i reduir-ne la petjada de carboni.

Així mateix, s'aprofitarà l'actuació per incorporar l'antic *hall* de l'estació, i donar més visibilitat a un espai històric important de ciutat, amb l'objectiu que l'estació Barcelona Nord sigui un punt de referència per al turisme de Barcelona. Paral·lelament, es generarà un nou espai per a celebrar esdeveniments i exposicions vinculades al turisme i a la relació d'aquest amb la ciutat.

3.2. Renovació de les escales mecàniques de la muntanya de Montjuïc

Les escales de la muntanya de Montjuïc han arribat al final de la seva vida útil, fet que suposa un volum elevat d'avaries, un consum energètic molt alt i la disponibilitat de recanvis limitada o en algun cas inexistent. En conseqüència, l'accessibilitat al conjunt de la muntanya també es veu reduïda.

En aquest context, des de l'empresa pública BSM s'està executant la substitució i/o actualització de 22 escales mecàniques amb l'objectiu de facilitar els desplaçaments de la ciutadania. Barcelona de Serveis Municipals (BSM) és el promotor de les actuacions, que compten amb un pressupost de 7,8 milions d'euros –dels quals 3,6 milions provenen dels fons europeus Next Generation, dins de l'Estratègia de Sostenibilitat Turística en Destinacions de Barcelona- i que es duran a terme en diferents fases fins a la seva finalització, prevista per al primer trimestre de 2026.

Cada any es registren 30 milions d'usos de les escales mecàniques per part dels visitants que accedeixen al Parc de Montjuïc per assistir als esdeveniments que s'hi celebren, visitar els espais culturals que acull o fer esport, entre altres activitats.

Les noves escales tenen com a premisses els criteris de sostenibilitat, seguretat i resistència. Amb la seva instal·lació, el Parc de Montjuïc millora l'accessibilitat a la muntanya i redueix la seva petjada de CO².

Així doncs, els principals objectius de l'actuació són:

- Millora en la gestió dels fluxos de ciutadans i/o visitants que visiten la muntanya o acudeixen a un determinat esdeveniment, tot alternant el sentit de funcionament de les escales de manera remota en funció de les necessitats de cada moment (exemple: inici o finalització d'esdeveniments en la part alta, horaris dels centres de formació i equipaments culturals, etc).
- Major accessibilitat als equipaments de la muntanya, un dels punts que es vol destacar com a atractiu turístic de la ciutat.
- Impuls d'una mobilitat més sostenible en detriment de l'ús de mitjans de transport més contaminants.
- Major eficiència energètica.
- Foment de la mobilitat activa en l'entorn.

3.3. Desplegament de les noves rutes de bus turístic aprovades

Nova concessió per a la gestió indirecta del servei de bus turístic que comportarà la remodelació de les rutes existents amb l'objectiu de minimitzar els impactes derivats de la intensitat del servei al centre de la ciutat.

Aquesta remodelació permetrà incorporar noves rutes estretament lligades a nous atractius turístics d'interès per a la ciutat, com ara espais vinculats a la cultura.

Àmbit 4. Allotjament

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Revisió del PEUAT i aplicació del Decret Llei 3/2023 de mesures urgents sobre el règim urbanístic dels habitatges d'ús turístic, de la Generalitat de Catalunya
Actuacions	Inspecció dels allotjaments il·legals
	Servei de Mediació HUTS

PROJECTE DESTACAT

Revisió del PEUAT i aplicació del Decret Llei 3/2023 de mesures urgents sobre el règim urbanístic dels habitatges d'ús turístic, de la Generalitat de Catalunya

Amb l'entrada en vigor del Decret Llei 3/2023, de 7 de novembre, de mesures urgents sobre el règim urbanístic dels habitatges d'ús turístic, de la Generalitat de Catalunya, es presenta la necessitat d'analitzar i reajustar l'oferta d'allotjaments turístics a Barcelona.

L'aplicació d'aquest decret implicarà extingir la totalitat dels habitatges d'ús turístic (HUT) a la ciutat, cosa que impactarà significativament en la seva oferta d'allotjament residencial.

Es preveu que l'any 2028, els 10.101 HUT actuals perdin la seva llicència.

Així mateix, el 2025 s'iniciaran els treballs de revisió del Pla especial urbanístic d'allotjaments turístics (PEUAT) que delimita i regula l'oferta turística basant-se en l'anàlisi dels factors següents:

- Incidència de la població flotant
- Impacte del turisme a l'espai públic
- Característiques urbanístiques dels teixits urbans

Mapa de zones del PEUAT

Zona 1

Zona decreixement. No s'hi admet la implementació de cap nou tipus d'allotjament turístic ni l'ampliació de places dels establiments existents.

Zona 2

Manteniment del nombre de places i establiments actuals. No s'admet l'ampliació d'establiments existents.

Zona 3

Es permetrà implantar nous establiments i ampliar els existents.

Zona 4

Altres àmbits amb regulació específica. La baixa d'un HUT existent permet obrir-ne un de nou a la Zona 3.

ACTUACIONS

4.1. Inspecció dels allotjaments il·legals

El Parlament Europeu ha aprovat, el febrer de 2024, la proposta perquè les plataformes digitals de lloguer de curta durada, per primera vegada, hagin de compartir obligatòriament amb les autoritats les dades dels habitatges que anuncien.

El nou reglament europeu, que té el vistiplau de la Comissió Europea, dependrà de cada Estat Membre i va en línia amb el que defensa la ciutat de Barcelona des de l'any 2018, en el marc de l'Aliança de Ciutats Europees sobre Lloguers de Curta Durada. Concretament, la normativa blindarà la possibilitat d'exercir més control de l'activitat que fan les plataformes que comercialitzen habitatges d'ús turístic (HUT) i avala el model que impulsa la ciutat de Barcelona des de fa anys per gestionar la pressió turística en determinades zones i, a la vegada, garantir l'existència de més habitatge assequible.

És en aquest sentit que cal exigir a les diverses plataformes que comercialitzen habitatges d'ús turístic (HUT), siguin plataformes especialitzades en allotjament turístic o siguin plataformes de caràcter general, que garanteixin la legalitat dels anuncis que publiquen i es facin responsables de comprovar la veracitat de les dades i la seva inclusió al Registre d'establiments turístics com a requisit previ a publicar-les.

En aquest context, l'Ajuntament de Barcelona continuarà implantant un programa integral de reforç de la inspecció dels allotjaments turístics il·legals, a fi de continuar facilitant la detecció d'allotjaments turístics sense l'autorització corresponent i garantir el compliment de les normatives vigents.

4.2. Servei de Mediació HUTS

El Servei de Mediació entre comunitats de veïns/es i propietaris/es o gestors/res d'allotjaments d'ús turístic, anomenat Servei de Mediació HUTS, té l'objectiu principal de millorar la convivència entre les comunitats esmentades i els turistes usuaris dels HUT.

Concretament, el servei permetrà donar resposta a les demandes de mediació en situacions de conflictes en comunitats de veïns/veïnes i allotjaments d'ús turístic. És un servei impulsat inicialment per la Direcció de Turisme. Serà gestionat per la Direcció de Serveis de Prevenció de la Gerència de Prevenció i Seguretat, que es coordinarà molt estretament amb els tècnics i tècniques de prevenció dels Districtes.

El servei cerca potenciar el civisme i influir en l'augment de la qualitat de vida del veïnat d'aquestes comunitats i, indirectament, dels barris de la ciutat, beneficis que s'aconseguiran a partir de la consecució dels següents objectius:

- Una bona convivència i cohesió social als barris que faciliti la integració de les activitats derivades de l'ús dels HUT.
- Millora de l'equilibri entre la vida veïnal i els altres usos a les comunitats de veïns i veïnes amb HUT legals a través de la mediació i la prevenció.
- Promoció d'una gestió alternativa dels conflictes que fomenti la convivència entre les comunitats de veïns i veïnes, els propietaris/es i les/els turistes.
- Recopilació de referències quantificables dels incidents ocasionats per les activitats dels residents en HUTs i d'altres allotjaments turístics.

- Actuació directa sobre les actituds incíviques que es produeixen dins les comunitats de veïns i contra els mals usos dels habitatges.
- Atenció i mediació en problemàtiques de convivència entre comunitats de veïns i el seu entorn, amb espais públics i locals de pública concurrència.
- Treball per una bona convivència i el descans dels ciutadans de Barcelona.

Aquest servei de mediació va ser creat en el marc del Pla Estratègic de Turisme 2020, com a resposta al nombre creixent de conflictes en l'àmbit de la convivència residencial i el turisme.

Les queixes i reclamacions dels ciutadans es gestionen a través dels canals habituals: Guàrdia urbana de Barcelona, sistema IRIS de gestió d'incidències, queixes i suggeriments, tècniques de prevenció de territori, etc. La mediació es duu a terme entre els veïns/es i els propietaris/es o gestors/es dels allotjaments (no els hostes), i ha estat molt benvinguda per ambdues parts, fet que confirma la seva utilitat com a via efectiva per resoldre conflictes.

Reconèixer la mediació com una eina alternativa a l'acció policial ha estat clau, tant per respondre a un gran nombre de trucades a guàrdia urbana, com per proporcionar una eina de gestió alternativa al personal tècnic de prevenció dels territoris. Per tot això, considerem essencial la continuïtat d'aquest servei.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Campanya de comunicació dirigida als visitants
Actuacions	Comunicació de consells de seguretat i convivència dirigits als visitants

PROJECTE DESTACAT

Campanya de comunicació dirigida als visitants

Continuar impulsant una campanya de comunicació a fi d'assegurar que els visitants es comportin a Barcelona de manera cívica i d'acord amb el comportament que tenen els mateixos barcelonins i barcelonines, sense que representin molèsties per als veïns i veïnes de la ciutat.

Aquesta campanya es divideix en tres objectius clars:

- La necessitat del civisme i la tolerància zero envers conductes que representin molèsties per a les ciutadanes i ciutadans de Barcelona.
- La projecció de Barcelona com a referent de model de ciutat del segle XXI per a la resta de l'Estat i internacionalment.
- Conscienciació de la ciutadania sobre els esforços de l'Ajuntament de Barcelona en la defensa del seu benestar a la ciutat.

La campanya es segmenta en 3 àmbits geogràfics diferents: internacional, espanyol i barceloní. Cadascun tindrà un públic objectiu amb uns perfils determinats i uns mercats específics identificats.

La campanya pretén ajudar a combatre la percepció de Barcelona com una destinació de festa i comportaments incívics. El missatge central es basa en la idea que: "Barcelona, casa nostra. I teva. Tothom és benvingut. Sigues respectuós i seràs respectat."

S'elabora en versions en català, castellà, anglès i francès. Els suports de comunicació de la campanya es basaran en la publicitat exterior, les webs municipals de Barcelona, els diferents canals digitals disponibles, i per últim, la campanya a través dels diferents mitjans de premsa.

L'objectiu final de la iniciativa és assegurar que els visitants gaudeixen d'una estada agradable, tot promovent una activitat turística segura i responsable, així com una percepció positiva de la mateixa per part de la ciutadania.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Promoció de l'estalvi hídric davant la sequera a la ciutat
Actuacions	Continuïtat del compromís per la qualitat i sostenibilitat de la Destinació Barcelona ciutat
	Gestió del turisme de creuers
	Millora de la qualitat de l'ocupació en el sector turístic
	Promoció del turisme sostenible als diferents districtes de la ciutat

PROJECTE DESTACAT

Promoció de l'estalvi hídric davant la sequera a la ciutat

L'1 de febrer de 2024 l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) va activar l'estat d'emergència per sequera a l'àrea metropolitana de Barcelona. Tanmateix, la seva activació ja estava precedida per un període de 38 mesos seguits de sequera, un problema que ha anat agreujant-se amb el pas del darrer any.

L'escassetat d'aigua és un repte significatiu en l'àmbit de la sostenibilitat i la resiliència urbana i exigeix una actuació i una gestió conscients en tots els sectors de la ciutat, inclosa la indústria turística.

En aquest context, i tenint en consideració els escenaris de restriccions previstes pel Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES), aprovat per l'ACA l'any 2020, l'Ajuntament de Barcelona col·labora amb diversos actors públics i de l'ecosistema turístic per impulsar actuacions que contribueixin a l'estalvi hídric:

1. Sensibilització dels visitants sobre la necessitat de fer un ús responsable i un consum moderat de l'aigua durant la seva estada a la ciutat mitjançant accions informatives de comú acord amb el Consorci Turisme de Barcelona, el Gremi d'Hotels i Apartur.
2. Llançament d'una campanya de difusió conjunta amb la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu d'informar sobre la situació d'emergència climàtica i, concretament, la sequera. Es mostrarà en els diversos punts d'accés de la ciutat, com ara oficines d'informació, el port, l'aeroport i les estacions.
3. Promoció de pràctiques de gestió turística que fomentin l'estalvi d'aigua, incloent-hi la reducció del consum en serveis turístics, el reaprofitament d'aigües grises o la recirculació d'aigua a les piscines.
4. Impuls de les inversions necessàries destinades a l'estalvi i el reaprofitament d'aigua als establiments turístics, mitjançant les convocatòries d'ajuts econòmics per les administracions competents. Concretament, es vol afavorir la instal·lació de sistemes d'aixetes, dutxes i cisternes estalviadores d'aigua i d'aixetes automàtiques activades per mitjà d'infrarojos i/o de sistemes de monitoratge diari del consum d'aigua, entre d'altres.
5. Monitoratge i avaluació de les dades sobre el consum d'aigua dels establiments turístics per tal d'optimitzar-ne la gestió.
6. Suport a la instal·lació d'una dessaladora impulsada pel Gremi d'Hotels, que contribueixi a garantir l'abastament d'aigua als establiments turístics, i generi un retorn social a través de l'excedent d'aigua per als serveis públics.

ACTUACIONS

6.1. Continuitat del compromís per la qualitat i la sostenibilitat de la destinació Barcelona ciutat

El Compromís per a la Sostenibilitat Turística Barcelona, impulsat per l'Ajuntament de Barcelona, la Cambra de Comerç de Barcelona, la Diputació de Barcelona i el Consorci Turisme de Barcelona, vol estendre la cultura de la sostenibilitat turística entre les empreses i serveis turístics de la ciutat.

El compromís reconeix les bones pràctiques en la gestió sostenible de les empreses turístiques i de serveis i sol·licita el compliment d'una sèrie de requisits que impulsen el treball entorn dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides. Així doncs, es respon tant a la voluntat de promoure un turisme més curós per part dels operadors turístics, com també als desitjos dels visitants de poder viatjar respectant al màxim l'entorn.

Les empreses que superen els criteris i el procés de Compromís de Sostenibilitat Turística Barcelona poden accedir al certificat Biosphere emès per l'Institut de Turisme Responsable.

Entre d'altres, les empreses adherides al Compromís han de satisfer requisits relacionats amb el consum d'aigua a fi de poder optar al certificat. Per exemple, s'hi inclouen les bones pràctiques adreçades al personal i la clientela per a l'ús eficient dels recursos i la minimització dels impactes ambientals. Així mateix, s'hi inclouen accions perquè les organitzacions garanteixin l'estalvi màxim d'aigua a les seves instal·lacions i el càlcul del seu consum, i informin la seva clientela sobre les mesures d'estalvi d'aigua i les accions de reducció del consum hídic.

L'Ajuntament de Barcelona subvenciona el cost total d'aquest procés a través de l'impost sobre estades en establiments turístics (IEET) per a les empreses de la ciutat, i també per a les que pertanyen al Consorci de Turisme de Barcelona.

L'any 2023, des del Compromís per a la sostenibilitat turística Barcelona, es van reconèixer 487 operadors turístics que aposten per una gestió responsable i respectuosa amb el medi ambient, la cultura, les condicions laborals i el retorn social i econòmic. Paral·lelament, a les comarques de Barcelona, han estat 555 les entitats reconegudes, arribant a sumar 1.043 empreses i entitats amb el certificat Biosphere a nivell de la Destinació Barcelona, gairebé la meitat de les quals corresponen a la categoria d'allotjaments.

6.2. Gestió del turisme de creuers

En el marc de la col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i el Port de Barcelona en l'àmbit de l'activitat creuerista, es realitza un treball conjunt amb les principals companyies de creuers per posar èmfasi en el foment de pràctiques més sostenibles en l'àmbit.

Tanmateix Barcelona no pot assumir un creixement anual del 9% en nombre de creueristes. Cal centrar-se en el volum de passatgers i en el nombre de terminals. L'Ajuntament de Barcelona considera essencial adoptar mesures per contenir aquest creixement i per gestionar els seus impactes en els àmbits ambiental, de mobilitat i de pressió en l'espai públic, així com per a l'increment de la seva aportació fiscal.

En aquest sentit, es treballa per fomentar la destinació Barcelona com a port base, reduir la presència actual de creuers d'escala i incrementar la fiscalitat sobre aquesta

modalitat, que aporta molt poc valor afegit a la ciutat. Així mateix, es dirigeixen esforços a reduir la petjada de carboni dels creueristes i del seu impacte en la ciutat. L'Ajuntament de Barcelona instarà al Port de Barcelona a arribar a nous acords que permetin abordar els objectius descrits i, en concret, es proposa la reducció del nombre de terminals de creuers almoll Adossat, la limitació del nombre màxim de creueristes, la reducció del creuers en trànsit i l'augment de la fiscalitat.

També es planteja la necessitat d'aplicar mesures de gestió que minimitzin l'impacte dels creueristes en la mobilitat i l'ocupació de l'espai públic.

Objectius del grup de treball Ajuntament + Port de Barcelona:

Transparència: Augment de la transparència de l'activitat del turisme de creuers a la ciutat de Barcelona.

Compartir: Creació d'un espai per a compartir i coordinar les iniciatives engegades des de les diferents institucions.

Reduir l'impacte negatiu: Minimització dels impactes negatius dels creuers, tant a nivell ambiental com social.

Retorn Social i Econòmic: Major retorn social i econòmic del sector sobre la ciutat i el seu *hinterland*.

Vinculació: Impuls de la vinculació de les empreses de creuers amb el teixit empresarial, formatiu i laboral de Barcelona.

6.3. Millora de la qualitat de l'ocupació en el sector turístic

L'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona Activa, defineix i implementa accions per a la millora de la qualitat de l'ocupació al sector turístic, buscant elevar els estàndards laborals de les empreses vinculades al sector i la major satisfacció laboral dels seus empleats/des.

S'identifiquen les següents àrees d'actuació:

↳ Accions de millora: es faran accions específiques per millorar les condicions laborals. Això pot incloure campanyes de sensibilització, revisió de contractes i promoció de l'equilibri entre la vida laboral i personal.

↳ Jornades sectorials: trobades i seminaris per compartir novetats en l'àmbit turístic, així com bones pràctiques i altra informació d'interès.

↳ Programa de gestió de talent per a empreses: suport a empreses i organitzacions davant les seves necessitats de personal, per identificar els perfils més indicats. Així doncs, les empreses poden recórrer a aquest servei per rebre suport durant tot el procés, des de la identificació de vacants fins a la cerca de talent, la preselecció i la gestió de candidatures.

↳ *Marketplace*: activitat de reclutament i *networking* que posa en contacte empreses que tenen vacants per cobrir amb professionals seleccionats per Barcelona Activa.

↳ Orientació, formació i canvi professional: eines i activitats que busquen promoure l'ocupació i acompanyar les persones al llarg de la seva carrera professional a través de sessions especialitzades que les preparen per les demandes del mercat laboral.

↳ Atracció i retenció del talent: activitats per promoure l'activitat turística com un sector atractiu per als professionals de la ciutat, estrangers i de Barcelona, i actuacions per una major retenció del talent.

↳ *Landing* d'empreses: suport a la incorporació de negocis a la ciutat de Barcelona, a la recerca de locals comercials i a la captació del talent adequat, facilitant l'atracció d'inversions i oportunitats empresarials en el sector turístic barceloní.

Així doncs, per tal de fer de Barcelona una destinació turística amb un entorn laboral més positiu i satisfactori per a tothom que hi estigui involucrat, l'Ajuntament de Barcelona- Barcelona Activa impulsa diversos serveis, i col·labora amb empreses i professionals del sector.

En aquest context, es destaca que el Compromís per a la Sostenibilitat Turística Barcelona, una de les actuacions clau del mandat actual en l'àmbit turístic*, incorpora i fa èmfasi en elements de qualitat de l'ocupació i en els seus requisits per optar a la certificació Biosphere.

** Per més detall, revisar l'actuació 6.1. Continuitat del compromís per a la qualitat i sostenibilitat de la destinació Barcelona ciutat.*

6.4. Promoció del turisme sostenible als diferents districtes de la ciutat

L'Ajuntament de Barcelona, afavoreix una activitat turística sostenible mitjançant la promoció d'accions de responsabilitat social corporativa als districtes del territori.

Un exemple dels esforços de la ciutat són les iniciatives dutes a terme als districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Sant Martí o Les Corts, centrades a intensificar la contractació de serveis i persones, així com la compra de productes en clau de proximitat, amb productors locals i entitats socials.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Digitalització de la promoció i la gestió turística de la destinació Barcelona	PSTDB
Actuacions	Seguiment del pla de treball de la Certificació de Destino Turístico Inteligente (DTI)	
	Portal digital de museus	PSTDB
	Sensorització als espais de gran afluència	

PROJECTE DESTACAT

Digitalització de la promoció i la gestió turística de la destinació Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona i el Consorci Turisme de Barcelona han establert un conveni de col·laboració per a la gestió del projecte de "Digitalització de la promoció i gestió turística de la Destinació Barcelona" dins del pla de sostenibilitat turística en destinacions finançat amb fons Next Generation-EU.

Aquesta actuació, emmarcada dins l'àmbit d'actuació d'innovació, proposa crear un conjunt d'accions per desenvolupar, de manera integral, la digitalització de la promoció i la gestió turística de la destinació Barcelona incorporant una visió àmplia del *customer journey* del visitant i integrant l'ecosistema (públic i privat) vinculat a l'economia del visitant de la ciutat.

El conjunt de les actuacions haurà de garantir la interoperabilitat entre els actors de l'ecosistema turístic de Barcelona, la connectivitat digital entre els múltiples productes i serveis al visitant i l'impuls necessari i la generació de valor escalable de la destinació Barcelona, i també assegurar criteris de sostenibilitat del territori a través de la diversificació, la descentralització i la desestacionalització.

De manera coherent, es defineix com a acció prioritària elaborar un pla director de projectes (tecnològics i de model operatiu) que respongui a la definició d'una arquitectura funcional i lògica, així mateix, que formi part del director mateix.

Els àmbits d'actuació previstos són:

- **Estructura de suport a la digitalització** que implementi una arquitectura tecnològica capaç de sostenir un model de promoció, impuls i explotació col·laborativa de la destinació i que es doti d'una infraestructura i d'un entorn tecnològic IT oberts, dinàmicament escalables i degudament dimensionats i gestionats que permetin oferir serveis avançats en el núvol (SaaS) com a suport a la creació d'un entorn digital col·laboratiu obert a tots els actors de la destinació, reforçats per una plataforma en la categoria de serveis en el núvol (PaaS) que permeti l'execució conjunta i integrada de projectes digitals.
- **Serveis B2C (Business to Consumer).** Desenvolupament i implantació de nous serveis avançats que incloguin prestacions i funcionalitats personalitzades i adaptades a les necessitats dels visitants, que incorporin les diverses fases del *customer journey* i que s'adaptin als segments i als mercats. S'habilitaran com a suport per a aquests serveis, diversos canals i instruments tecnològics (web, app, xat bot, comerç electrònic, CRM)
- **Serveis B2B (Business to Business).** Desenvolupament i implantació de nous serveis avançats que incloguin les funcionalitats que permetin el treball col·laboratiu entre els agents i les empreses de serveis i productes turístics que configuren el conjunt de l'oferta vinculada a l'economia del visitant de la destinació turística. S'habilitaran com a suport per a aquests serveis diversos canals i instruments tecnològics (repositori digital de recursos compartits, web professional, plataforma interactiva compartida, etc.).

- **Observatori del Turisme a Barcelona (OTB)**, forma part de la xarxa INS-TO de l'Organització Mundial del Turisme (OMT). Digitalització de la seva plataforma web i incorporació de nous serveis avançats d'intel·ligència turística. L'objectiu és incrementar l'aportació de valor i utilitat als actors de l'ecosistema, millorar la interacció i la visualització de la informació de l'activitat turística i permetre la universalització de l'accés a les dades per part del conjunt d'agents implicats.
- **Promoció i màrqueting digital.** Creació d'elements i continguts avançats de promoció que incorporin les tecnologies innovadores i formats immersius (AR, VR, metavers, altres tecnologies audiovisuals de qualitat professional i màxim impacte) a fi d'afavorir la seva integració en els nous canals i instruments digitals emergents.
- **Governança interna/externa.** Adaptació a una nova estructura d'organització tecnològica tant interna (Intranet, dispositius informàtics, formació) com externa (plataformes i canals de promoció i comercialització digitals, interoperabilitat, digitalització de productes i serveis turístics per part dels actors de la destinació). Actualment, el Consorci de Turisme està en la fase de definició i contractació dels projectes per desenvolupar-la.

La digitalització es configura com un instrument imprescindible per a l'evolució del model turístic a favor d'una competitivitat més gran i una relació adequada entre l'oferta i la demanda, aspecte que la crisi originada per la pandèmia ha posat en especial relleu. En aquest sentit, ha de permetre millorar la segmentació i la personalització de la promoció, el màrqueting i la comercialització; prioritzar els interessos i els atributs de la ciutat, així com millorar substancialment la gestió turística per compatibilitzar la dinàmica ciutadana i una activitat turística sostenible.

En definitiva, es tracta d'articular la digitalització amb una integració òptima de l'ecosistema turístic, que millori la diversificació, la desestacionalització i la desconcentració de la destinació.

1.1. Seguiment del pla de treball de la certificació “Destino turístico inteligente” (DTI)

L'Ajuntament de Barcelona forma part de la Red de Destinos Turísticos Inteligentes des del 15 d'abril de 2021. El desembre de 2023 va rebre per primera vegada la certificació de “Destino Turístico Inteligente” (DTI), i es va donar per iniciada la implantació del pla d'acció dissenyat per la societat estatal SEGITTUR. Això va demostrar la seva aposta per fer de la destinació un entorn compromès amb la importància d'aplicar al turisme valors relatius a la governança, la sostenibilitat, l'accessibilitat, la innovació i la tecnologia.

El reconeixement de la certificació té una validesa de 2 anys, de manera que està subjecte a un procés de renovació que obliga a la ciutat a mantenir una millora contínua.

El programa DTI és un model de gestió estratègica renovat per afrontar els reptes del desenvolupament de l'activitat turística als territoris. Per això, també es considera com un procés de millora contínua que no acaba amb l'obtenció del distintiu, sinó que porta les destinacions a sotmetre's a un procés constant de diagnòstic, monitorització i actualització que contribueix a reforçar les capacitats de planificació i coordinació dels gestors de les destinacions davant de desafiaments cada dia més complexos i canviants als quals han de fer front tant ells com les empreses dels seus territoris en entorns de creixent incertesa.

Pressupost total
240.001,08€

1.2. Portal digital de museus PSTDB

Aquesta iniciativa, executada per l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), dins del Pla de Sostenibilitat Turística en Destinacions (PSTD) finançat amb fons Next Generation-EU, consisteix en conceptualitzar i desenvolupar una plataforma digital multilingüe del patrimoni i els museus de Barcelona per consolidar i potenciar la notorietat dels equipaments culturals/patrimonials de Barcelona a nivell nacional i internacional.

La missió és ordenar, facilitar i fer més atractiva l'oferta per difondre i donar visibilitat als actius culturals de Barcelona a través de la posada en escena digital de les col·leccions, les exposicions i les activitats relacionades amb el patrimoni i els museus de la ciutat.

L'objectiu és crear un espai virtual cultural competitiu a nivell internacional que reivindiqui la visita i l'experiència digital i presencial dels actius culturals de Barcelona.

El llançament del portal anirà acompanyat d'una campanya internacional d'identitat, imatge i comunicació per a presentar-lo i remarcar-ne els seus avantatges a l'hora de donar a conèixer l'oferta patrimonial i de museus de Barcelona amb una projecció internacional clara.

1.3. Sensorització als espais de gran afluència

Cal plantejar-se que la resposta més adequada a la saturació de determinats serveis o indrets no sempre és un problema de capacitat del sistema, sinó també de la gestió i la regulació de la demanda i les pràctiques turístiques, una gestió de la demanda que és evidentment, complexa i que ens obliga a tenir dades concretes i actualitzades. Les solucions tecnològiques es presenten com a aliades en la generació de coneixement. La generalització de l'anàlisi de big data, de xarxes socials i la possibilitat d'obtenir les dades en temps real representa l'oportunitat de millorar la gestió, optimitzar els serveis i minimitzar l'impacte sobre el teixit urbà en els espais de gran afluència.

Aplicar la solució tecnològica de generació de dades més adequada en els diferents EGA ens permetrà obtenir patrons de mobilitat, de consum, d'ús de l'espai i de pràctiques turístiques amb els quals dissenyar polítiques urbanes, millorar la gestió de l'espai urbà i minimitzar les externalitats negatives.

Àmbit 8. Desenvolupament econòmic i retorn econòmic

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Implantació de la convocatòria de subvencions per digitalitzar el sector privat que constitueix el sector de l'economia del visitant	PSTDB
Actuacions	FuTurisme	
	Foment de l'emprenedoria turística	
	Xarxa Europea per a la promoció i preservació dels comerços emblemàtics	
	Impuls i protecció al teixit comercial tradicional en els espais de gran afluència	

PROJECTE DESTACAT

Pressupost total
2.500.000,00€

Implantació de la convocatòria de subvencions per digitalitzar el sector privat que constitueix el sector de l'economia del visitant

S'ha endegat una convocatòria de subvencions, a càrrec de l'Ajuntament de Barcelona i executada per la Direcció de Turisme, que té per objectiu accelerar la transformació i la digitalització del sector privat que constitueix el sector de l'economia del visitant a la ciutat de Barcelona. L'activitat d'atorgament d'aquestes subvencions i el seu procediment se situa en el marc del Pla de recuperació, transformació i resiliència de la Unió Europea Next Generation – EU.

És considerada una actuació complementària del projecte destacat de “Digitalització de la promoció i la gestió turística de la destinació Barcelona” i possibilita que el sector privat participi i s'integri d'una manera efectiva i eficient en el procés de digitalització global de la destinació.

Aquest convocatòria té els objectius següents:

- Reforç de les funcions d'impuls, coordinació i contribucions significatives de les entitats de l'economia del visitant.
- Transformació de l'economia del visitant en estreta col·laboració publicoprivada amb els ens de promoció i màrqueting, així com les actuacions de gestió turística de què disposa la ciutat de Barcelona.
- Consolidació d'accions iniciades que requereixen d'un esforç econòmic i tècnic en matèria d'innovació i de digitalització del sistema turístic de Barcelona.
- Acceleració del creixement del teixit empresarial i professional de les empreses vinculades a l'economia del visitant de Barcelona.
- Impuls de la transformació digital de la promoció i comercialització turística i de la incorporació de noves tecnologies a les empreses turístiques.

- Foment de les interconnexions dels productes i els serveis de les empreses turístiques de Barcelona, i entre aquestes i altres sectors econòmics. És essencial la creació o l'impuls de xarxes i fluxos entre els agents involucrats en la cadena de valor turística.
- Promoció d'accions d'innovació que millorin la prestació de serveis al visitant i l'encaix de l'activitat turística en la vida quotidiana de la ciutadania.

La innovació és el motor més important de transformació i creixement de les empreses, i hi pot aportar beneficis com l'increment dels marges, la diferenciació del producte, la satisfacció del client o el desenvolupament de noves oportunitats de negoci. Així doncs, amb aquesta línia de subvencions es pretenen promoure projectes singulars que continguin, entre d'altres, millores de la digitalització i la innovació aplicades a la gestió, la promoció, l'increment de valor i la difusió per a la destinació i el sector turístic.

- **Potencials beneficiaris**

La convocatòria de subvencions es dirigeix a les associacions empresarials que engloben el conjunt d'empreses que configuren l'oferta turística del destí: allotjament (hotels, apartaments, HUT) agències de viatge, guies, experiències turístiques, MICE, transport, comerç, restauració, patrimoni i cultura.

- **Modalitats**

El pressupost queda subdividit en diverses modalitats:

1. Projectes de digitalització de la comercialització: fins a 1.000.000,00 euros
2. Creació i consolidació de dades, eines i actius digitals de la destinació: fins a 1.000.000,00 euros
3. Altres actuacions de digitalització, d'innovació tecnològica i de sostenibilitat: fins a 500.000,00 euros

8.1. FuTurisme

FuTurisme, promogut per Barcelona Activa, el Gremi d'Hotels de Barcelona, la Diputació de Barcelona i l'Associació catalana d'agències de viatges especialitzades (ACAVE), és un programa de suport a la creació d'empreses innovadores i sostenibles que donin resposta a les noves necessitats del sector turístic de la ciutat i de la província de Barcelona.

Concretament, va dirigit a emprenedors/es que vulguin començar la seva activitat turística a Barcelona i a la província, i a empreses del sector turístic amb menys d'un any de constitució, sempre que treballin en idees de negoci en l'àmbit de la província de Barcelona.

Fins ara s'han realitzat exitosament 5 edicions, que han rebut 950 participants.

8.2. Foment de l'emprenedoria turística

La cultura emprenedora és un tret característic de la ciutat i la innovació és un element clau per construir un territori dinàmic. Així doncs, és un objectiu de la ciutat promoure una emprenedoria responsable i innovadora en l'àmbit del turisme que generi valor i que aposti per noves activitats i models de negoci de turisme sostenible i responsable.

8.3. Xarxa europea per a la promoció i la preservació dels comerços emblemàtics

Els comerços emblemàtics són un dels grans elements patrimonials de Barcelona i contribueixen a configurar un model de ciutat sostenible, que aposta per la convivència i la cohesió social. Actualment hi ha catalogats 209 establiments emblemàtics a Barcelona. La ciutat, a través de la Mesura de govern per a la preservació i la promoció dels establiments emblemàtics a Barcelona (2021-2024), vol donar resposta als nous escenaris que amenacen aquest tipus de comerç. Així mateix, més enllà d'aquesta mesura, la ciutat de Barcelona ha impulsat la creació d'una xarxa europea per a la promoció i preservació dels comerços emblemàtics que integra juntament amb París, Roma i Lisboa. Aquesta xarxa es vol ampliar a altres ciutats europees, perquè serveixi d'espai de trobada i d'intercanvi de polítiques, alhora, sigui un espai de diàleg amb la Comissió Europea per trobar propostes de suport i protecció dels comerços emblemàtics en el marc jurídic europeu.

La Xarxa té com a objectius prioritaris socialitzar l'experiència i el coneixement de les polítiques municipals, recollir les bones pràctiques dutes a terme cadascuna d'aquestes ciutats sobre la preservació, promoció i dinamització del comerç emblemàtic, i desenvolupar propostes per avançar en la preservació del patrimoni comercial com a identitat compartida entre ciutats europees.

Així, aquesta xarxa de ciutats vol explorar el suport de les institucions europees en la preservació dels comerços emblemàtics i aposta per fer una governança d'aquests establiments de manera compartida i liderada des dels governs locals.

8.4. Impuls i protecció del teixit comercial tradicional en els espais de gran afluència

L'elevada afluència de població que experimenten els espais de gran afluència (EGA) provoca impactes directes en l'entorn i planteja reptes de gestió, com la transformació del teixit econòmic d'aquests àmbits cap a una economia orientada al turisme. Aquesta transformació pot implicar la pèrdua o substitució del comerç tradicional i, en ocasions, un encariment dels preus dels productes de primera necessitat. Així mateix, aquesta especialització econòmica pot generar espais de monocultiu turístic amb predominança de les activitats de serveis o d'oci nocturn, i en determinades ocasions pot contribuir augmentar activitats il·legals, com la venda ambulat.

En els plans d'acció dels espais de gran afluència, un dels àmbits destacats és la intervenció en el paisatge i el teixit comercial. Es consideraran diverses estratègies per preservar el comerç de proximitat, enfortir les relacions entre el comerç local i els visitants i, finalment, donar suport al sector comercial als espais de gran afluència amb l'objectiu d'assegurar un teixit diversificat. Caldrà coordinar aquestes accions amb la Direcció de Comerç, a més de monitoritzar de forma periòdica l'efectivitat de les mesures.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Millora de les platges de Barcelona i recuperació de la zona de banys del Fòrum	PSTDB
Actuacions	Impuls d'un refugi per potenciar la biodiversitat al Rec Comtal	PSTDB
	Creació d'un itinerari ciclable i per a vinants al Rec Comtal	PSTDB
	Obertura de l'espai expositiu Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova (museografia digital)	PSTDB
	Remodelació i adequació del Castell de Montjuïc	PSTDB
	Rehabilitació de la nau del recinte Fabra i Coats	PSTDB
	Obertura d'un Jardí Geològic al carrer Menéndez i Pelayo	PSTDB
	Creació d'una sala immersiva al Monestir de Pedralbes	PSTDB
	Impuls d'un laboratori d'art urbà a Nou Barris	PSTDB
	Rehabilitació de les fonts de Collserola i el seu entorn	PSTDB
	Restauració ambiental del Parc de la Ciutadella	PSTDB
	Restauració ambiental del Parc del Laberint d'Horta	PSTDB
	Impuls del programa <i>Barcelona és molt més</i>	

PROJECTE DESTACAT

Millora de les platges de Barcelona i recuperació de la zona de banys del Fòrum

L'actuació, executada per Barcelona Cicle de l'Aigua i emmarcada en el Pla de sostenibilitat turística en destinació (PSTD) finançada amb els Fons Next Generation-EU planteja un conjunt d'intervencions a les platges de la ciutat i a la zona de banys del Fòrum que persegueixen un espai més segur, accessible, naturalitzat i adaptat al canvi climàtic, que permeti generar una oferta de serveis i productes turístics amb una mirada transversal i inclusiva.

Es durà a terme una millora de les infraestructures, s'hi instal·laran accessos autònoms per a persones amb diversitat funcional i zones noves d'ombra a peu de sorra, s'hi habilitarà un espai per a la instal·lació del Centre de la Platja i s'hi instal·larà nova cartelleria. A part, es millorarà la seguretat als espigons i es farà una intervenció integral a la zona de banys del Fòrum.

Concretament, el projecte recull les següents iniciatives:

- Renaturalització de les platges: augment del verd i introducció d'espècies litorals, senyalització i cartelleria sobre els valors naturals de l'espai, protecció i recuperació de la biodiversitat a través de la restauració per a afavorir la conservació d'hàbitats i abalisament de l'illa de Pangea, i foment d'activitats marines en la zona de banys del Fòrum. Així mateix, es durà a terme la instal·lació de la zona d'ombra i de panells informatius referents a l'ecosistema litoral, així com la reserva de l'espai per fer-hi activitats ambientals del Centre de la Platja.
- Millora de la seguretat dels espigons, del seu tancament i de la cartelleria informativa.
- Millora de l'accessibilitat a les platges a través de la implantació de solucions autònomes per al bany de persones amb diversitat funcional i la millora del servei de bany assistit.
- Millora de l'oferta de serveis a les platges mitjançant la instal·lació d'hamaques, passarel·les de fusta o panells informatius, i millora de les zones de joc infantil, etc.
- Millora i condicionament de l'espai i, concretament, millora de les infraestructures de platges i la zona de banys del Fòrum i rehabilitació de mobiliari i dels elements estructurals incorporant elements d'eficiència energètica, entre altres.
- Dinamització de la zona de banys del Fòrum mitjançant la creació d'infraestructura marina per promocionar l'esport marí, l'impuls d'un programa educatiu i de visites de l'espai, el disseny d'itineraris on se situï el focus en la lluita contra el canvi climàtic, etc.

La zona de banys del Fòrum es caracteritza per tractar-se d'un espai amb una baixa afluència d'usuaris, malgrat tenir un elevat potencial per constituir un entorn tranquil i relaxat a la ciutat, amb uns valors socials i ambientals destacables a potenciar. A més, la zona es troba envoltada d'altres elements d'interès turístic amb els quals es podrien establir diferents sinergies. Constitueix a més un exemple d'espai costaner resiliència davant els efectes del canvi climàtic i, per tant, presenta molt potencial com a element de sensibilització en el marc de l'emergència climàtica.

Casos d'èxit en la zona del litoral de la ciutat: economia blava, el Port Olímpic i la Copa Amèrica

Més enllà de les iniciatives emmarcades en aquest projecte, l'Ajuntament de Barcelona fa anys que treballa en la millora del litoral a fi de convertir-lo en un espai sostenible, accessible, innovador i obert a la ciutadania. En aquest sentit, es destaca la Mesura de govern per a l'impuls de l'economia blava a Barcelona, publicada l'octubre de 2021 amb la missió de desenvolupar el potencial dels sectors blaus de la ciutat, en especial afavorint les activitats que tinguin com a eix la innovació, la sostenibilitat i la tecnologia, perquè esdevinguin un vector de creació d'ocupació, desenvolupament econòmic i social de la ciutat i un eix vertebrador del seu litoral.

Actualment, el 95% dels 15 projectes i 43 actuacions recollits en la Mesura d'economia blava han estat executats o estan executant-se, fet que posiciona Barcelona com una ciutat referent en el context mediterrani europeu pel que fa a activitat econòmica i talent al voltant de l'economia blava.

Per dinamitzar els sectors i les activitats d'economia blava, la mesura incideix en l'impuls d'actuacions centrades, principalment en la innovació, l'emprenedoria, l'ocupació i formació, la sostenibilitat, la vinculació de la ciutadania i el relat i posicionament de la ciutat en l'àmbit blau.

En el marc de l'eix emprenedor de la mesura, es destaca el Nou Port Olímpic. El juliol de 2024 es va inaugurar el nou Port Olímpic, integrat a la ciutat, que incorpora:

- Pol d'Economia Blava: el primer espai de referència a la ciutat (2.965 m²) per a les empreses del sector.
- Un remodelat Centre Municipal de Vela (2.443m²) i un nou centre per als nous esports de mar (3.263m²), a través de l'Institut Municipal d'Esports.
- El balcó gastronòmic que, amb 11 restaurants i tres espais gourmet, faran del Port Olímpic un nou referent culinari de la ciutat.

Així doncs, el que abans era un espai urbà conegut per l'aglomeració d'oci nocturn passa a convertir-se en una icona de l'Economia Blava basada en criteris de màxima sostenibilitat, accessibilitat i generació d'activitat econòmica de qualitat.

ACTUACIONS

9.1. Creació d'un itinerari ciclable i per a vianants al rec Comtal

L'actuació, executada pel Consorci del Besòs, en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, planteja la creació d'una via per a vianants i bicicletes seguint el camí del rec Comtal. La via vorejarà la plana de la Ponderosa fins a l'estació de tractament d'aigua potable del Besòs (ETAP Besòs), per continuar fins a les cases de l'aigua de Trinitat Vella i de Trinitat Nova, des d'on enllaçarà a l'avinguda Meridiana.

El barri de Vallbona articula la pràctica totalitat del seu patrimoni històric-arquitectònic al voltant de dos conceptes: aigua i agricultura.

El principal actiu patrimonial de Vallbona és el rec Comtal, que des de fa més de mil anys ha solcat aquest territori (i mil anys més si ens remuntem a l'aqüeducte romà, del qual és clarament successor).

Actualment, l'entorn de Vallbona conserva els següents elements (a més del propi traçat, en superfície o enterrat):

- Xarxa de mines de captació fins als rius Besòs i Ripoll.
- Reixagó – Casa de la Mina.
- Casa de les Aigües de Montcada.
- Molino de Ca Sant Joan (emplaçament històric).
- Caseta de les comportes de regulació - Plaza del Primer de Maig (Vallbona).
- Pont de la Vaca (Vallbona).
- ETAP Besòs.

El Rec Comtal, com a estructura lineal de transport d'aigua amb un camí lateral associat, constitueix un itinerari excepcional per a posar en relació les infraestructures de la zona. A més, dins d'un entorn altament urbanitzat, els espais confrontants al rec en Vallbona tenen un gran valor ambiental (relació amb el riu Besòs i el parc fluvial, punt de contacte entre les serres de Collserola i Marina). La seqüència final de tots els trams del rec en Vallbona presenta una important varietat de paisatges associats a un recorregut curt, fet que converteix encara en més atractiu el passeig. En qualsevol cas, el disseny final de l'itinerari ha de ser unitari per a tot l'àmbit, facilitant així el seu reconeixement i identificació per part dels ciutadans i visitants.

L'actuació consisteix en la construcció o consolidació d'una via per a vianants i bicicletes seguint el traçat del Rec Comtal, i posant en relació les diferents infraestructures i paisatges relacionats amb l'aigua. Aquest camí comptarà amb espais de trobada i repòs en alguns punts.

El camí culminarà un procés de transformació d'un dels carrers més importants de la ciutat de Barcelona, l'Avinguda Meridiana. Així, la transformació comporta l'augment de l'espai destinat als vianants i la mobilitat amb bicicleta, així com a l'augment de la presència de vegetació.

Amb els mateixos criteris es proposa l'ordenació del Camí del rec Comtal.

És així com l'itinerari pot convertir-se en destí final d'excursions amb bicicleta a través de la nova configuració de la Meridiana, però també utilitzant el carril bicicleta que transcorre pel parc fluvial del Besòs. A mig termini, podria connectar amb els camins fluvials de la resta de la Conca del Besòs (xarxa d'uns 300 km) o amb les rutes d'àmbit nacional i internacional, que ja estan definides o que es troben en procés de concreció.

Un exemple és la ruta europea EuroVelo 8 que promou la European Cyclist Federation. De fet, la Direcció General d'Infraestructures de Mobilitat (DGIM) del Departament de Territori i Sostenibilitat, en col·laboració amb la Direcció General de Turisme, està promovent la definició de la ruta cicloturística Mediterrània com un dels grans eixos de llarg recorregut que configuraran la xarxa de cicloturisme de Catalunya. Aquesta ruta serà coincident en els trams litorals amb la ruta europea.

D'altra banda també és important tenir en compte la presència de diferents estacions de ferrocarril i de la xarxa de metro, que poden facilitar l'accés per a excursions a peu.

La proposta tracta d'adequar un camí per a vianants que sigui còmode i segur per poder realitzar un itinerari sobre el traçat del Rec Comtal, acompanyant-lo de vegetació per augmentar la confortabilitat dels transeünts. Totes les intervencions es faran aplicant el Manual d'Aplicació de Criteris d'intervenció i d'interpretació del rec Comtal, redactat per l'Ajuntament de Barcelona.

Pressupost total
380.000,00€

9.2. Impuls d'un refugi per potenciar la biodiversitat al rec Comtal

L'actuació, executada pel Consorci del Besòs, en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, pretén dur a terme una restauració ambiental dels hàbitats associats a la infraestructura verda-blava de la ciutat de Barcelona per potenciar-ne la funció de corredor ecològic i fomentar el coneixement del patrimoni natural.

El rec Comtal és un canal d'aigua dolça mil·lenari, alimentat per una mina que aporta aigua de l'aquífer subterrani del riu Besòs. Malgrat el seu origen artificial el rec repre-

senta una gran oportunitat per contribuir a la millora ecològica del riu Besòs, a causa de la seva proximitat, a la connexió física existent i a la qualitat de les seves aigües. Així doncs, el projecte encaixa amb la recuperació del Besòs i el seu entorn, una aposta ja activa i recollida en el Pla Natura de Barcelona 2021-2030, que és referent pel que fa a la possibilitat de revertir processos de degradació del patrimoni natural.

L'objectiu principal de la iniciativa és potenciar la biodiversitat d'aquesta infraestructura verda i blava per complementar part dels serveis ambientals que el riu Besòs té limitats per la seva configuració.

Les actuacions que es contemplen són:

- Determinació de l'estat ecològic del canal d'aigua (cartografia de substrats, diagnosi i caracterització dels elements de qualitat fisicoquímica, qualitat hidromorfològica i qualitat biològica).
- Millora i adequació de l'hàbitat (cabal mínim constant, vegetació de ribera, retirada d'espècies al·lòctones, retirada de residus del llit, instal·lació d'elements físics i de refugi per a la nidificació d'espècies aquàtiques autòctones).
- Restauració ambiental de les riberes: major cobertura vegetal, control i eliminació d'espècies invasores, creació d'espais d'ombra, potenciació de la vegetació submergida (helòfits), configuració del llit com a recurs tròfic per a espècies que es desplacen a través d'aquest connector biològic, i proposta de renaturalització compatible amb el patrimoni cultural i social de l'aigua.
- Reintroducció d'espècies aquàtiques autòctones. Per reforçar el seu paper com a reserva d'ictiofauna, a més d'afavorir poblacions autosostenibles, es planteja la reintroducció d'algunes de les absents en funció dels resultats de la diagnosi inicial.
- Reforestació dels espais d'oportunitat que es troben al llarg del Rec per actuar com a refugis climàtics (espais de benestar) i com a servei ambiental associat al recorregut.

Pressupost total
500.000,00€

9.3. Obertura de l'espai expositiu Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova (museografia digital)

L'actuació, executada per l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, planteja la creació d'un espai expositiu i una museografia digital a la Casa de les Aigües de Trinitat Nova, com a part del recorregut que segueix el traçat del Rec Comtal i connecta diverses infraestructures històriques del cicle de l'aigua de Barcelona.

L'actuació inclou una exposició sobre la història de l'aigua a la ciutat. Aquest exposició tindrà dues versions: una de física i permanent que se situarà a les recepcions de les Cases de l'Aigua de Trinitat Vella i Trinitat Nova, i una versió digital integrada en una aplicació mòbil "Camins de l'aigua".

L'app serà una eina de suport a les visites, tant organitzades com aquelles realitzades de manera autònoma i es contemplarà el format en àudio per a garantir l'accés a la informació de forma adaptada.

A més, el projecte contempla la creació d'una instal·lació audiovisual immersiva a l'interior de la Casa de les Aigües de Trinitat Nova, aprofitant-ne la seva morfologia singular per generar una experiència turística innovadora.

Pressupost total
3.715.000,00€

9.4.Remodelació i adequació del Castell de Montjuïc

L'actuació, executada per Barcelona d'Infraestructures Municipals (BIMSA), proposa adequar el Cos de Guàrdia, de les sales del pati d'armes i de l'antiga caserna, millorant la seva accessibilitat i seguretat contra incendis i adequant la instal·lació elèctrica. Alhora es proposen actuacions museogràfiques fent una ampliació i remodelació del centre d'interpretació actualment ja existent al castell.

El Castell de Montjuïc és un dels equipaments públics de més rellevància de Barcelona: aquest antic enclavament militar és avui un dels punts d'atracció turística més importants de la ciutat. La seva posició en el cim de la muntanya de Montjuïc, la seva important dimensió històrica i les últimes remodelacions l'han convertit en un destacat punt d'atracció turística allunyat dels llocs de visita obligatòria situats en el centre de la ciutat.

La ubicació del Castell a la perifèria de la ciutat l'emmarca dins de l'estratègia per distribuir el turisme per tots els barris de Barcelona, expandir els llocs d'interès turístic i crear nous elements de centralitat turística.

El recinte del Castell de Montjuïc va ser objecte de renovació en una petita part del seu àmbit, quedant pendent la remodelació i adequació de gran part de la superfície construïda i de l'espai lliure que l'envolta. Ara, gràcies al PSTD, es volen impulsar les següents actuacions:

↳ Millora de les condicions d'habitabilitat del Cos de Guàrdia:

La intervenció consisteix a remodelar l'espai per allotjar una botiga vinculada a l'equipament per la venda de llibres i publicacions relacionades amb el castell, la muntanya de Montjuïc i la ciutat, per allotjar el centre de control de seguretat de l'equipament (CECOR). La intervenció també incorpora l'adequació de sales per a tallers i activitats de petit format. A més aquesta intervenció ha d'habilitar l'espai de visita de l'antiga cisterna situada en aquesta zona.

↳ Actualització i remodelació de les sales del pati d'armes

Els recintes indicats, pendents de la seva adequació, passaran a formar part dels espais d'exposició de l'equipament. Així doncs, podran allotjar exposicions temporals i altres manifestacions culturals.

↳ Adaptació de l'Antiga Caserna per a usos culturals polivalents

Aquest recinte, actualment sense usos a causa del seu obsolet estat de conservació, ha de poder allotjar i augmentar significativament l'oferta cultural i de serveis. La in-

tervenció d'adequació consistirà en la millora de l'accessibilitat, la seguretat contra incendis i l'adequació de les instal·lacions elèctriques i de climatització.

↳ **Remodelació de l'antic Centre d'Interpretació per adequar-lo a la nova realitat i noves necessitats**

Elaboració d'un nou relat museogràfic adaptat a l'evolució de l'equipament mitjançant noves eines de suport (web, facsímils, realitat augmentada, experiències immersives, etc.)

Una vegada reformat tot l'àmbit el Castell de Montjuïc es convertirà en un equipament municipal de referència dins de la ciutat, tant pel seu caràcter d'atractiu turístic com per la seva oferta cultural.

Dins de la seva dimensió històrica, el Castell de Montjuïc té un centre d'interpretació de l'equipament que necessita una renovació per adaptar el seu discurs museogràfic. Utilitzant noves eines en aquest camp es pretén millorar la comprensió de la història de l'equipament i la seva relació amb la muntanya i la ciutat, incorporant millores en l'àmbit de l'accessibilitat i el disseny universal, utilitzant eines de realitat augmentada, exposicions immersives, facsímils i una major presència virtual.

Pressupost total
2897.095,00€

9.5. Rehabilitació de la nau del recinte Fabra i Coats

L'actuació, executada per Barcelona d'Infraestructures Municipals (BIMSA), en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, consisteix en la rehabilitació de la nau F del recinte Fabra i Coats, situada entre el carrer Segre i de Parellada. El recinte serà gestionat pel Museu d'Història de la Ciutat (MUHBA) amb l'objectiu de:

↳ **Recuperació de la memòria històrica:** La denominada "nau F" és una de les naus que componien el recinte industrial de la històrica empresa tèxtil Fabra i Coats. Aquest recinte industrial és un exemple de la indústria tèxtil catalana que va iniciar la seva activitat durant del segle XIX i que es va emplaçar dins de la ciutat. La Fabra i Coats va ser uns dels recintes industrials més importants de la metròpoli i avui és un conjunt fabril que mostra l'evolució de la indústria tèxtil de la ciutat.

D'aquest recinte es conserven no només els edificis que conformaven el recinte sinó també un important arxiu documental i fotogràfic i una important col·lecció d'elements, maquinària i utensilis de la fàbrica. Aquest important fons conformarà la col·lecció del nou espai expositiu, mostrant l'evolució històrica no només de la Fabra i Coats sinó també de la indústria de la ciutat en el període de la revolució industrial i el segle XX. El focus del nou equipament serà la posada en valor del patrimoni industrial, el relat sobre la influència de la indústria en els barris perifèrics de la ciutat i la vida de les classes populars que treballaven en aquestes indústries.

↳ **Recuperació del patrimoni industrial:** La remodelació del recinte industrial de Fabra i Coats també s'emmarca en l'estratègia de reivindicació del patrimoni industrial de la ciutat. En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona ha promogut diferents accions per conservar aquest patrimoni industrial. Aquest nou espai oferirà un discurs museogràfic d'aquest important patrimoni per convertir el conjunt d'edificis històrics en nous punts d'interès turístic.

↳ **Potenciar el recinte de la Fabra i Coats com a nou punt de centralitat:** La nau F és una de les naus de recinte pendent de renovació, la resta de naus de l'antic recinte ja han estat reformades per albergar diferents usos. La reforma del recinte ha consistit a implantar una escola, un institut, una llar d'infants, un ateneu popular, un centre d'art, una escola de música i un centre de creació artística, a més d'un edifici d'habitatge protegit. La peça que falta per remodelar el conjunt és la nau F. Una vegada finalitzat aquest projecte el recinte de Fabra i Coats esdevindrà un nou punt de centralitat cultural, docent i comunitari dins del barri de Sant Andreu.

↳ **Convivència veïnal i usos comunitaris:** Aquest nou espai museístic esdevindrà un nou punt d'atracció del visitant de la ciutat, un element dinamitzador de l'entorn i una peça clau de la vida comunitària del barri.

El recinte de Fabra i Coats es convertirà en un nou punt de centralitat en totes les dimensions urbanístiques, socials, culturals i econòmiques que encaixarà en l'estratègia de la ciutat de situar els nous punts d'atracció del visitant en els barris perifèrics de la ciutat, i que conjuguarà aquests punts d'atracció turística amb l'interès dels veïns dels equipaments.

El projecte arquitectònic per a la remodelació d'aquesta nau s'ha realitzat considerant l'execució de l'obra en dues fases. La primera fase de les obres va començar l'any 2022 i compta amb una dotació econòmica d'1.900.000€ a càrrec de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona (ICUB). En aquesta primera fase s'havien d'executar les obres necessàries per a garantir la seguretat estructural de l'edifici, l'estanquitat de la façana i la coberta i l'adequació d'una part de les sales interiors. L'actuació de la segona fase, amb la dotació de fons europeus, completarà la reforma amb l'adequació de totes les sales de la nau, les seves instal·lacions i tots els elements de museografia.

Pressupost total
1.208.608,50€

9.6. Obertura d'un Jardí Geològic al carrer Menéndez i Pelayo

L'actuació, executada per Barcelona d'Infraestructures Municipals (BIMSA), en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, pretén acostar a la ciutadania i al visitant a la història del planeta Terra i també la seva relació amb temes d'actualitat com la crisi climàtica, la transició energètica i la sostenibilitat dels recursos naturals. L'espai mostrarà continguts geològics sobre l'evolució de la Terra i el seu clima al llarg de milions d'anys. Aquest espai també tindrà una funció com a laboratori docent i aula de divulgació de la geologia a través de visites guiades de les quals es podrà beneficiar la ciutadania en general i les escoles i instituts de secundària. Permetrà actualitzar la informació per adaptar-la a noves perspectives d'una forma econòmica i senzilla.

Es proposa situar el jardí al carrer Menéndez i Pelayo, al costat de la muntanya, de manera que la vorera compresa entre la via de circulació i els edificis universitaris sigui el lloc de la intervenció. Com que aquest espai pertany majoritàriament a l'Ajuntament de Barcelona la iniciativa ha estat plantejada al Districte de Les Corts i a l'àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament, on ha estat acollida favorablement. Una petita part de l'espai pertany a la Universitat de Barcelona, promotora d'aquesta iniciativa.

Aquest espai museístic inclourà grans roques amb diversitat de formes, grandàries, colors, textures i litologies que informaran de les múltiples tipologies i de la riquesa geològica de la Península Ibèrica, juntament amb altres tipus de roques que es mostraran com a paviment i que al·ludiran a la importància històrica dels materials petris en les vies de comunicació. Un dels aspectes que es destacarà és l'evolució dels temps geològics, de manera que el visitant pugui realitzar un passeig al llarg dels últims 500 milions d'anys.

Formalment, l'espai s'estructurarà en forma de bandes longitudinals paral·leles, que permetin intercalar elements botànics i mostres de roques en punts de discontinuïtat. Es preveu que les mostres de roques individuals, disposades en grups, constitueixin estructures complexes de caràcter més escultòric. D'altra banda, i intercalats en el recorregut, també es preveuen elements de mobiliari urbà que permetin crear petites àrees de descans.

El jardí, que és molt més que una col·lecció de roques, s'acompanyarà amb explicacions sobre diferents aspectes de la geologia, com la deformació a través de plects i falles per conformar cadenes muntanyenques, la utilitat de roques i minerals per al desenvolupament sostenible de la societat, qüestions de risc geològic que han estat d'actualitat en els últims anys i els canvis climàtics esdevinguts durant la història de la terra i que actualment permeten als geòlegs realitzar prediccions futures de l'impacte de l'home sobre el clima.

Els processos geològics subjacents seran destacats mitjançant recursos variats, que inclouran des d'elements gràfics i murals a estructures arquitectòniques. A més, la informació es complementarà amb panells i amb codis QR que permetran aprofundir a diferents nivells en els diversos conceptes geològics a través d'una pàgina web. En un futur, l'ús dels QR permetrà l'actualització de la informació per a adaptar-la a noves perspectives d'una forma econòmica i senzilla.

9.7. Creació d'una sala immersiva al Monestir de Pedralbes

El projecte, en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, i executada per l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), té com a objectiu crear una sala immersiva i interactiva amb una gran pantalla que envoltarà els visitants, on es podrà visualitzar un audiovisual interactiu en 3D que aquests podran manipular (rotar, ampliar, etc.) mitjançant un sensor de moviment i que suportarà informació sobre les pintures en diverses càpsules de vídeo que els visitants podran activar sobre determinats punts de la imatge.

Es tracta d'una actuació realitzada a partir de les pintures murals de la Capella de Sant Miquel, dins del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Aquesta obra del segle XIV constitueix un dels focus d'interès més importants del conjunt monumental, i atreu per sí mateixa una gran quantitat de visitants. A causa d'això, i atès que les pintures es troben en un espai de dimensions molt reduïdes, els experts en conservació recomanen limitar l'impacte que la presència massiva i continuada de públic té sobre elles.

En aquest sentit, el projecte consisteix en la creació d'un nou àmbit museogràfic en una sala pròxima a la Capella de Sant Miquel, amb dos objectius principals:

- D'una banda, tot i que es mantinguin les visites presencials a la capella, descongestionant tant com es pugui aquest espai per reduir l'impacte en la conservació de les pintures.
- D'altra banda, proporcionar al visitant una experiència immersiva de les pintures, mitjançant tecnologies de realitat augmentada, mapatge i interactivitat. Ateses les característiques d'aquest recurs museogràfic, en un futur es podrà actualitzar o ampliar el discurs explicatiu sobre les pintures de la capella de Sant Miquel.

També es crearà un audiovisual sobre la innovació que suposen els murals en el panorama artístic del gòtic català i s'instal·larà una pantalla interactiva amb el mapa d'alteracions que presentaven els murals abans dels treballs de restauració.

Finalment, es renovarà i ampliarà la pàgina web del Monestir amb nous continguts relatius a les pintures murals.

9.8 Impuls d'un laboratori d'art urbà a Nou Barris

L'actuació, executada pel Districte de Nou Barris, en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU té com a objectiu propiciar els canvis per a la creació progressiva d'ecosistemes empresarials en el sector del disseny, la tecnologia i les diverses disciplines d'art visual.

La prioritat d'actuació en el Districte se centra actualment en el seu desenvolupament econòmic, i en aquest sentit s'aposta per dues línies com a principals palanques de transformació: la creació d'entorns favorables per a l'aterratge de professionals i d'empreses d'indústries tecnològiques i la generació d'atractius culturals i turístics en el territori. És en aquesta segona línia on s'inscriu el projecte que es presenta.

Concretament, l'objectiu d'aquest projecte és generar un atractiu turístic al districte a partir d'una proposta d'art urbà, que alhora permeti dignificar entorns deprimits i fomentar el sentit de pertinença i identitat del veïnat, i que suposi també un procés de creació comunitària i de millora de la cohesió social.

D'altra banda, la implantació d'un projecte d'art urbà en el territori facilitarà la possibilitat de poder resignificar espais, carrers, façanes i edificis patrimonials, com per exemple el Castell de Torre Baró o la Casa de l'Aigua de Trinitat Nova.

En aquest sentit, la idea seria posar Nou Barris, i especialment el barri de Torre Baró, en el mapa de la ciutat amb intervencions artístiques innovadores que projectin el territori i l'incloguin en l'imaginari turístic municipal, amb propostes que vagin des de les intervencions més efímeres a les més permanents i des de les tècniques més plàstiques fins a les arts visuals, passant per intervencions lumíniques, totes elles amb la premissa d'incorporar el patrimoni urbanístic i el natural.

Per fer-ho possible seria necessari facilitar una simbiosi entre el millor talent local i creadors i creadores internacionals, de forma que, encara que sigui una intervenció que contempli el conjunt del territori del districte, el seu epicentre serà el barri de Torre Baró, que es convertirà en un laboratori urbà que marqui les tendències en el món de l'art, el disseny, la il·luminació urbana i la participació ciutadana.

La proposta suposa la cerca d'oportunitats per incentivar el desenvolupament econòmic de la zona. El projecte pretén ser un revulsiu econòmic per al districte alhora que un multiplicador de nous projectes de regeneració del mateix.

Així, el projecte està dissenyat des d'una perspectiva polièdrica que parteix de punts com per exemple situar el districte en l'imaginari de la ciutat des d'una perspectiva de creativitat i talent artístic, buscar i valorar el talent local, reconèixer el gran valor cultural amb la participació d'artistes de prestigi reconegut, generar oportunitats de desenvolupament econòmic local i empoderar al veïnat i crear comunitat, ja que en la política municipal actual la participació és un element indispensable en la metodologia de treball i en la presa de determinades decisions.

L'actuació tindrà dues grans línies d'acció:

- La creació d'intervencions artístiques d'alta qualitat en l'espai públic i en edificis, públics i privats, per part d'artistes professionals.
- La creació d'intervencions d'art urbà a la disposició d'entitats i particulars sota supervisió.

Tot aquest treball es realitzarà a través dels següents passos:

1. Creació d'una Oficina Tècnica per a la gestió integral del projecte.
2. Creació d'un punt informatiu.
3. Localització i definició dels espais que s'intervindran.
4. Definició de la campanya.
5. Creació del concurs internacional.
6. Desenvolupament d'eines tecnològiques *ad hoc*.

9.9. Rehabilitació de les fonts de Collserola i el seu entorn

L'actuació, executada per Barcelona d'Infraestructures Municipals (BIMSA), en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU té previst adequar i recuperar diverses fonts al Parc de Collserola, així com el seu accés i entorn immediat incrementant el valor ambiental de l'espai que l'envolta.

D'una banda, es consolida el patrimoni històric protegit que amb el pas del temps, el vandalisme i les inclemències meteorològiques s'ha deteriorat considerablement, arribant fins i tot a quedar soterrat o engolit per la pròpia vegetació.

D'altra banda, amb la recuperació del sistema hídric de les fonts naturals es pretén no tan sols recuperar la font sinó incrementar el valor ambiental del propi espai que l'envolta.

Així doncs s'aconsegueix un doble objectiu: la recuperació de la biodiversitat de l'entorn de les fonts naturals fent-lo compatible amb el seu ús públic, recuperant i/o habilitant així noves zones d'oci, i la visita per als usuaris del parc.

Les intervencions es concentren en els següents dos grups:

↳ **Adequació i recuperació històrica i ambiental de diverses fonts i els seus entorns immediats del Parc Natural de la Serra de Collserola.**

- Districte Sarrià-Sant Gervasi: Font del Mas Guimbau, Font de Santa Creu, Font Can Castellví, Font Rosita, Font de la Maduixera, Font de Santa Bàrbara, Font de Can Calopa, Font de Sant Tomàs i Font del Funicular.
- Districte Horta – Guinardó: Font de Can Llong, Font de la Marquesa, Font de la Llet, Font de Sant Cebrià.
- Districte de Nou Barris: Font de Canyelles Vella, Font de Santa Eulàlia i Font de l'Alba.

Per a totes aquestes fonts la intervenció de restauració i recuperació passa per la reparació i consolidació dels elements existents, eliminant aquells que no es poden recuperar i intentant reproduir l'estat original en el cas que es disposi de la documentació necessària. Les intervencions se centren en consolidar el sistema hídric, impermeabilitzant els paraments, fixant noves canelles i adequant la pròpia font i el seu entorn immediat perquè els usuaris puguin fer una parada en el seu recorregut i puguin descansar i refrescar-se.

↳ **Rehabilitació i recuperació de la font de la Budellera.** En aquest cas, pel seu valor històric, entitat i gran extensió sobre el terreny, la font de la Budellera rep un tractament diferenciat de la resta. És la font més popular que conserva el Parc de Collserola. L'espai de la font ocupa uns 9.000 m² distribuïts en quatre terrasses principals, presidides per una font natural de mina i una font de xarxa. Posteriorment es construirà un mur de contenció i una pèrgola per al resguard dels visitants.

En aquest cas, la intervenció de restauració i recuperació passa per grans actuacions per a la reparació dels accessos a la font i la recuperació de les xarxes de drenatge per a reconduir les aigües pluvials, així com intervencions en la pròpia font, com són la substitució de la canella conservant el frontal original de la font, la substitució de la porta de la mina i la reparació de tot el sistema de desguàs, que proporciona aigua a diverses petites basses situades a diferents nivells, les quals caldrà adaptar per al desenvolupament de la fauna amfíbia. L'última de les fonts allibera l'aigua i la fa circular per un canaló encaixat enmig d'una escalinata fins a arribar a un recinte circular on omple un petit estany, abans de perdre's naturalment per la fondalada.

9.10. Restauració ambiental del Parc de la Ciutadella

L'actuació, executada per Barcelona d'Infraestructures Municipals (BIMSA), en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, té com a objectiu la restauració ambiental d'un parc històric, la millora de les infraestructures del parc perquè siguin més eficients energèticament, la gestió dels recursos i la millora de l'estat de la vegetació, perquè aquesta pugui oferir el màxim de serveis ambientals i socials.

La iniciativa continua amb l'execució del projecte de restauració del conjunt del Parc de la Ciutadella, parc que conté un gran interès patrimonial i està catalogat com a bé cultural d'interès nacional (BCIN). A més, el parc està situat a l'entorn del futur node de coneixement urbà de referència en el sud d'Europa, la Ciutadella del coneixement, una iniciativa científica, cultural i urbanística promoguda per l'Ajuntament de Barcelona i la UPF, juntament amb la Generalitat de Catalunya i amb el suport de l'Agenda 2030 del Govern espanyol.

L'actuació té per objectiu rehabilitar l'espai verd del parc, introduint aspectes de millora en els sòls. Aquests consisteixen en una millora del drenatge, anivellant i arreglant l'estat dels camins. S'ha de tenir en compte que el parc està situat just damunt de l'antiga ciutadella, per la qual cosa l'espai per a la millora del drenatge és mínim (actualment amb una pluja suau el parc apareix inundat). També és palès una compactació molt alta del sòl, sobretot a causa de la configuració del parc i al seu elevat ús. El parc també necessita millores en l'estrat arbustiu i arbori, ja que la capa vegetal també sofreix una degradació important pel seu sobre ús. Es requereixen millores en la plantació i substitució de vegetals envellits per millorar així l'estat general de la vegetació, repercutint alhora en la resiliència del parc i per tant de l'àmbit urbà.

Les millores en el reg també són importants en aquest projecte. Actualment el sistema de reg del parc es troba degradat i això afecta molt al desenvolupament de la vegetació. D'altra banda, la millora del sistema de reg permet alhora l'estalvi de recursos per ser més eficients.

El projecte preveu intervenir en diferents àmbits del parc: el passeig Joaquim Renart, els jardins de Josep Fontseré, el passeig dels Til·lers i el sector central del parc.

PSTDB

Pressupost total
1.000.000,00€

9.11. Restauració ambiental del Parc del Laberint d'Horta

L'actuació, en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU executada per l'Institut Municipal de Parcs i Jardins, comporta la rehabilitació total del laberint vegetal dels jardins del Laberint d'Horta.

Actualment el jardí està catalogat com a bé cultural d'interès local (BCIL), encara que es troba en procés de la seva incoació com a bé cultural d'interès nacional (BCIN).

Es tracta d'un jardí del segle XVIII (1791), per la qual cosa és un dels més antics de Barcelona, i es troba en un bon estat de conservació. Des del 1994 (any en que es va realitzar una restauració en profunditat) el jardí es gestiona com un jardí museu i l'accés està controlat. Juntament amb el Park Güell són els únics jardins de pagament de la ciutat. D'altra banda es tracta de l'únic laberint vegetal de la ciutat i dels pocs a Espanya que compta amb tanta antiguitat i valor patrimonial.

L'actuació proposada consisteix en la rehabilitació total del laberint vegetal (espai

amb 1,5 quilòmetres de camins amb xiprers), amb l'objectiu de disposar d'aquesta peça jardineria de màxim valor en un perfecte estat.

El projecte conté un exhaustiu estudi històric que permetrà una rehabilitació respectuosa amb el patrimoni. D'altra banda la utilització de tècniques innovadores de representació gràfica (núvols de punts, tecnologia 3D...) permetrà rehabilitar el jardí perquè les visites puguin gaudir d'aquest tal i com es trobava en el seu estat original. El laberint és un lloc amb una alta afluència turística a causa del seu alt valor patrimonial, però es troba fora dels circuits turístics habituals. És per això que l'actuació afavorirà la desconcentració turística.

És important remarcar que enguany també s'està duent a terme la restauració del Palau del Marquès d'Alfarràs, edifici central del jardí i antic habitatge de la família Desvalls, propietària i creadora del jardí.

El projecte executiu que es disposa en l'actualitat està dividit en dues fases:

↳ La retirada dels xiprers actuals del laberint (mantenint l'estructura patrimonial existent), l'anivellament del sòl, la millora del drenatge del sòl i subsòl, l'esmena d'aquest, la col·locació de les xarxes i encintat i la instal·lació del reg automatitzat. Aquesta fase es financia amb fons europeus.

↳ El subministrament i plantació de xiprers que serà finançada per l'Institut Municipal de Parcs i Jardins.

9.12. Impuls del programa *Barcelona és molt més*

L'objectiu del projecte és donar continuïtat a la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona amb la Diputació de Barcelona, dins del marc del programa "*Barcelona és molt més*".

Aquesta iniciativa aporta valor afegit al conjunt del territori i proporciona als visitants una diversitat cultural, paisatgística i patrimonial, tot oferint una visió més completa de la realitat de Barcelona alhora que contribueix a la desconcentració de determinades àrees de la ciutat.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Nova estratègia de promoció turística
Actuacions	Creació d'una Agència per a la Creació de Públics i Audiències de Consum Cultural i Turístic PSTDB
	Portal digital de museus
	Atracció i captació d'esdeveniments internacionals

PROJECTE DESTACAT

Nova estratègia de promoció turística

L'Ajuntament de Barcelona, a través del Consorci Turisme de Barcelona, definirà una nova estratègia de promoció turística basada en la reputació i que s'adreci als segments i als mercats que responguin als interessos de la ciutat. La finalitat és incorporar els objectius municipals d'aquesta mesura en les dinàmiques de treball del Consorci Turisme de Barcelona, actualitzant-ne les prioritats perquè la promoció turística respongui als requisits actuals de la gestió del turisme.

El Consorci Turisme de Barcelona ha d'incorporar el nou escenari de gestió del turisme i això també vol dir modernitzar i adequar el model de funcionament del Consorci de Turisme de Barcelona, amb nous interlocutors, noves governances i nous objectius, des de la cooperació publicoprivada com un escenari òptim.

Les prioritats que el Consorci haurà d'assumir són:

- Consolidar la sostenibilitat del model turístic i del seu encaix i coherència amb el model de ciutat i amb la vida de la ciutadania, i sensibilitzar-hi els agents de l'economia del visitant.
- Fomentar la desconcentració territorial de l'activitat turística apostant pel policentrisme, i atorgant valor a nous imaginaris.
- Promocionar la valoració o la creació de nous continguts basats en la cultura, la creativitat, la qualitat i els valors diferencials de Barcelona com a destinació.
- Potenciar la digitalització integral de l'activitat i promoció turística.
- Prioritzar l'estratègia reputacional de la ciutat.
- Plantejar una promoció de la ciutat que reivindiqui el comerç i la restauració local.

ACTUACIONS

10.1. Creació d'una Agència per a la creació de públics i audiències de consum cultural i turístic

L'actuació, executada per l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), en el marc de l'Estratègia de sostenibilitat turística en destinacions del Pla de recuperació, transformació, i resiliència, finançada amb el Fons Next Generation-EU, consisteix a crear una entitat d'àmbit metropolità per posar en relació l'oferta de productes i serveis d'experiències culturals i d'oci amb els perfils de consum, tant de públic local com visitant, per estimular-ne la producció, la distribució i el consum, i promoure la creació de tendències que ho afavoreixin.

La seva creació es subdivideix en les següents iniciatives:

- Identificació i integració de dades ja disponibles de consum cultural i d'oci per part de públic local i visitant.
- Creació i configuració d'un repositori de dades i posada en marxa d'un observatori de consum cultural i d'oci.
- Realització d'enquestes periòdiques sobre consum cultural i d'oci en l'àmbit metropolità per completar la informació disponible.
- Creació d'un canal multiplataforma per facilitar la difusió i distribució de les propostes i ofertes de consum cultural i d'oci en format audiovisual, posant en valor l'oferta metropolitana i el seu manteniment posterior.

L'Agència per a la creació de públics i audiències de consum cultural i turístic serà l'encarregada de gestionar tota la informació recollida, amb l'objectiu de tenir la capacitat de modelar i relacionar l'oferta i la demanda, facilitar la creació de tendències i, consegüentment, impulsar el desenvolupament del sector turístic a la ciutat de Barcelona.

10.2. Atracció i captació d'esdeveniments internacionals

L'Ajuntament de Barcelona treballa contínuament per reforçar el lideratge de Barcelona en l'atracció i captació d'esdeveniments internacionals estratègics per la ciutat al llarg del temps, a fi d'abordar el reptes urbans de la competitivitat, la digitalització i l'atracció i generació de talent. En serien exemples el Mobile World Congress (MWC) o l'Integrated Systems Europe (ISE), entre d'altres.

La ciutat prioritzarà els esdeveniments internacionals que s'integrin en els sectors econòmics estratègics identificats i que potenciïn aquells esdeveniments que tenen un major retorn econòmic, social i ambiental, i més impacte a la ciutat.

A continuació queden recollits els sectors estratègics amb major recorregut de futur a la ciutat, acompanyats d'accions concretes de promoció internacional.

- **Tecnològic i digital:** Mantenir i millorar el posicionament de Barcelona com a capital digital i com a centre per a les start-ups tecnològiques, suport a empreses locals de base tecnològica per internacionalitzar-se o accés a inversió per escalar el seu negoci (scale-ups).

Preparació de la candidatura per assegurar que Barcelona manté la seu del Mobile World Congress més enllà de l'any 2024. Promoció i consolidació de Barcelona com a referent del debat sobre l'humanisme tecnològic o de la tecnocràcia mitjançant la iniciativa Digital Future Society, liderada per la Fundació Mobile World Capital.

- **Projectes urbans:** S'articularà un nou relat de ciutat basat en la seva agenda econòmica. L'objectiu d'aquesta nova agenda econòmica té com a prioritat retenir i formar talent, facilitar l'activitat econòmica i captar més i millors inversi-
ons.

Els vectors sobre els quals pivota l'agenda són el reequilibri econòmic del centre de la ciutat, la reindustrialització verda de la metròpoli, l'aprofundiment del model innovador de ciutat al 22@Nord, la recuperació d'infraestructures clau com l'Estació de la Sagrera, i una ciutat sostenible per a les persones amb projectes com les superilles o la rehabilitació d'habitatges.

- **Logística:** Potenciació del projecte Barceloc, impulsat conjuntament pel Port de Barcelona, ACCIÓ i l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de consolidar Barcelona com a centre de distribució comercial i logístic.
- **Activitat científica i d'innovació:** S'articularan plans anuals d'acció de promoció econòmica internacional de Barcelona en matèria de ciència, tecnologia i innovació. Una de les accions de promoció que inclou són els Barcelona Innovation Day en ciutats d'interès i amb ecosistemes d'investigació potents.
- **Indústries creatives i disseny:** Impuls d'iniciatives en l'àmbit del disseny, la moda, els mitjans audiovisuals i els continguts basats en drets d'autoria.
- **Economia Blava:** Impuls i atracció d'esdeveniments internacionals i locals vinculats a l'Economia Blava de forma conjunta amb els actors de l'ecosistema econòmic blau. L'objectiu és donar visibilitat al conjunt d'actius, actors i projectes de Barcelona i convertir Barcelona en un punt de trobada internacional per l'ecosistema blau, reunint la innovació, les grans empreses, les start-ups i el finançament blau.

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Anàlisi dels fluxos turístics a partir de tècniques de <i>big data</i> per a l'anàlisi de dades
Actuacions	Manteniment de les fonts de coneixement actuals com a base per a la presa de decisions: • Enquesta del perfil i hàbits dels visitants a Barcelona ciutat • Enquesta de la percepció ciutadana de l'activitat turística a Barcelona • Estudi de la reputació online de l'activitat turística • Infografia mensual d'activitat turística • Informe de l'impacte econòmic de l'activitat turística • Informes de previsió turística
	Actualització d'estudis: • Actualització del perfil de creueristes • Actualització de l'impacte mediambiental de l'activitat turística
	Impuls de noves fonts de coneixement: • Estudi del perfil i la quantificació d'excursionistes que visiten la ciutat de Barcelona • Estudi dels fluxos turístics al districte de Ciutat Vella

PROJECTE DESTACAT

Anàlisi dels fluxos turístics a partir de tècniques de *big data* per a l'anàlisi de dades

La ciutat de Barcelona ha fet una aposta ferma en la generació de nou coneixement al voltant de temes poc coneguts o amb limitacions d'informació. Aquest és un dels motius pels quals Barcelona esdevé una de les destinacions urbanes que compta amb més informació respecte a la seva activitat turística, fet que li permet una gestió dels efectes del turisme amb més eficiència.

A partir de l'any 2016 la mobilitat turística urbana esdevé un element clau en la generació de coneixement. És especialment rellevant aprofundir en aquest aspecte, ja que s'hi combinen elements que, per si mateixos són d'una gran complexitat: la ciutat, el turisme i la mobilitat.

La resposta més adequada davant la saturació de determinats serveis o indrets no és sempre un problema de la capacitat del sistema, sinó també de gestió i de regulació de la demanda turística. Una gestió de la demanda que és evidentment complexa i ens obliga a tenir dades concretes i actualitzades de les pautes de mobilitat dels diversos perfils de visitants de la ciutat.

La generalització de l'anàlisi big data, de les xarxes socials i de la possibilitat d'obtenir dades a temps real va suposar l'oportunitat de millorar la gestió, optimitzar els serveis i minimitzar l'impacte sobre el teixit urbà en espais d'elevada freqüentació turística. Més recentment s'han desenvolupat eines de gestió i solucions tecnològiques dotades amb intel·ligència artificial.

En aquell moment van aparèixer diverses solucions de mercat per la gestió de fluxos a temps real. Barcelona va explorar diverses d'aquestes solucions i va comprovar que en molts casos les dades no eren a temps real sinó que es basaven en prediccions respecte dades registrades anteriorment. Cap de les solucions explorades va resultar tenir el rigor i la robustesa de dades que es requeria des de l'Ajuntament de Barcelona.

En aquest context, l'objectiu d'aquest projecte és fer un estudi de fluxos de visitants de la ciutat de Barcelona a través de la informació de mobilitat via GPS. Concretament, es busca l'anàlisi de la mobilitat dels visitants de la ciutat de Barcelona a partir de les dades GPS d'origen comercial i que s'obtenen a través d'apps (com ara X, aplicacions de meteorologia, o anuncis que utilitzen geolocalització).

La població analitzada amb la tecnologia GPS està formada per visitants (no residents) que han acudit a la ciutat de Barcelona. Les dades GPS permeten conèixer detalladament la seva localització, podent analitzar en quin punt es troben exactament. El detall de l'abast i els indicadors de l'estudi de mobilitat que s'expliquen a continuació estan condicionats a les condicions de cessió de les dades GPS i el seu nivell de desagregació, i sempre queden limitats a l'àmbit territorial de Catalunya.

Respecte als visitants, se n'estudia la mobilitat dins de la ciutat i també fora, i s'analitza la pernoctació quan es detecten ubicacions durant la nit. El període temporal de disponibilitat de dades GPS es preveu per a tot l'any 2023.

↳ Els principals indicadors quadrimestrals que es preveu generar pels visitants són:

- Indicador relatiu de visites amb i sense pernoctació
- Distribució de l'origen dels visitants amb pernoctació (local, nacional i internacional)
- Estada mitjana
- Lloc de pernoctació dels visitants
- Altres municipis visitats com a excursió
- Presència de visitants a Barcelona (segons origen)
- Mobilitat de visitants a Barcelona segons el temps d'estada
- Visites a espais de gran afluència (amb i sense pernoctació)
- Punts d'interès principals visitats
- Rutes més freqüents

↳ Es durà a terme un estudi comparatiu 2022-2023 sobre:

- Anàlisi temporal dels visitants amb i sense pernoctació
- Evolució dels visitants per país
- Evolució dels excursionistes per país
- Evolució dels creueristes

ACTUACIONS

11.1. Manteniment de les fonts de coneixement actuals com a base per a prendre decisions

a) Enquesta del perfil i hàbits dels visitants a Barcelona ciutat

L'Informe de Perfil i Hàbits dels Turistes a Barcelona ciutat 2020 és fruit dels resultats de l'Enquesta de Perfil i Hàbits dels Turistes a Barcelona ciutat que es realitza des de 1989. Aquest informe, publicat per l'Observatori del Turisme a Barcelona, proporciona una visió detallada dels visitants que van pernoctar a la ciutat durant l'any.

Es fa una actualització anual de l'informe, així com anàlisis mensuals sobre el perfil i hàbits dels visitants a Barcelona ciutat, tot analitzant i recopilant dades actuals sobre: el perfil sociodemogràfic dels turistes, motivacions, característiques i planificació del viatge, despesa, activitats i/o excursions realitzades durant l'estada i valoració de l'experiència a la destinació.

b) Enquesta de la percepció ciutadana de l'activitat turística a Barcelona

L'Enquesta de Percepció del Turisme a Barcelona és un estudi realitzat anualment que recull l'opinió dels ciutadans sobre l'activitat turística a la ciutat. Aquesta enquesta, realitzada per l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona, proporciona una visió de com els habitants perceben el turisme i quins són els seus hàbits relacionats amb aquest sector.

Aquest informe presenta els resultats de l'estudi sobre la Percepció del Turisme a Barcelona l'any 2023. L'estudi de 2023 segueix la metodologia de les dues darreres edicions, en les quals es va substituir l'anàlisi territorial de les edicions anteriors a la pandèmia (per districte i barri) per la mirada de la població barcelonina distingint entre les persones residents als barris considerats turístics i les persones residents a la resta de barris, anomenats a la presentació 'barris no turístics'.

c) Estudi de la reputació online de l'activitat turística

L'Estudi de la Reputació Online de l'Activitat Turística a Barcelona (Índex de reputació online, IRON) és un informe que analitza la percepció i la valoració dels recursos turístics a Barcelona a partir de les opinions publicades pels usuaris en plataformes online. Aquest estudi, realitzat per l'Observatori del Turisme de Barcelona (OTB), proporciona una visió detallada de la reputació dels allotjaments, restaurants i atractius turístics, i una visió essencial per entendre la percepció del turisme a Barcelona i identificar àrees d'atenció prioritària en l'ecosistema digital.

A partir de les puntuacions publicades pels usuaris a les principals plataformes de turisme online es realitza una anàlisi sobre la percepció dels visitants respecte a l'activitat turística a Barcelona, posant focus en la quantificació de la valoració agregada dels allotjaments, restaurants i atractius turístics de la destinació.

d) Infografia mensual d'activitat turística

L'Infografia mensual d'activitat turística de Barcelona és un resum visual que recopila els principals indicadors de l'activitat turística a la ciutat. Aquesta infografia, actualitzada mensualment, ofereix una visió concisa i fàcil de compren-

dre dels esdeveniments més rellevants relacionats amb el turisme a Barcelona. Aquesta infografia és una eina útil per als professionals del turisme, investigadors i ciutadans interessats en seguir l'evolució de l'activitat turística.

Alguns dels punts que es tracten en aquesta infografia són:

- Dades clau: La quantitat de visitants que van arribar a Barcelona durant el mes, el nombre d'allotjaments ocupats i la seva distribució per zones, la despesa mitjana per persona durant l'estada, la valoració dels turistes sobre la seva experiència a la ciutat.
- Tendències i variacions: Es destaquen les tendències i canvis respecte als mesos anteriors. S'analitza l'impacte d'esdeveniments especials o temporades específiques en l'activitat turística.
- Comparacions històriques: Es comparen les dades actuals amb les d'anys anteriors per identificar creixements o reduccions significatives.

e) Informe de l'impacte econòmic de l'activitat turística

L'Informe de l'impacte econòmic de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona és un estudi exhaustiu que avalua l'impacte econòmic generat pel turisme a Barcelona. Aquest informe, ofereix una anàlisi detallada de com l'activitat turística afecta l'economia local i les característiques associades als visitants.

Els punts clau d'aquest informe es divideixen en:

- Actualització de dades: l'informe es base en dades actualitzada de diverses fonts com l'Institut Nacional d'Estadística (INE), l'Institut Català d'Estadístiques (Idescat), i moltes altres entitats.
- Resultats de l'informe: l'estudi calcula l'impacte econòmic a través de diferents escenaris. Es consideren factors com les despeses dels turistes, la valoració dels visitants, l'ocupació laboral relacionada amb el turisme i altres indicadors. Proporciona una comprensió completa de com el turisme contribueix a l'economia local.

f) Informes de previsió turística

Els Informes de Previsió Turística de Barcelona proporcionen una visió anticipada i analítica de les tendències i perspectives relacionades amb el turisme a la ciutat. Aquests informes, publicats per diverses institucions i organismes, ofereixen una comprensió de l'evolució esperada del sector turístic i són essencials per als professionals del turisme, investigadors i responsables de la planificació estratègica.

Els informes de previsió turística es divideixen en alguns dels següents:

- **Intenció de viatjar dels catalans:** S'analitza les intencions de viatge dels residents a Catalunya durant diferents estacions de l'any, com l'estiu o la tardor.
- **Pronòstic del turisme rural:** Se centra en les perspectives del turisme rural i els càmpings. Ofereix estimacions sobre l'afluència de visitants, les temporades més actives i altres indicadors rellevants.
- **Percepció del turisme a Barcelona:** Presenta els resultats d'un estudi sobre la percepció de la ciutadania envers el turisme a Barcelona.

11.2. Actualització d'estudis

a) Actualització del perfil de creueristes

Actualització del Perfil de Creueristes de Barcelona a càrrec de l'Observatori del Turisme a Barcelona. És un informe que analitza les característiques i tendències dels creueristes que arriben a la ciutat de Barcelona. Aquesta actualització proporciona una visió detallada dels viatgers que utilitzen els creuers com a mitjà de transport per visitar la ciutat.

Es duu a terme una recopilació, anàlisi i publicació de dades que facilitin una visió detallada de l'activitat creuerista a la ciutat de Barcelona, incloent informació sobre el perfil demogràfic dels creueristes, les seves preferències d'activitats, els llocs que acostumen a visitar a Barcelona i les seves despeses. Al llarg del document es tracten punts clau com les dades d'arribada dels creueristes per mensualitat i anualment, així com una llarga comparació anual del nombre de creueristes que rep la ciutat.

Aquest informe és essencial per entendre l'impacte del turisme de creuers a Barcelona i per adaptar estratègies i serveis per als visitants.

b) Actualització de l'impacte mediambiental de l'activitat turística

L'actualització de l'Impacte Mediambiental de l'Activitat Turística a la Ciutat de Barcelona és un informe a càrrec de Barcelona Regional (BR) que analitza l'impacte ambiental generat pel turisme a Barcelona. Aquesta actualització proporciona una visió detallada de com les activitats turístiques afecten el medi ambient i quines mesures es poden prendre per garantir la sostenibilitat.

c) Els punts clau que es tracten en aquest document són:

Anàlisi de l'Impacte Ambiental: L'informe avalua l'impacte de l'activitat turística en àrees com la gestió dels residus, la contaminació atmosfèrica, la conservació dels espais naturals i la gestió de l'aigua. Es consideren factors com les emissions de gasos d'efecte hivernacle, la sobreexplotació d'aigua i els residus generats pels turistes.

- **Mesures de Sostenibilitat:** Es proposen estratègies per minimitzar l'impacte ambiental del turisme. Això pot incloure la promoció del transport públic, la gestió eficient dels recursos hídrics, la promoció del reciclatge i altres accions sostenibles.
- **Consciència i Educació:** L'informe destaca la importància de conscienciar els visitants sobre la seva responsabilitat ambiental. L'educació i la sensibilització són claus per a la preservació dels recursos naturals i la protecció del medi ambient.

Aquest document és fonamental per a la presa de decisions i la planificació estratègica per garantir que el turisme a Barcelona sigui sostenible i respectuós amb el medi ambient.

11.3. Impuls de noves fonts de coneixement

a) Estudi del perfil i la quantificació d'excursionistes que visiten la ciutat de Barcelona

L'Estudi del Perfil i la Quantificació d'Excursionistes que Visiten la Ciutat de Barcelona és un informe que es centra en l'anàlisi dels excursionistes que arriben a Barcelona. Aquest estudi, realitzat per l'Ajuntament de Barcelona, té com a objectiu quantificar i caracteritzar el perfil d'aquests visitants al llarg de l'any.

Es durà a terme una recopilació, anàlisi i publicació d'informació detallada sobre les característiques demogràfiques, els hàbits, la despesa, les activitats realitzades i l'impacte mediambiental dels excursionistes a la ciutat de Barcelona.

b) Estudi dels fluxos turístics al districte de Ciutat Vella

L'Estudi dels Fluxos Turístics al districte de Ciutat Vella és un informe que analitza els patrons i volums del turisme a aquesta àrea de Barcelona. Aquest estudi proporciona una visió detallada dels moviments i comportaments dels visitants a Ciutat Vella.

Els punts clau que es tracten en aquest document són:

- **Quantificació dels Fluxos:** L'estudi mesurarà el nombre de turistes i excursionistes que visiten Ciutat Vella.
- **Perfil dels Visitants:** Es descriu el perfil demogràfic dels turistes i excursionistes. S'analitzaran les motivacions de la visita, com ara oci, cultura, gastronomia i altres factors.
- **Impacte en l'Entorn:** L'estudi avaluarà l'impacte ambiental i social dels fluxos turístics. Es consideraran aspectes com la mobilitat, la gestió dels residus i la convivència amb els residents.

Aquest informe és fonamental per a la planificació urbana i la presa de decisions per garantir una convivència harmoniosa entre els visitants i els habitants de Ciutat Vella.

Àmbit 12. Comunitat i governança

CONTINGUT DE L'ÀMBIT

Projecte destacat	Impuls a la creació d'una xarxa internacional de destinacions urbanes
Actuacions	Foment de l'activitat del Consell de Turisme i Ciutat (CTiC)
	Col·laboració amb la Generalitat de Catalunya a partir del Compromís Nacional per un Turisme Responsable

PROJECTE DESTACAT

Impuls a la creació d'una xarxa internacional de destinacions urbanes

Davant dels reptes comuns a què s'han d'enfrontar les ciutats turístiques, cal crear espais estables per enfortir els lligams amb altres ciutats i destinacions que, per les seves característiques, són considerades com a referents de gestió de l'activitat turística.

Per una banda, cal consolidar les xarxes internacionals de ciutats en les quals participa Barcelona per impulsar projectes comuns i induir canvis en els marcs reguladors i legislatius, com els que s'han assolit en el marc de l'Aliança de Ciutats Europees sobre Lloguers de Curta Durada formada per Amsterdam, Atenes, Barcelona, Berlín, Bolonya, Colònia, Florència, Frankfurt, Hèlsinki, Lisboa, París o Milà, entre d'altres ciutats. La xarxa, que té com a repte comú la crisi d'accés a l'habitatge i la regulació dels allotjaments turístics, ha aconseguit que la UE aprovi un nou reglament per controlar l'oferta il·legal de pisos turístics.

Cal consolidar la xarxa europea per a la promoció i la preservació de comerços emblemàtics, ja que des de Barcelona s'adverteixen amb preocupació els riscos comuns que afecten a aquest tipus d'establiments comercials. En el marc d'aquesta xarxa, s'ha promogut la Declaració de Barcelona per a la preservació i promoció dels Establiments Comercials Emblemàtics al Parlament Europeu.

A partir d'aquestes iniciatives s'està fomentant la consolidació de l'European Alliance on Balanced Urban Tourism que impulsen les ciutats de Barcelona, Amsterdam, Praga, Bruges, Gènova i Florència amb el suport d'Eurocities.

D'altra banda, cal activar aquelles xarxes internacionals que permetin enfortir els lligams amb ciutats que aborden els mateixos reptes que Barcelona en la gestió turística, tals com la massificació, la negociació per l'espai públic, la mobilitat, el cost de la vida, la convivència o l'impacte ambiental, entre d'altres.

ACTUACIONS

12.1. Foment de l'activitat del Consell de Turisme i Ciutat (CTiC)

El Consell de Turisme i Ciutat (CTiC) és un òrgan de participació ciutadana creat amb l'objectiu de debatre el model de ciutat que volem i el desenvolupament turístic que millor s'adiu amb Barcelona. Aquest fòrum de debat aplega entitats ciutadanes, representants polítics i experts per compartir reflexions i proposar millores en la implantació i el desenvolupament del sector turístic.

Aquesta actuació pretén fomentar la participació ciutadana i la col·laboració entre els sectors vinculats al turisme i, alhora, vol millorar la governança de l'economia del visitant i promoure una gestió turística que tingui en compte les necessitats i interessos de la comunitat local i, també, dels visitants.

Algunes de les funcions del CTiC són:

- **Assessorament al Govern Municipal:** El Consell assessora el Govern municipal sobre iniciatives, polítiques i línies estratègiques relacionades amb el turisme. Proposa mesures per garantir la sostenibilitat i el desenvolupament adequat del sector.
- **Debat i Reflexió:** És un espai de debat on es discuteix la planificació i gestió de l'activitat turística. El Consell facilita la incorporació de la ciutadania en la governança del turisme i la col·laboració en les polítiques i iniciatives municipals.

El Consell està format per representants d'entitats ciutadanes, empreses turístiques, comerç, cultura, esport, sindicats, associacions ambientals i experts. Tot plegat contribueix a millorar la relació entre el turisme i la ciutat.

12.2. Col·laboració amb la Generalitat de Catalunya a partir del Compromís nacional per un turisme responsable

El Compromís nacional per un turisme responsable a Catalunya és un referent en governança turística a Europa. Aquest acord, avalat per l'Organització Mundial del Turisme, busca un turisme més inclusiu, sostenible i que vetlli pel benestar de les comunitats. És un exemple de com els territoris treballen perquè el turisme sigui part de la solució davant dels reptes globals.

L'actuació vol millorar la gestió de la comunitat i promoure una governança efectiva de l'economia del visitant. A través d'aquest compromís es posaran en marxa iniciatives per garantir un turisme respectuós amb el medi ambient, les cultures locals i les necessitats de la comunitat resident.

5 Dotació pressupostària

5.1

Dotació pressupostària

L'Ajuntament de Barcelona invertirà 254,7M d'euros en la implantació dels projectes i actuacions definits per cadascun dels àmbits de treball de la present Mesura de govern.

L'Ajuntament de Barcelona té prevista una inversió estimada al voltant de 255 milions d'euros entre els anys 2023 i 2027 per a l'execució dels projectes i actuacions definits per cadascun dels àmbits de treball de la present Mesura de govern.

PRESSUPOST					
	2024	2025	2026	2027	TOTAL
Pressupost Municipal - Direcció de Turisme	2,3 M€	2,3 M€	2,3 M€	2,3 M€	9,2 M€
Pla de gestió dels EGA	14,6 M€	11,7 M€	11,0 M€	6,9 M€	44,2 M€
Fons ReCiutaT	40,1 M€	40,1 M€	40,1 M€	40,1 M€	160,4 M€
PSTDB. Aportació Next Generation EU (NGEU)	19,0 M€	19,2 M€	2,7 M€	0,0 M€	40,9 M€
	76,3 M€	73,3 M€	56,1 M€	49,3 M€	254,7 M€

6 Glossari

CTiC: Consell Turisme i Ciutat. Òrgan consultiu i de participació ciutadana en l'àmbit del turisme. Impulsat des de l'any 2016 per l'Ajuntament de Barcelona.

DTI: Destino Turístico Inteligente, un projecte que impulsa un model de millora de la competitivitat i desenvolupament turístic a Espanya, impulsat per la societat estatal SEGITTUR. <https://www.destinosinteligentes.es>

EGA: Espais de gran aflluència. Són zones urbanes on concorren un gran nombre de persones perquè tenen una gran atractivitat i es fa un ús intensiu de l'espai urbà. L'Ajuntament de Barcelona ha identificat 8 EGA de caràcter eminentment turístic i té un pla per gestionar-los.

HUT: Habitatge d'ús turístic.

IEET: Impost sobre les estades en establiments turístics. És un tribut creat per la Generalitat de Catalunya, vigent des de novembre de 2012. Segons la llei, els ingressos que se'n deriven s'han de destinar a la promoció, impuls, preservació, foment i desenvolupament de les infraestructures i activitats turístiques a Catalunya. L'any 2020 es modifica la llei per permetre a l'Ajuntament de Barcelona aplicar un recàrrec a les tarifes de l'impost.

ODS: Objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

OTB: Observatori del Turisme a Barcelona. És una plataforma d'informació estadística, coneixement i intel·ligència turística de la destinació Barcelona ciutat i regió. L'integren l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Cambra de Comerç de Barcelona i el Consorci Turisme de Barcelona. <https://observatoriturisme.barcelona/>

PSTDB: Pla de Sostenibilitat Turística Destinació Barcelona. Pla amb 40,8 milions finançat amb fons europeus Next Generation per donar resposta a quatre grans eixos per la millora del sector turístic de la ciutat: la transició verda i sostenible, l'eficiència energètica, la transició digital i la competitivitat.

PEUAT: Pla especial urbanístic d'allotjaments turístics. És un instrument urbanístic per regular i controlar la implantació d'establiments d'allotjament turístic. Respon a la necessitat de garantir un model urbà sostenible basat en la garantia de drets fonamentals i millorar de la qualitat de vida dels veïns i veïnes. <https://ajuntament.barcelona.cat/pla-allotjaments-turistics/ca>

